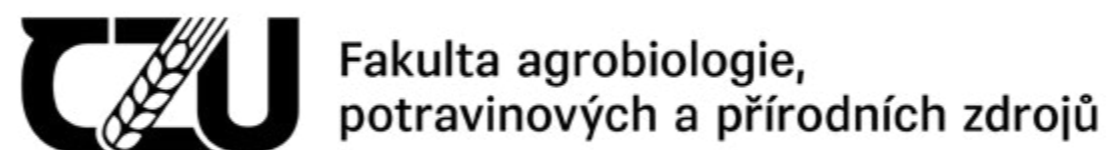

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů
Katedra zahradní a krajinné architektury

Areál Obecního domu ve Vavřínči u Mělníka a související veřejný prostor

Bakalářská práce

Lucie Langerová
Krajinářská architektura

Ing. arch. Martin Augustin, Ph.D.

© 2023 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Areál Obecního domu ve Vavřínči u Mělníka a související veřejný prostor“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

Praha dne 21.4.2023

_____

Poděkování

Ráda bych své poděkování vyjádřila panu Ing. arch. Martinu Augustinovi, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce, jeho opravdu věcné rady, odborné připomínky a více než ochotnou komunikaci.
V druhé řadě mé poděkování patří mým nejbližším za podporu a trpělivost během celého studia.

**Areál Obecního domu ve Vavřinči
u Mělníka a související veřejný prostor**

Souhrn

Obsahem této bakalářské práce bylo zpracování návrhu okolí Obecního domu ve Vavřinči u Mělníka v podobě krajinářských a architektonických úprav, které budou součástí plánované renovace OD. Tomu předcházelo zpracování literární rešerše, která se věnovala tématu vesnického veřejného prostoru, veřejnému prostoru obecně a jeho kvalitám. Významnou částí rešerše bylo také působení materiálů, vody a zeleně z hledisek estetických, environmentálních a funkčních.

V analytické části práce byly zhodnoceny vazby obce na okolní sídla a krajinu, klimatické a přírodní podmínky. Důležitou součástí bylo shrnutí dopravního zatížení, které v současnosti výrazně ovlivňuje fungování obce. Pro navazující návrhovou část byl základním předpokladem plánovaný vznik obchvatu řešeného území. Druhým potřebným zásahem na řešeném území bylo přeložení inženýrských sítí, které nyní omezují využití nadzemního prostoru, do podzemního kolektoru.

Zmiňovaný obchvat umožnil navrhnout předprostor Obecního domu jako zklidněné náměstí s minimálním pohybem aut. Náměstí bylo srovnáno do jedné výškové úrovně a materiálově sjednoceno bez většího členění pro zachování prostupnosti. Na většině prostoru byla použita propustná dlažba umožňující vsak dešťové vody, pro její retenci byl navržen dešťový záhon. Do záhonu byl zakomponován kohout s mlžitkem za účelem zvýšení vzdušné vlhkosti v horkých dnech.

Sortiment dřevin byl vybrán na základě přání obce z původních venkovských a domácích převážně ovocných druhů. V zadní části byla navržena dřevěná terasa sloužící kulturním akcím a malá zahrada s přírodními herními prvky pro děti. V rámci řešeného území bylo také nově osázeno okolí památníku padlým hrdinům, který těsně přiléhá k navrženému náměstí a je pro české obce typickým historickým prvkem.

Takto řešené náměstí má předpoklad se stát místem setkávání, které podpoří soudržnost a rozvoj obce, a které v obci ve větší míře doposud chybělo.

Klíčová slova: veřejný prostor, zklidněné náměstí, vesnické prostředí, propustné povrchy, vsak vody

**The surroundings of the Municipal House
in Vavřineč by Mělník and the related public space**

Summary:

The aim of this bachelor's degree work is designing the project of the Municipal House surroundings situated at Vavřinec by Mělník in the form of landscaping and architectural adaptation which will be a part of a planned Municipal House reconstruction. The literary research focusing on the topic of the village public space, public space generally and its qualities had preceded as the first. The significant part of the research was the effect of chosen materials, water and greenery from aesthetical, environmental and functional points of view.

Connections of the village with surrounding settlements and landscape, climatic and natural conditions were evaluated in the analytic part of the project.

A very important part was a traffic burden evaluation because the traffic affects the village functioning substantially. The planned bypass construction at the area of interest was the essential condition for the following proposal part of my work. The second intervention at the researched area was the task of utility projects to be shifted from the overhead area to an underground collector because utilities have been limiting the usage of the surface area so far.

The mentioned bypass enabled me to design the front space of the Municipal House as a calm square with minimal car traffic. The square was leveled out and unified in material choices without bigger structuring to keep passableness. Penetrable paving enabling the water to absorb was designed. For other water retention a flower bed was designed. The tap with a mist function was placed to the flower bed to increase the air humidity on hot days.

The varied assortment of woody species was chosen according to the village council choice, ranging from traditional rural and local, mostly fruit trees. In the backyard area there was a wooden terrace designed for cultural events and a small children garden with natural game items. A war memorial surroundings within the designed area was planted because it is closely adjacent to it and war memorials are classical historical features in Czech villages.

The square designed in this way has the makings to be a place of gathering of local inhabitants which will support togetherness and the village development what has been - to a large extent - missing in the village up to now.

Keywords: public space, calmed square, village environment, permeable surfaces, water collection

OBSAH

0 1 ÚVOD

Úvod	9
------	---

0 2 CÍL PRÁCE

Cíl práce	11
-----------	----

0 3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Vymezení pojmů	14
3.2 Urbanismus a podoba malé obce (vesnice)	14
3.2.1 Tradice a koncepce vesnické prostředí	14
3.2.1.1 Historické vlivy a současnost rurálního osídlení	14
3.2.1.2 Typy vesnického veřejného prostoru	15
3.2.2 Hodnocení kvality veřejného prostoru	15
3.2.2.1 Ukazatele kvality veřejného prostoru	15
3.2.2.2 Problematika kvality VP na malé obci	16
3.2.3 Současná hlediska pro úpravy a navrhování VP	16
3.3 Voda ve veřejném prostoru	18
3.3.1 Funkce vody ve VP	18
3.3.2 Typologie drobných vodních prvků	19
3.3.3 Zadržování vody	20
3.4 Role materiálů ve veřejném prostranství	20
3.4.1 Funkce materiálů	20
3.4.2 Propustné a polopropustné povrchy	20
3.5 Zeleň ve veřejném prostoru	24
3.5.1 Typy zeleně používané ve veřejném prostoru	24
3.5.2 Výsadba a péče o dřeviny v městském prostředí	24
3.5.3 Funkce zeleně	25
3.5.3.1 Estetika	25
3.5.3.2 Ochlazení prostoru	25
3.5.3.3 Snížení prašnosti	25
3.5.3.4 Snížení hluku	25

ZHODNOCENÍ

0 4 PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.1 Širší vztahy území	28
4.2 Občanská vybavenost	30
4.3 Vymezení řešeného území	32
4.4 Historické informace	34
4.5 Přírodní a klimatické podmínky	36
4.6 Výňatek z územního plánu	38
4.7 Limity řešeného území	40
4.8 Současný stav, geodetické zaměření	42
4.9 Inventarizace dřevin, kácení	43
4.10 Fotodokumentace	44

0 5 VLASTNÍ PROJEKT

5.1 Koncept	48
5.2 Referenční fotografie	49
5.3 Studie	50
5.4 Půdorys suchého potoka	52
5.5 Skladba plocha	53
5.6 Axonometrie	54
5.7 Řezopohled A - A'	56
5.8 Řezopohled B - B'	58
5.9 Vizualizace	60
5.10 Rostlinný sortiment	64
5.11 Osazovací plán - stromy a keře	66
5.12 Osazovací plán - podrosty	67
5.13 Osazovací plán - suchý potok	68
5.14 Osazovací plán - pomník	69
5.15 Technický prvek	70
5.16 Průvodní a technická zpráva	71
5.17 Ekonomická rozvaha	73

0 6 DISKUZE

Diskuze	75
---------	----

0 7 ZÁVĚR

Závěr	77
-------	----

SEZNAM POUŽITÉ

0 8 LITERATURY

Seznam literatury	79
-------------------	----

SEZNAM POUŽITÝCH

0 9 OBRÁZKŮ, TABULEK A ZKRATEK

9.1 Seznam obrázků	83
9.2 Seznam tabulek	85
9.3 Seznam zkratk	85

0 1 ÚVOD

Obecní domy v malých českých sídlech byly vždy místem lidského kontaktu. Stejně tak jako ostatní veřejné prostory (hospody, návsí, kostel) spoluutvářely identitu obce. Zejména kvůli úpadku veřejných prostor ekonomickým vlivem a koncentrací kulturních aktivit ve spádových oblastech je důležité, aby se do těchto míst znovu navracel život. Aby tak byla posílena soudržnost místních a nově příchozích obyvatel, aby obce byly reprezentativní a udržovaly si svou hodnotu, kterou jednoznačně v české krajině mají.

Obraz každé budovy dokresluje její vnější okolí. Proto je důležité bezprostřední okolí významných budov komponovat tak, aby byl podpořen jejich význam a funkčnost. Zvláště u malé obce může náměstí významně ovlivnit celkový dojem z místa. Je tedy podstatné při návrhu vhodně uchopit měřítko prostoru, materiálové zpracování, použitou zeleň, ale nezanedbat ani detaily.

I při tvorbě menších veřejných prostor je důležité myslet na environmentální hlediska. A to nejen ve velkých městech, kde dochází ke vzniku tepelných ostrovů, ale i v menších obcích a vesnicích. Právě na vesnicích, které jsou v úzkém kontaktu se zemědělskou krajinou a volnou přírodou, lidé pociťují a pozorují environmentální změny jako první. Nejde tedy jen o nesnesitelné horko, nedostatek vody se kterým souvisí nedostatečná úroda, ale i o úbytek hmyzu a ptactva.

02 CÍL PRÁCE

Účelem literární části práce bylo shrnout a zpracovat poznatky o historii, současnosti a požadavcích na vesnický prostor a zároveň si rozšířit znalosti o utváření veřejných prostor, používaných materiálech a funkcích a pozitivních vlivech zeleně a vody.

Cílem práce bylo provést analýzu území a na jejím základě vytvořit návrh pobytových a ozeleněných ploch v souvislosti s revitalizací areálu Obecního domu ve Vařinči u Mělníka. Požadavkem bylo tyto nové veřejné prostory pojmout s ohledem na environmentální hlediska, která jsou v současnosti stále více diskutovanou problematikou.

Z charakteristiky a dispozice domu jasně vyplynula potřeba na vytvoření reprezentativního shromažďovacího prostoru, který bude vzhledově sjednocený a vhodně doplněný zelení. Úkolem bylo implementovat prvky pro zpomalení odtoku srážek a zároveň tak eliminovat přehřívání prostoru. Důležité bylo ponechat prostor vzdušný a otevřený a spojit tak různorodé funkční celky okolí domu.

0 3 LITERÁRNÍ
REŠERŠE

3.0 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Vymezení pojmů

Náves

Náves je tradičním vesnickým prostorem nebo veřejným prostranstvím. Tvoří historické centrum dané oblasti a jsou kolem ní situovány tradiční objekty a usedlosti. Na tomto prostoru lze běžně najít kapličku, školu, kostel, obchod. Pořádají se zde společenské akce a příležitosti pro setkávání místních obyvatel (Sýkorová et al. 2021).

Veřejný prostor

Definici veřejného prostoru lze stanovit jako veřejně přístupnou komplexní fyzickou část prostředí, souhrnně s veřejným prostranstvím, veřejně přístupným prostorem města, vnitrobloky, vnitřními provozy budov a v neposlední řadě nehmotnou rovinou prostředí tj. vztahy, myšlenky, děje, média a další (Melková et al. 2014).

Veřejné prostranství

Pojmem veřejné prostranství lze označit fyzickou část prostředí, kterou je veřejně přístupné prostranství. Jedná se především o plochu, jinými slovy „podlahu“, exteriéru města spolu s veškerými prvky vybavení veřejných prostranství (Melková et al. 2014).

Mikroklima

Mikroklimatem nazýváme podmínky, které jsou pro člověka příznivé při pobytu ve VP. Radíme mezi ně dostatek stínu, závětrí, vhodnou teplotu, vzdušnou vlhkost a minimum prašných částí (Sýkorová et al. 2021).

HDV

Opatření HDV neboli „hospodaření s dešťovou vodou“ je souhrn technologických řešení, jejichž primární funkcí je zlepšení mikroklimatu, vsakování, retence, akumulace a další (Sýkorová et al. 2021).

3.2 Urbanismus a podoba malé obce (vesnice)

3.2.1 Tradice a koncepce vesnického prostředí

Nové vesnice a jejich podobu vždy formovala okolní krajina a klimatické podmínky, úrodnost půdy a další. Vesnice tedy často byly vystavěny tak, aby byly chráněny před větrem, měly zdroj vody a půdu pro obdělávání. Hlavním středobodem vesnice byla náves, která tvořila primární prostor pro jakékoliv sociální kontakty. Kolem návsi byly posazené hospodářské usedlosti a obytné domy, jež byly situovány tak, aby z nich bylo snadné vidět na náves nebo cestu. Na větší usedlosti navazovaly zeleninové zahrady, na zahrady sady, a potom pole, která postupně přecházela až do volné krajiny. Z ostatních staveb byly koncepčně určující i kostel, kaple, zvonice a hospoda. Významným prvkem byla uliční čára, která udávala ráz celé vesnici a jasně vytyčila, kde končí soukromý prostor a začíná prostor veřejný (Tichá 2019).

3.2.1.1 Historické vlivy a současnost rurálního osídlení

Podle Papouška et al. (2016) lze 10. století vytyčit jako jedno z hlavních období vzniku rurálních sídel, která již mají svou existenci doloženou písemně či pomocí jiných prostředků. Autor ve svém textu pátá po předobrazu vesnického sídla, přičemž zmiňuje důležitost vojenského mapování, map z období třicetileté války či map a kreseb z dob napoleonského tažení. V tereziánském období sídla často ničily požáry nebo povodně a tyto události měly často velký dopad na to, jakým způsobem obce měnily svůj obraz. Podobný dopad měl i odliv původních obyvatel ze svých sídel, a to například při rozvoji průmyslu v druhé polovině 19. století nebo při mnohem významnější události, kterou byla 2. světová válka. Během ní a následně s odsunem německého obyvatelstva byl v mnohých obcích jakýkoliv vývoj úplně zastaven. Jedny z největších změn však venkovská sídla i krajina zaznamenala po kolektivizaci roku 1955. Původní stodoly a chalupy, které nebylo možné použít pro centrálně řízené hospodaření, byly bourány stejně tak jako jiné objekty po válce poškozené či opuštěné. Zástavba sídel byla nahrazována zemědělskými družstvy, ubytovny a rychlou výstavbou. Podle Hniličky (2005) lze říct, že v období od

středověku až po 19. století měla výstavba a vývoj vesnických sídel mnoho společných rysů a stejně tak jako Papoušek et al. (2016) zdůrazňuje, že jejich analýza a mapování mohou mít velký přínos pro dnešní urbanistické plánování.

Těmito rysy se zabývalo již mnoho autorů a vzniklo několik typologií, roztřídění a shrnutí např. od Z. Máčela, V. Frolce, J. Pešty, K. Kuči a dalších (Pešková 2016).

Pro potřeby této bakalářské práce je důležité zmínit především typ „komunikační vesnice lineární“, protože řešené území této práce se rozléhá podél komunikace. Pešta (2000) tento typ podle svého třídění vysvětluje takto: „Pro sídelní strukturu komunikačních lineárních vesnic je určující buď komunikace nebo (vzácněji) jiný lineární morfologický prvek (hrana svahu, potok, řeka). Půdorys vsi může mít v závislosti na konkrétních podmínkách různou podobu. Stáří základní struktury půdorysu vesnice časově s jistou pravděpodobností odpovídá době vysazení vsi, zejména v podélné směru, ale mohlo v průběhu času docházet k aditivnímu nárůstu zástavby.“

Současný typ zástavby povětšinou vytváří urbanisticky nehezke (chudé), historicky neodpovídající nebo monotónní půdorysy (Rozmanová a Pokorná 2018).

Prostory malých obcí vždy fungovaly velmi veřejně. Papoušek et al. (2016) označuje veřejné dění na vesnici za „vitální procesy“ a zároveň zdůrazňuje jejich důležitost, která napomáhá pospolitosti původních vesnických obyvatel. Naopak velká část nových obyvatel, často z velkých měst, nejeví velký zájem o vesnické fungování a vesnický život. Jejich primárním zájmem bývá dostupnost do zaměstnání či vzdělání a zároveň výhoda soukromého bydlení a čerstvého vzduchu. Vesnice tím však ztrácí svoji identitu a stejně tak se zde mění mezilidské vztahy.

Obr. 1 Komunikační vesnice lineární, zdroj: Olek Remesz

3.2.1.2 Typy vesnického veřejného prostoru

Jedním ze základních typů vesnického veřejného prostoru (VP) je již zmiňovaná náves. Náves plní až do současnosti primární funkci setkávání obyvatel a pořádání kulturních akcí. Její tvar bývá většinou obdélníkový, oválný nebo lineární. Při řešení veřejného prostoru návěsního typu je důležité zachovat důstojnost a důležitost tohoto místa, prostor by neměl být zbytečně rozdělován, měl by zůstat přehledný. I přesto, že často umožňuje použití vyšší zeleně, by se zezeň neměla stávat dominantní (Roubíková 2015). Na návších českých obcí a vesnic lze často pozorovat znehodnocení těchto míst, kdy se z nich staly průtahy, točny autobusů či parkovací plochy (Čablová et al. 2011)

Dalším velmi důležitým prostorem vesnic je ulice. Ta historicky tvořila a stále tvoří jedno z hlavních míst setkávání a po většinou se zde nachází i základní občanská vybavenost. Postupným nárůstem automobilové dopravy však na mnoha místech došlo k jejich úpadku (Moravcová et al. 2020). Typem ulic, kde nedochází v takové míře k zatížení dopravou, jsou ulice zklidněné a ulice obytné. Ty slouží primárně k obsluze domů, ale nachází se zde i pobytové a ozeleněné plochy. Pro zklidnění se používají různá opatření, jedním z nich je plošné zavedení maximální povolené rychlosti (Čablová et al. 2011). Velmi efektivní jsou i fyzické prvky jako zpomalovací prahy, zvýšené plochy, směrové vychýlení jízdního pruhu nebo zmenšení šířky vozovky (Slabý et al. 2004).

Pokud dopravu z ulice z velké části eliminujeme, s výjimkou příjezdu zásobování či rezidentů, hovoříme o pěší zóně. Pěší zóny většinou najdeme v historických centrech měst, v ulicích s převahou obchodů a sociálních kontaktů. Ideální je, kromě vytvoření pěší zóny značkou, podpořit tento prostor i rekonstrukcí, přidáním zeleně, vytvořením jedné výškové úrovně pro pěší a obslužnou automobilovou dopravu nebo rozvojem obchodu a aktivit (Čablová et al. 2011).

Na vesnických ulicích lze často najít i neoplocené či pouze lehce oplocené předzahrádky, které jsou svým způsobem prostorem polo veřejným. Sice patří do vlastnictví soukromého, ale pokud

jsou esteticky udržovány, mohou výrazně přispět k reprezentativnosti obce. Mnoho obcí svým obyvatelům pomáhá finančními příspěvky na okrasné výsadby a snaží se tak o jednotný vzhled (Roubíková 2015). Jan Gehl (2011) ve své knize Život mezi budovami zdůrazňuje důležitost předzahrádek ve smyslu místa pro odpočinek i práci, kdy při těchto aktivitách snadno vniká možnost „zastavení se“ a rozvinutí konverzace s kolemjdoucími.

Pokud vznikají nové přilehlé suburbie s novými ulicemi, je vhodné zde ponechat po stranách širší pásy veřejné zeleně, jež mohou částečně nahrazovat typický prostor vesnické předzahrádky. K dalším typům vesnického veřejného prostoru patří například parky a parčíky, hřbitovy nebo volná krajina (Roubíková 2015).

3.2.2 Hodnocení kvality veřejného prostoru

3.2.2.1 Ukazatele kvality

„Lidé jsou tam, kde jsou lidé.“ – skandinávské rčení používá Jan Gehl (2011) ve své knize jako shrnutí jednoho ze základních principů pro hodnocení kvality veřejného prostranství. Podle počtu uživatelů, jejich chování a době jejich setrvání ve VP lze snadno odhadovat, zdali je daný prostor kvalitní či ne. Vyskytuje se zde velký počet lidí či nikoliv? Postávají zde a pozorují okolí? Dají se do řeči? Mají možnost a chuť zde prodloužit dobu pobývání?

Většinu těchto aspektů lze ovlivnit již při projektování (Francis 2012). Pokud vytvoříme prostor nekvalitní, lidé zde budou vykonávat pouze nezbytné nutné aktivity. Nekvalitní veřejný prostor snadno vzniká tam, kde jsou rozlehlé a příliš neosobní prostory, nebo kde člověk musí urazit velké vzdálenosti mezi funkčními celky a popřípadě u toho být ještě obezřetný kvůli příliš rychlé dopravě. Veřejný prostor, který je živý, lze považovat za kvalitní prostor. Přítomnost lidí, možnost pozorování, kontaktu, interakcí a získávání informací o společenském dění jsou žádoucími výsledkem. Na malém městě se těchto situací dosáhne snadněji než na rušných městských ulicích, kde mezilidské kontakty častěji bývají povrchnější (Holland et al. 2007).

3.0 LITERÁRNÍ REŠERŠE

Veřejný prostor je lidmi raději využíván, pokud je jim umožněn snadný pohyb, ideální tempo pro chůzi, prostor je bez překážek (nutno myslet na kočárky a invalidy) a pokud je jim umožněn přesun na krátké vzdálenosti. Lidé s oblibou vyhledávají zkratky a šetří si čas (Heffernan et al. 2013).

Pokud se lidé při chůzi potřebují pozastavit je velmi příjemné, pokud veřejný prostor nabízí prvky, které lze použít jako oporu (sokly, patníky, sloupy, rohy budov).

V případě, že se lidé rozhodnou nebo dokonce musí na daném místě strávit více času, je žádoucí, aby prostor nabízel místa k sezení. Ta mohou být primární – lavice či židle – nebo sekundární – v podobě zídek, schodů, výklenků. Při výběru místa k sezení jsou volena uživatelem pečlivěji. Je tedy nutné při navrhování promýšlet nejen aspekty klimatické, například orientaci ke světlu nebo povětrnostní podmínky, ale i volbu tvaru a materiálu sedátka. To by nemělo zůstat po dešti dlouho mokré, nemělo by se v létě přehřívat a v zimě být přehnaně studené a také by mělo být pohodlné pro všechny věkové kategorie. Z hlediska pocitu bezpečnosti je důležité mít krytá záda a je příjemné mít výhled na okolní aktivity (Yücel 2013).

Subjektivní pocit bezpečí i bezpečnost obecně je zvyšována už samotnou přítomností lidí na daném veřejném prostoru. Lidé bývají přirozeně obezřetní i nápomocní vůči druhým (Davies 2004). Ochrana před automobilovou dopravou je čím dál tím častějším a žádoucím tématem při tvorbě i revitalizaci veřejných prostor. Ty by také měly nabízet vhodnou ochranu před nepříznivým počasím (Gehl a Gemzoe 2000).

3.2.2.2 Problematika kvality VP na malé obci

Jedním z problémů veřejných prostorů se v posledních letech stává odtrženost uživatele od těchto míst. A to jak ve velkých městských celcích, tak v malých obcích, a to i přes to, že v těch je život mnohem veřejnější. Lidé se s rozvojem telekomunikací uzavírají spíše do svých domovů, komunikují skrze počítače a telefony (Gehl a Gemzoe 2000). Kratochvíl (2015) říká, že se současné veřejné prostory a to, jaký se zde žije život a jaké aktivity zde probíhají, výrazně odlišuje od minulosti i přesto, že

primární účel zůstává stejný. Také ve své knize využívá Gehlu myšlenku, že „využívání veřejného prostoru dříve bylo nutností, dnes je pouze volbou“. Je tedy o něco náročnější uživatele „přilákat“ a vytáhnout z jeho uzavřeného světa.

Dalším aktuálním problémem nezřídka bývá negativní estetické působení veřejného prostoru a vizuální smog v podobě přílišného množství reklam, plakátů a polepů, ale i dopravních značek, cedulí a billboardů. Stejným dojmem mohou na uživatele VP působit i vysoké počty zaparkovaných aut. Nahodilé opravy bez koncepce lze na veřejných místech také považovat za nežádoucí jev, kdy se taková místa následně často jeví jako slepenec bez jednotného záměru (Šimková 2019). V malých sídlech také velmi často hraje roli ekonomická stránka, kdy chybí finance na zvelebování obecního VP. Situace v posledních letech však mírně zlepšuje, jak popisuje například kniha Možnosti vesnice (Hečková 2021) či kniha Veřejný prostor CZ (Kratochvíl et al. 2017).

Mnoha obcím komplikuje zkvalitnění a využívání VP doprava. V ČR je velmi často hlavní komunikace vedena přímo skrze sídlo z důvodu absence vnějšího okruhu či obchvatu. Za zvýšeným silničním provozem stojí nejen příliv nových obyvatel v suburbii, ale i závislost místních obyvatel na větších městských celcích v případech, kdy v mnohých obcích chybí často i základní občanská vybavenost (Šimová 2014).

3.2.3 Současná hlediska pro úpravy a navrhování kvalitního VP

Šimková (2019) vytvořila implementační dokument, který by měl pomoci zkvalitnit veřejná prostranství pomocí komplexních řešení. V dokumentu uvádí některé trendy a hlediska, která by v současnosti a v budoucím zaměření měla být zohledněna a použita pro vytvoření kvalitních veřejných prostranství.

Patří mezi ně zejména již zmiňované použití zeleně a vodních prvků pro zlepšení mikroklimatu, kvalitní materiály s dobrou životností působící reprezentativním dojmem a také podporující environmentální hlediska. Mimo to ale také, pokud je to možné, využívat pro vybavení technické infrastruktury umístění do

podzemních kolektorů. Je žádoucí při realizaci klást důraz na detail, hledat úsporná, účelná a estetická řešení. Dále by měl být kladen důraz na údržbu, protože pokud je veřejný prostor zanedbaný, většinou ho lidé nerespektují a dále „zanedbávají.“

Dalšími možnostmi, jak zkvalitnit VP, je například zklidnění dopravy nebo úplná eliminace dopravy, vhodné osvětlení nebo snižování hluku (Gehl 2011).

Pokud se zaměříme na obyvatele, je důležité, aby bylo prostranství dostupné pro všechny, to znamená, mimo jiné, klást důraz na bezbariérovou přístupnost.

Obyvatelé by měli být schopni si pro daný prostor vytvořit vazby. Pro to by měl vznikat předpoklad ještě před samotnou realizací či rekonstrukcí, čehož lze dosáhnout pomocí participace veřejnosti. Pomocí besed, anket, veřejné diskuze a dotazníků je možné si udělat velmi dobrý obrázek o tom, jaké jsou potřeby obyvatel a jaké funkce a prvky by na daném prostranství nejlépe využili (Šimková 2019).

Velmi přínosné je také nechat veřejnost se při realizaci zapojit a posílit tak jejich vztah k místu (Čablová et al. 2011). Symbiózu místního obyvatelstva s veřejným prostranstvím ve své knize Možnosti vesnice popisuje Hečková (2021). Mimo to také vyzdvihuje důležitost přístupu starostů a uvádí několik příkladů, kdy se díky podpoře a motivaci obyvatel staly ze zpustlých vesnic vesnice s krásnými záhony, opravenými kapličkami, výjimečnou drobnou architekturou, kulturními domy a mnohým dalším.

Obr. 2 Zklidněná ulice zdroj: MOBA Studio

Obr. 3 Bezbariérově přístupný prostor, zdroj: Arpentère

3.0 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.3 Voda ve veřejném prostoru

3.3.1 Funkce vody ve VP

Zlepšení mikroklimatu a rekreační funkce

Rozrůstající se urbánní plochy, městské tepelné ostrovy, výkyvy srážek a další jevy velmi zásadně ovlivňují životy lidí ve městech. V místech, kde se tyto vlivy objevují ve větší míře, můžeme pocítovat například sníženou vzdušnou vlhkost nebo zvýšenou prašnost. Toto zhoršování mikroklimatických podmínek v důsledku změn krajiny lze však pomoci správných opatření minimalizovat či potlačit (Stránský et al. 2019).

Jedním z těchto opatření je implementace vodních prvků do veřejného prostoru. Důležitost tohoto opatření nespočívá v aktivním boji proti změnám klimatu a ostatním negativním vlivům, ale v ochlazení prostoru pomocí zvyšování relativní vlhkosti vzduchu. Ideální jsou tak různá mlhoviště, trysky či celá vodní hřiště, která kromě zlepšení mikroklimatu umožňují i přímý kontakt s vodou a ve veřejném prostoru tak podbízí k životu a hrám. Kromě toho plní i edukativní funkci (Sýkorová et al. 2021).

Jako výjimečné rekreační objekty slouží speciální dětská hřiště, pobytové zahrádky, či suché potoky, které v době nadprůměrných srážek fungují jako prostory pro akumulaci a vsakování vody. Po opadu vody si zde zase hrají děti (Kopp a Marval 2021).

Estetická funkce

Voda byla z hlediska estetického uplatňována od počátku věků. Ať už byla použita v římských impluviích, japonských zahradách či barokních parterech, lidé byli vodou vždy silně přitahováni a uměli propojit její estetické funkce s užitečnými.

Z hlediska kompozice lze označit jako esteticky nejpřírodnější efekt zrcadlení. Ať už jde o velkou či malou plochu, mělkou či hlubokou, má proměnlivost třpytivé hladiny nebo odraz okolní vegetace velký vliv na duchovní prožitky. Odraz na hladině lze v kompozici využívat pro vytváření iluze, gradace a dalších, tyto principy využívají statickou formu vodní hladiny. Dynamičnost vody má své využití při tvorbě kaskád, vodopádů a vývěrů, a to buď v přírodní či architektonické formě (Mareček 2022). Vjemy těchto forem lze označit primárně jako vjemy vizuální. Šum potoka, kapky deště, masa vodopádu a další vodní akustika příznivě působí na vjemy sluchové. Vjemy hmatové, kdy se člověk dostává do přímého kontaktu s vodou, jsou ve veřejném prostoru velmi vítané (Říha 2014).

Nejpříznivěji se člověku z hlediska estetického jeví to, co voda sama stvořila a jakým způsobem se ubírala krajinou. Podle Marečka (2022) by tato nejdokonalejší forma linie měla být vzorem a inspirací při vytváření zahradních a krajinářských hodnot, tj. i veřejných prostorů.

Obr. 4 Zrcadlení hladiny - přírodní linie, zdroj: Pinterest

Obr. 5 Revitalizace požární nádrže Tetín, zdroj: Stavba roku

Obr. 6 Mlžitko, zdroj: Jan Mareš

3.3.2 Typologie drobných vodních prvků

Drobné vodní prvky jsou jedním ze základů vytvoření genia loci veřejného prostoru. Lze je rozdělit na umělé a přirozené vzniklé.

Za historicky významné umělé vodní prvky jsou nejčastěji považovány studny, pumpy v menších obcích či městské kašny na náměstích. S rozvojem nových technologií se z mnoha měst a obcí vytratily, na některých místech však zůstávají jako upomínka vznešenosti. Velmi často používaná byla také pítka, která lze na veřejných prostorech vidět dodnes, a to jak historická tak moderní. Fontány a vodotrysky byly symbolem bohatství a jako zkrášlovací prvek byly často použity v parcích a historických zahradách. Dnes bývá ve veřejném prostoru častěji použit ekvivalent fontán v podobě trysek v dlažbě. Trysky lze kombinovat s liniovými vodními prvky, které evokují přirozené vodní toky (Pavlovský 2009).

V obcích a u zemědělských závodů jsou typickým vodním prvkem požární nádrže a návesní rybníky historicky sloužící pro hašení požárů. Jsou napojené na vodoteč nebo bývají její součástí. Dnes jsou na mnoha místech nádrže nevyužívané, jelikož došlo k technologickému pokroku a voda pro hašení je využívána primárně z vodovodního řádu (Žďárský 2019). Pokud je v obci s požární nádrží či návesním rybníkem usilováno o vytvoření příjemného veřejného prostoru, pak je pro to v těchto vodních dílech velký potenciál. Lze je také využít pro svod vody při vyšších srážkách, které nepojímají ostatní vsakovací objekty (Sýkorová et al. 2021).

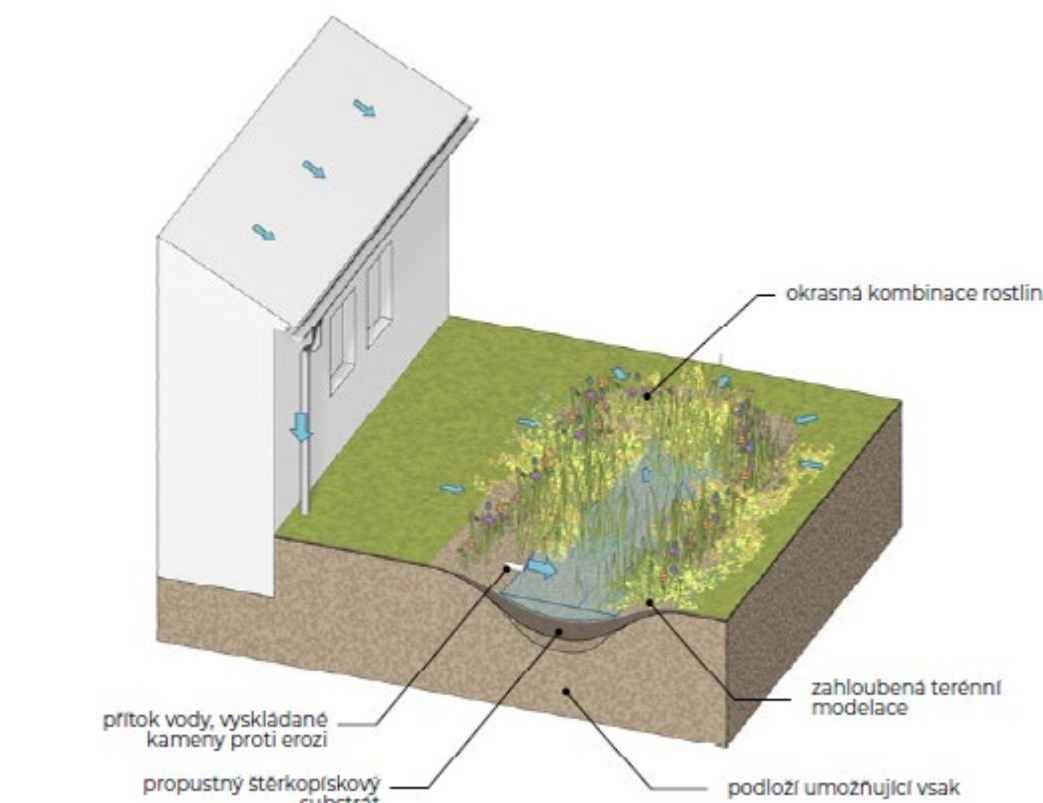
3.0 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.3.3 Zadržování vody

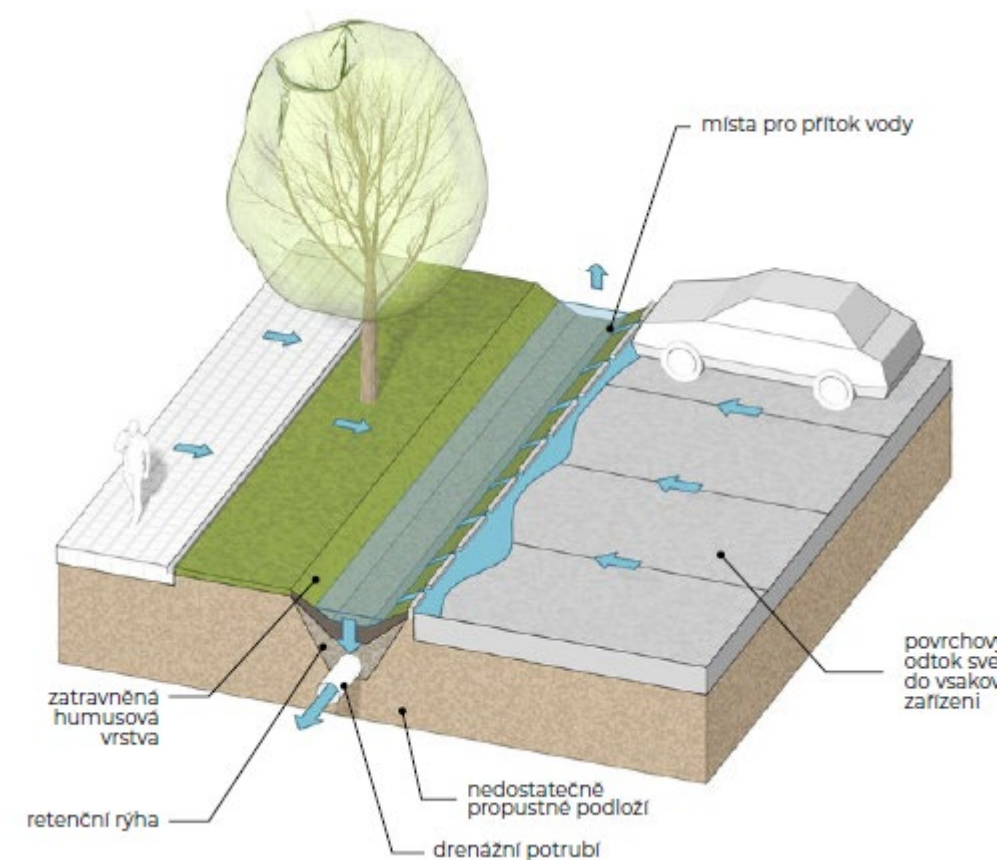
Retence (popřípadě akumulace) vody patří mezi jednu z adaptačních strategií na změnu klimatu. Veřejné prostory disponují velmi vhodnými plošnými rezervami pro uplatnění opatření HDV. Jedná se povětšinou o velké nepropustné plochy v podobě parkovišť, ale i o nezanedbatelné plochy městské zeleně. Obecným trendem je na zpevněných plochách využívat propustné materiály, zabránit srážkovému odtoku do kanalizace a umožnit tak co nejpřirozenější vsak dešťových srážek a plochy městské zeleně upravovat či přímo navrhovat za stejným účelem. Nedílnou součástí těchto úprav jsou také povrchové materiály a jejich vlastnosti, kterým je věnována následující kapitola.

Konkrétních stavebních a krajinářských opatření pro HDV je mnoho, například vsakovací objekty, retenční objekty, objekty pro akumulaci a vodní prvky (Sýkorová et al. 2021). Problematika HDV je velmi složitá a komplexní, není možné ji v této práci obsáhnout široce, a proto vyberu pouze následující.

1. Dešťový záhon – slouží ke svedení vody z okolních povrchů a jejímu zadržení po dobu přibližně 72 hodin, než dojde k odparu či vsáknutí. Významně může eliminovat riziko lokálních povodní.
2. Vegetační střechy – komplexní benefity v podobě zadržení dešťových srážek místo jejich svedení do kanalizace, zlepšení mikroklimatu, ale i dodatečné izolace budov.
3. Zelené fasády – extenzivní nebo intenzivní vertikální porosty zejména popínavých rostlin. Zlepšují mikroklima evapotranspirací (odparem) dešťové vody skrz listovou plochu.
4. Plošný vsak bez retence – vsak přes propustné plochy popsané v následující kapitole, vhodné pro odvodnění parkovišť, chodníků, atp.
5. Vsakovací průleh – oddělení dvou prostorů s odlišnou funkcí, například silnic a chodníků, zadržení vody pomocí vsakovacích „mísek“ vyplněných štěrkem, který slouží jako filtrační vrstva. Přefiltrovaná dešťová voda může být akumulována v podzemních nádržích nebo vsakována do podzemních vod.

Obr. 7 Dešťový záhon, zdroj: Sýkorová et al. 2021

Obr. 8 Vsakovací průleh, zdroj: Sýkorová et al. 2021

3.4 Role materiálů ve VP

3.4.1 Funkce materiálů

Pomocí různých materiálových zpracování a různých typů povrchů lze jednoduše a efektivně uživateli veřejného prostoru vymezit hranice a rozhraní jednoho či více prostorů. Vnímání daného prostoru lze ovlivnit pomocí vybraného materiálu při zaměření se na jeho měřítko, strukturu a barevnost (Fleming 2014). Měřítkem materiálu lze umocňovat nebo potlačovat velikost prostoru, a to zejména při řešení dlažby či litých ploch. Struktura materiálu a vhodná volba hran je nejlepším řešením pro rozlišení funkčních ploch (např. pochozích a pojízdných). Použití barevných prvků nebo ploch by mělo být střídme a vždy v souladu s celkovým kontextem místa. Ideální je použití barevného materiálu pro zvýraznění něčeho důležitého – jako vytrhnutí obyvatele ze zamyšlení, či jako zpestření prostoru (Cejková et al. 2019).

Vhodné použití kvalitních materiálů výrazně přispívá k pozitivnímu estetickému působení, což má velmi často kladný dopad na využívání daného veřejného prostoru. Pro uživatele VP je kromě estetického hlediska stejně tak důležité materiálové pojednání z hlediska teplotního komfortu. A to zejména při řešení sedacích a pobytových prvků, kdy se nejhodněji osvědčuje dřevo. Při navrhování ostatního mobiliáře a doplňků by měl být materiál volen tak, aby vhodně doplňoval mobiliář stávající nebo nově zamýšlený a nenarušoval tak charakter místa (Melková et al. 2014).

3.4.2 Propustné a polopropustné povrchy

Kromě psychologického efektu má volba materiálu také environmentální dopad, neboť ve svém okolí může výrazně ovlivňovat mikroklima pomocí vsaku a retence vody z dešťových a sněhových srážek. Podle Timma et al. (2018) lze povrchy na základě jejich vhodnosti k vsakování srážkových vod rozdělit na tři skupiny.

Obr. 9 Viandro Kirchplatz in Grafenheinfeld, zdroj: Stein Industrie, DE

Obr. 10 ESPACE PUBLIC - SENTIER PROMENADE, zdroj: Paysagiste E.S.A.J.

Obr. 11 Blake Hobbs Play-Za, zdroj: SCAPE Landscape Architecture DPC

Obr. 12 Ulice v jedné úrovni, zdroj: Pinterest

3.0 LITERÁRNÍ REŠERŠE

A) Povrchy tvořené kontinuální vrstvou (plochou) – (asfalt, litý beton atp.)

Tyto povrchy jsou pro vsak a retenci vody nevhodné. Jejich použití je tak doporučováno pouze pro velmi zatěžované plochy a pouze v nejmenší možné míře. Taktéž zvyšují zatížení kanalizace v případě přívalových dešťů. Speciální skupinou povrchů propustných, ale tvořených kontinuální vrstvou, jsou mlaty. Nejčastěji se používají pro stavbu pěších cest a cyklostezek a jsou tvořeny několika ztuhnutými vrstvami kameniva o různé frakci.

B) Povrchy tvořené plochou se spárami - (dlažba kamenná, tvárnice, rošty atp.)

Vhodné použití pro chodníky, dvory, vnitrobloky, méně zatěžované komunikace či parkoviště, pokud nejsou určena k dlouhodobému stání. Spáry mezi dlažbou jsou vysypány propustným materiálem, nejčastěji štěrskem nebo pískem, a umožňují prorůstání vegetace a vsakování vody. Dokáží infiltrovat 50 až 80 % srážkové vody v závislosti na svém povrchu, typu materiálu ve spárách, ale i frekvenci údržby. Jejich nevýhodou však může být omezení pohybu pro zdravotně tělesně postižené osoby.

C) Povrchy celopropustné - (asfalt, beton, dlažba atp.)
Jedná se o speciálně vyvinuté moderní povrchy určené pro použití v místech s vysokou zátěží. Jsou tvořeny jedolitou vrstvou, avšak díky své poréznosti umožňují vsak vody.

Propustné a polopropustné povrchy také pomáhají zabraňovat přehřívání okolního prostoru. V průběhu dne dochází k ohřevu všech povrchů ozařovaných sluncem a k akumulaci tepla v nich samotných i v jejich podloží. Akumulované teplo je pak postupně vyzařováno do okolí v průběhu noci. Množství pohlceného tepla záleží zejména na barvě, ale i na struktuře materiálu a jeho kompaktnosti. Handel et al. (2018) rozlišují dvě skupiny povrchových materiálů – tzv. horké a studené. Horké materiály, například asfalt, mohou dosáhnout během letního dne teplot i přes 65 °C. Mezi studené materiály naopak řadí mlát a štěrk, jejichž teplota nepřesáhla 55 °C, nebo trávnik, jehož teplota

zůstává i přes intenzivní osvit srovnatelná s teplotou okolního vzduchu. Zelené plochy tak pomáhají tlumit dopady vysokých teplot, neboť nevyzařují naakumulované teplo a „neohřívají“ dále své okolí (Handel et al. 2018).

Při navrhování a vytváření veřejného prostranství je na výběr z mnoho materiálů, je ale žádoucí pečlivě zvážit konkrétní použití dle následného využívání daného prostoru (Sýkorová et al. 2021).

Obr. 13 Akumulace tepla v materiálech, zdroj: Mellisa McFeeters, upraveno autorkou práce

PŘEHLED POVRCHŮ

KÁMEN

KAMENNÉ DESKY VELKOFORMÁTOVÉ

KAMENNÉ ODSEKY

RETENČNÍ KOSTKA

ŽULA

DLAŽBA VELKÁ

DLAŽBA DROBNÁ

DLAŽBY S RETENČNÍ SPÁROU

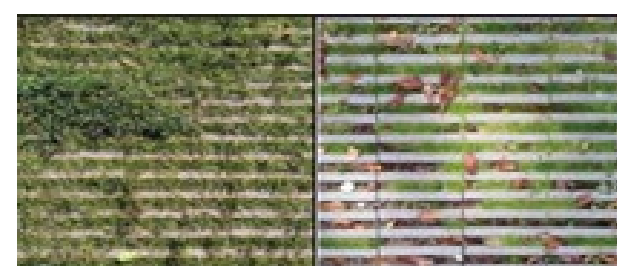

BETON

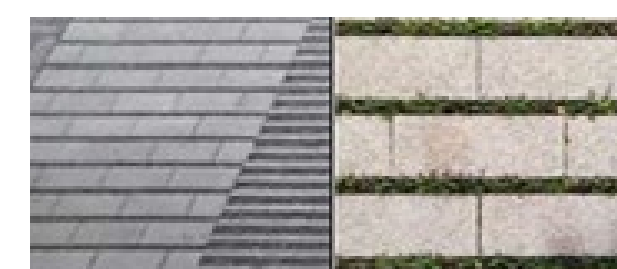
KOSTKA ZÁKLADNÍ

ZATRAVŇOVACÍ PÁSKY

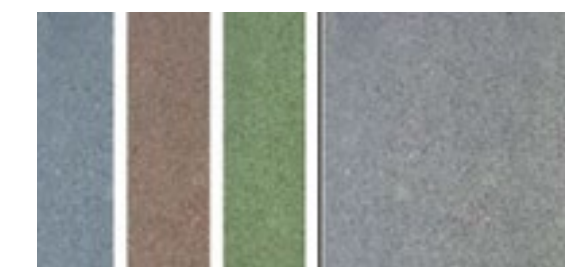

KOSTKA SE ZATRAVŇOVACÍ SPÁROU

ASFALT

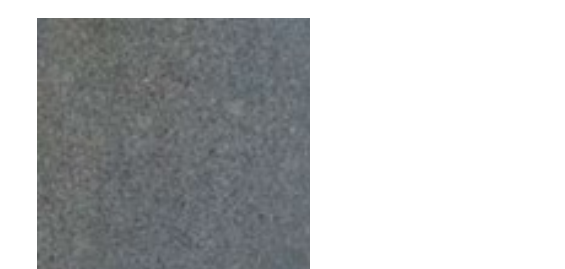
ASFALT LITÝ

ASFALT HUTNĚNÝ PORÉZNÍ

ASFALT HUTNĚNÝ

Obr. 14 Přehled povrchů, zdroj: IPR Praha - Kancelář veřejného prostoru

3.0 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.5 Zeleň ve veřejném prostoru

3.5.1 Typy zeleně používané ve veřejném prostoru

Veřejnou zelení nazýváme takovou zeleň, která je bez omezení přístupná všem obyvatelům sídla nebo uživatelům daného veřejného prostoru (Mareček 2005). Může se jednat o zeleň parkovou, zeleň v neuzavřených vnitroblocích, uliční zeleň nebo tu před významnými budovami. Specifickým typem polo veřejné zeleně jsou pak pro vesnice typické předzahradky. Stromy lze využít jako solitéry, které dominují danému místu. Při výběru je potřeba dbát na správný typ dřeviny vzhledem k velikosti a kompozici daného prostoru, navrhovaný záměr je také nutné velmi dobře zhodnotit z dlouhodobého hlediska růstu a proměnlivosti dřeviny. Dalším způsobem uplatnění může být liniová kompozice (lemování ulice, aleje) (Cejpková et al. 2019). Stromořadí jsou v krajině i ve městě výrazným orientačním prvkem a často určují charakter celého celku (české lipové aleje, francouzské platanové stromořadí). Při pohledu na alej i z velké dálky lze snadno předpokládat, že lemují cestu či pěšinu, popřípadě vodoteč (Mareček 2022).

Stromové skupiny lze využívat v nepravidelné formě nebo ve formě rastru, který je typický například pro náměstní prostory, a následně uživatelé veřejného prostoru vyhledávají pro ideální tvorbu stínu.

Keře a keřové skupiny jsou díky svému podrostovému habitu nejčastěji používány jako doplňky stromových pater nebo mají ve veřejném prostoru zejména funkci vymežující a dělící (Cejpková et al. 2019). Pro svůj rychlý růst se dobře uplatní i jako dočasné dřeviny.

Z estetického hlediska je u keřů možné pozorovat daleko větší rozmanitost v podobě textur, barev květů, typu habitu, barevnosti výhonů, tvaru pupenů, barvy a velikosti plodů atp. Pro diváky atraktivní je také možnost pozorování a zkoumání keřů, na rozdíl od stromů, z detailní blízkosti. Stejně tak tomu je i u trvalkových záhonů, které mnohdy nabízejí stejnou variabilitu.

V nevzhledných nebo stísněných prostorech jsou velmi vhodným řešením popínavé rostliny. Jejich výhodou je tvarové přizpůsobování se konstrukci nebo opoře, po níž se pnou. Při použití v těsné blízkosti s budovami tyto rostliny velmi dobře napomáhají termoregulaci – v zimě brání prostupu studeného vzduchu a v létě chladí. Ve veřejném prostoru doplňují historické budovy, na kterých mohou fasádu efektivně zdůraznit, i stavby novodobé. Kromě svých ekologických vlastností mají tedy i zásadní estetické působení, protože mohou chytře překrývat monotónní a jednolitě povrchy a naopak vyzdvihnout cenné architektonické detaily (Vogt et al. 2013).

Obr. 15 Popínavé rostliny, zdroj: Vine garden

3.5.2 Výsadba a péče o dřeviny v městském prostředí

Při výběru dřevin pro výsadbu do veřejného prostoru je nutné uvažovat její proporce v dospělosti. Výška koruny by ve výsledné velikosti neměla narušovat minimální průjezdný, průchozí a podhledový profil souhrnně nazývaný volný prostor místní komunikace. Volná šířka a výška průjezdného prostoru jsou stanoveny normou ČSN 73 6110. Pro jízdní provoz a parkovací plochy je udávána výška 4,5 m nad komunikací I. nebo II. třídy a 2,5 m nad pěší či cyklistickou komunikací (ČSN 73 6110). Zároveň by koruna neměla zasahovat do kužele veřejného osvětlení či osvětlení samotného a do nadzemní infrastruktury. V případě výsadby zeleně v blízkosti budov by měl návrh zohlednit minimální odstup trvalé koruny od všech částí budovy alespoň 1,5 m (ČSN 73 6101). Při navrhování parkovacích ploch musí být dodrženy rozměry dle ČSN 73 6056.

Před výsadbou dřevin je vhodné zanalyzovat stávající půdní podmínky a podle nich zvolit odpovídající technologii výsadby, půdní substrát a hnojiva. Dřevinám je nutné zajistit dostatečný prokořenitelný prostor. Je důležité zohlednit umístění inženýrských sítí a technické infrastruktury a popřípadě prostor opatřit kořenovou bariérou. U výsadby musí být půdní a ochranná rezerva minimálně 0,5 m od kmene, při výsadbě dřeviny do výsadbové pásu v uličním stromořadí je prokořenitelný prostor redukován na šíři minimálně 1,5m (ČSN 83 9021)

Bez ohledu na stanovištní podmínky je nezbytně nutné nové výsadbě zajistit dostatečný přístup srážkové vody, půdního vzduchu a vhodnou nadzemní ochranu kořenového prostoru (mříže, propustné dlaždice atd.) V následné péči je nutné vysazené dřeviny vyvázat ke kůlům a provádět rozvojové a udržovací řezy, popřípadě aplikovat ochranné nátěry. Jejich cílem je napomáhat habitu dřevin do podoby optimálního stavu, tj. aby byl eliminován styk s nadzemní infrastrukturou, byl dodržen estetický záměr a zároveň nebyla dřevina nebezpečná svými méně vitálními částmi. Udržovací péči je potřeba provádět i u daného stanoviště v okolí dřeviny – kontrola závlahové mísy a kotvení, hnojení, kontrola přístupu dešťové vody (Hora et al. 2022).

3.5.3 Funkce zeleně

3.5.3.1 Estetika

Šindelářová (1978) a Mareček (2005) se shodují na faktu, že estetické aspekty jsou často druhořadé, dokonce až zanedbané, a to i přes skutečnost, že v oboru krajinářské architektury jde o naprosto základní hodnotu, kterou zeleň poskytuje. Hlavní ceněnou vlastností dřevin a rostlin z estetického hlediska je jejich proměnlivost a rozmanitost. Proměnlivost lze pozorovat v průběhu roku při kvetení, olistění a při opadu. V dlouhodobém hledisku pak při změnách ve tvaru habitu nebo ve změně textury borky. Ve veřejném prostoru uživatelé pozitivně vnímají rozmanitost použitých druhů a jejich barevnost. Stejně vlastnosti lze velmi dobře uplatňovat i pro kontrast nebo naopak harmonii ve vztahu k architektuře, která většinou proměnlivost v čase nenabízí. Vhodně zvolenými rostlinami lze odlehčit a rozdělit příliš těžké a monotónní fasády, podpořit významnost důležitých budov či uličního stromořadí a mnoho dalšího (Mareček 2005).

3.5.3.2 Ochlazení prostoru

Jedním z významných kritérií, které je potřeba brát v potaz při hodnocení kvality životního prostředí jsou, mimo jiné, vlhkovní a teplotní poměry. Úměrně zvyšování podílu zeleně v prostředí nabývají tyto dva poměry takové vyrovnanosti, která je pro organismy považována za příznivý stav (Mareček 2005). Teplotní poměry rostliny velmi dobře regulují díky své schopnosti absorbovat sluneční záření. Děje se tak díky schopnosti rostliny fotosyntetizovat a to, jakým procentem ochladí okolí, záleží na rozličných faktorech jako například velikost a hustota koruny, orientace listu a typ listu. Pokud tedy bereme v potaz viditelné sluneční záření a infračervené záření, většina rostlin je schopna pohltit přibližně 50 % z celkového množství. Zpět do atmosféry odráží 30 % a pouze 20 % propouští (Taib a Abdullah 2016). Tím rostlina zajišťuje, aby byl eliminován dopad záření na urbánní povrchy a následné ohřívání okolí. Tento typ přímého zastínění má velmi významný dopad na lidský teplotní komfort (Speak et al. 2020).

Aktivní ochlazování pak stromy zajišťují procesem transpirace

tzv. využití tepelné energie k přeměně rostlinných vod na páru která ochlazuje okolí a zároveň povrch svého vlastního listu (Speak et al. 2020). Bylo dokázáno, že nárůst relativní vlhkosti vzduchu o 15 % pociťuje člověk jako pokles teploty okolí až o 3,5 °C (Mareček 2005).

3.5.3.3 Snížení prašnosti

Další významnou funkcí zeleně je podle Šindelářové (1978) její schopnost snižovat množství prašných částic ve vzdušném prostředí. Prašnost je na venkovských obcích velmi častým typem znečištění ovzduší, a to zejména díky frekventované dopravě, nepokrytým plochám určeným například k zástavbě nebo odhaleným orným půdám (Mareček 2005). Zeleň má schopnost zachytávat prachové částice z 60 až 70 %, přesné procento a účinnost jednotlivých druhů dřevin závisí na mnoha faktorech. Šindelářová (1978) říká, že mezi obecně uznávané faktory ovlivňující schopnost dřevin snižovat prašnost vzduchu patří:

- Absolutní povrch listu – ideální je co největší listová plocha, listy zvrásněné či plstnaté poutají více prachových částic
  - Sklon listu – listy vodorovně položené zachytávají prach efektivněji
  - Pohyb listu – čím kratší řapík a méně intenzivní pohyb listu, tím lepší zachycení
  - Vliv koruny – prašné částice unášené vzdušným prouděním jsou lépe zachytávány dřevinami s mohutnou korunou, nikoliv s úzkým habitem
  - Povrch listu – zvlhčený nebo lepivý povrch listu lépe váže prachové částice
  - Typ prachové částice – drobné částice lépe ulpí na listové čepeli
- Při hodnocení efektivity snižování prašnosti ovzduší jednotlivých dřevin je nutné kromě fyzikálních vlastností brát v potaz i chemické, tj. obsah silic, terpentýnů, vosků, pryskyřic a dalších (Šindelářová 1978). Tyto přirozeně viskózní látky totiž zásadním způsobem přispívají ke schopnostem dřevin zachytávat prachové částice.

3.5.3.4 Snížení hluku

Hlukové zatížení, zejména z automobilové dopravy, lze zařadit mezi jeden z problémů, které zásadním způsobem ovlivňují využívání městských ulic. Pokud se hluk objevuje frekventovaněji nebo při vyšší intenzitě, má skutečně velký vliv na lidské zdraví a psychiku (Ba a Kang 2019). Jako zdraví škodlivá je považována hodnota 65 dB také nazývaná „absolutní hluk“, pro pěší v ulici by však hladina neměla překračovat 50-60 dB. Podle Marečka (2005) a dalších může, pokud je člověk dlouhodobě vystaven nadměrné hlukové zátěži, docházet až k onemocněním srdce a cév, krevního oběhu či žaludku.

Kromě hluku způsobeného dopravou existuje ještě mnoho faktorů, které ovlivňují hlukovou zátěž, například využití daného území, hustota populace nebo typ komunikace (Abbaspour et al. 2015), kdy je dopravní zátěž vnímána citlivěji v širších ulicích spíše než v užších (Ba a Kang 2019). Pokud se zaměříme na venkovská sídla, jsou zde hlukem zatěžovány primárně hlavní průjezdné komunikace, obslužné komunikace méně či nikoliv.

Schopnost rostlin pohlcovat, odrážet a lámat zvukové vlny a tím snižovat hlučnost prostředí úzce souvisí s jejich typem, habitem, ale i ročním obdobím. Při návrhu vegetačních protihlukových opatření je nutné zapojit listnaté opadavé, stálezelené i jehličnaté dřeviny, aby bylo dosaženo konstantního efektu v průběhu celého roku. Nejúčinněji hladinu hluku snižují pásy zeleně s dokonalým zapojením bylinného, keřového i stromového patra, a to až o 4,5 dB, což odpovídá relativnímu poklesu vnímaného hluku o 45 % (Polič 2009). Při vynechání nižších rostlinných pater naopak může dojít k tzv. Hardground efektu – zvukové impulzy se odráží od povrchu dlažby a spodní strany korun stromů, koncentrují se do jednoho místa a vnímaný hluk za zeleným pásem se zvyšší.

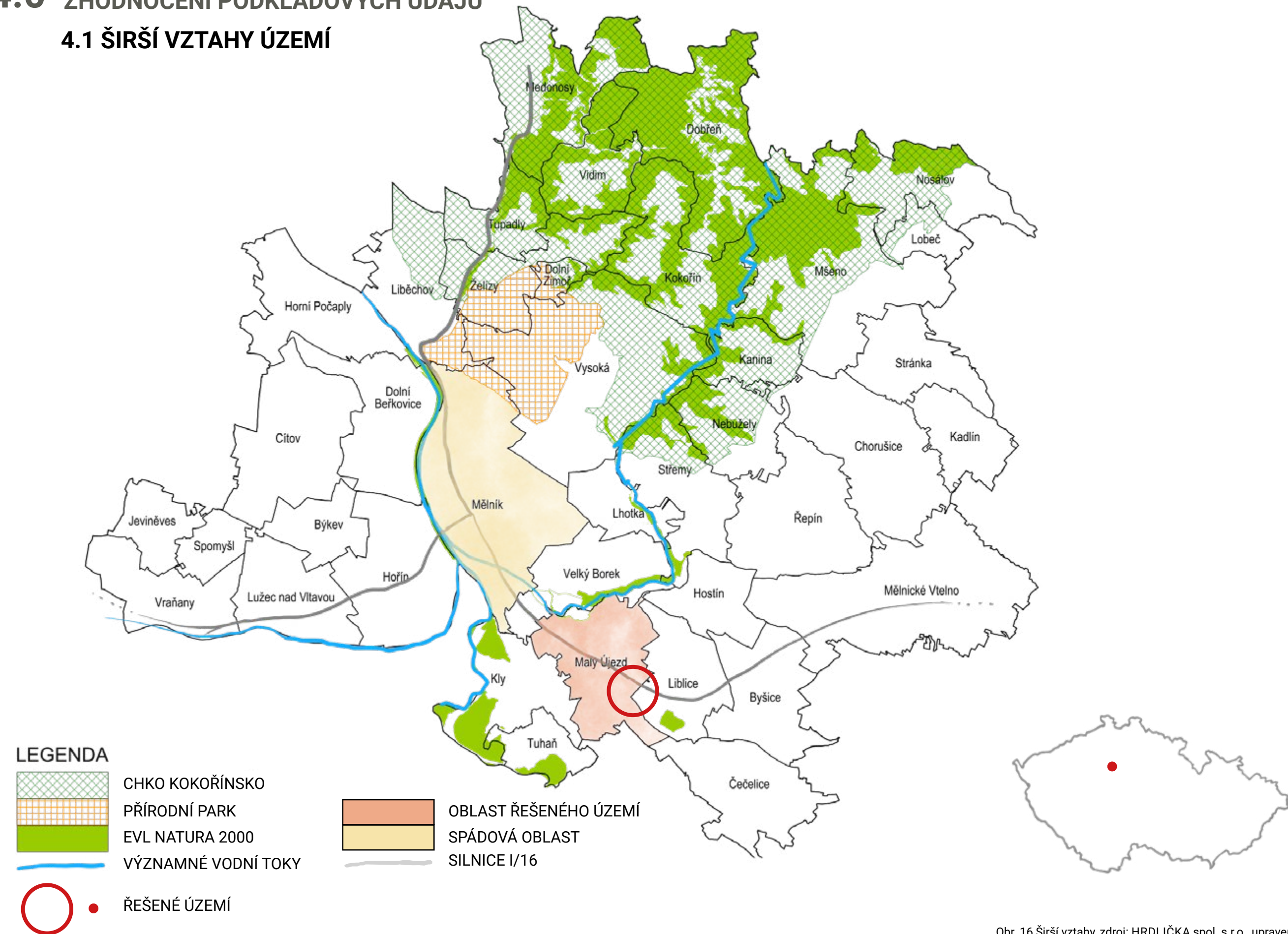
Polič (2009) uvádí, že se obecně vliv zeleně na snížení hlučnosti přeceňuje a výrazně účinnější je útlum prostředím. Na kompaktním prostoru vesnice však tohoto efektu využít nelze. Naopak Mareček (2005) apeluje na to, že ve většině venkovské zástavby je použití vegetačních prvků pro snížení či rozptýlení hluku žádoucí z hlediska nejen funkčního, ale zejména estetického.

0 4 ZHODNOCENÍ
PODKLADOVÝCH
ÚDAJŮ

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.1 ŠIRŠÍ VZTAHY ÚZEMÍ

Obr. 16 Širší vztahy, zdroj: HRDLIČKA spol. s.r.o., upraveno autorkou práce

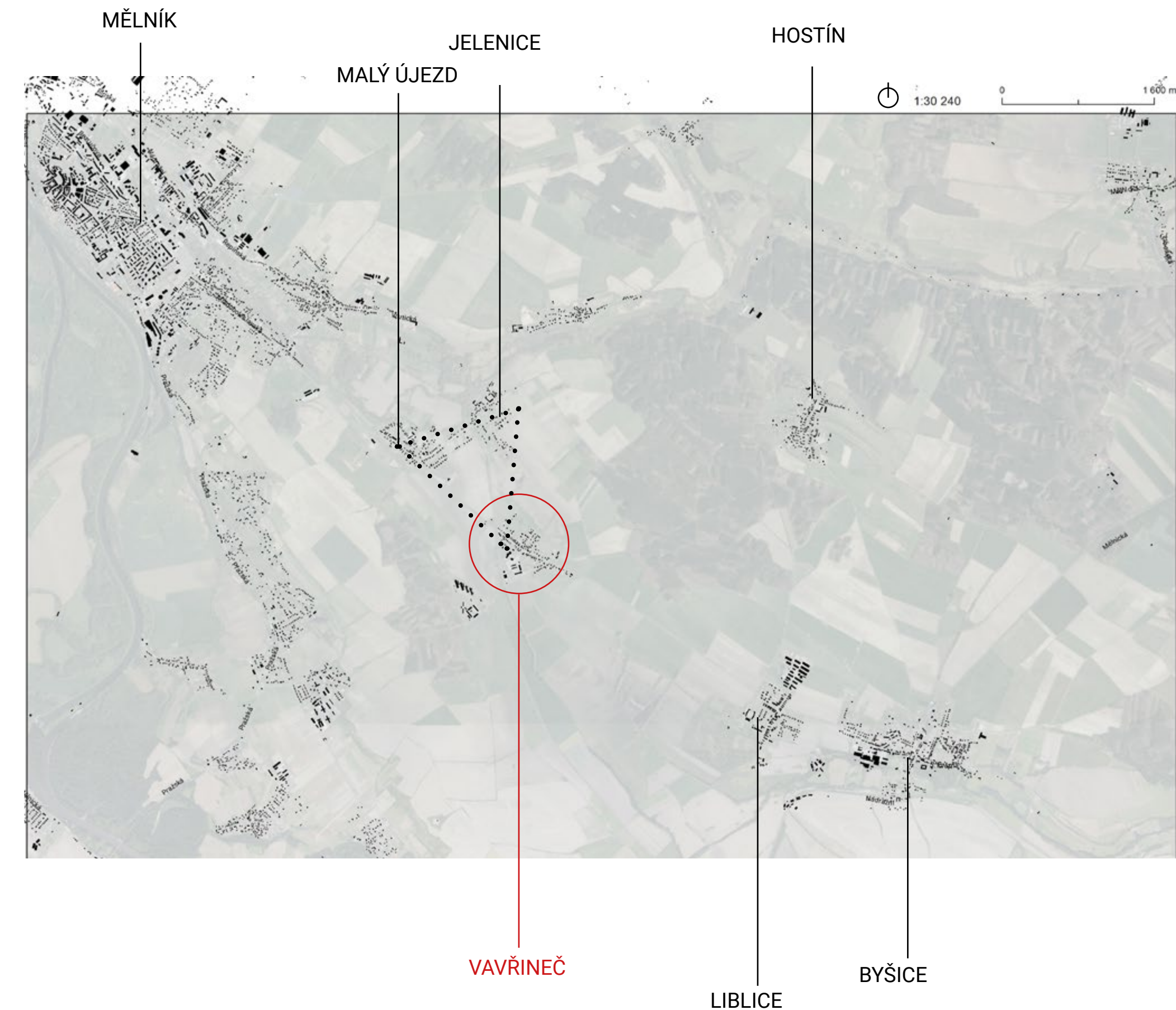
Části obce Malý Újezd leží v úrodné polabské krajině nedaleko Kokořínské CHKO. Obec prostupuje hlavní silnice I/16 z Mělníka do Mladé Boleslavi a po levé straně míjí železnice z Lysé nad Labem do Ústí nad Labem. Rozloha katastru obce je 1223 ha.

Vavříneč má 414 stálých obyvatel a je největší částí obce. Nachází se zde rodinné i bytové domy v bývalém areálu zemědělského družstva sídlí firmy. Za parcelou řešeného území se nachází náves s rybníčkem, v současné době rekonstruovaná, i přesto zde chybí jednoznačný veřejný prostor. Na protější straně se nachází areál sběrného dvora.

Malý Újezd s 395 obyvateli je druhou největší částí obce a je svou polohou nejbližší Mělníku. Nachází se zde veřejný prostor v podobě rozlehlé travnaté návsi se špýcharem a nově rekonstruovanou kapličkou. Nedaleko se nachází obecní úřad.

Jelenice je s 274 obyvateli nejmenší částí. Svou polohou je nejbližší CHKO Kokořínsko. Stejně jako v ostatních částech se i Jelenice rozrůstá o nové stavební parcely s rodinnými domky. Vznikl zde nový veřejný prostor s dětským hřištěm, posilovnou a odpočinkovými prvky.

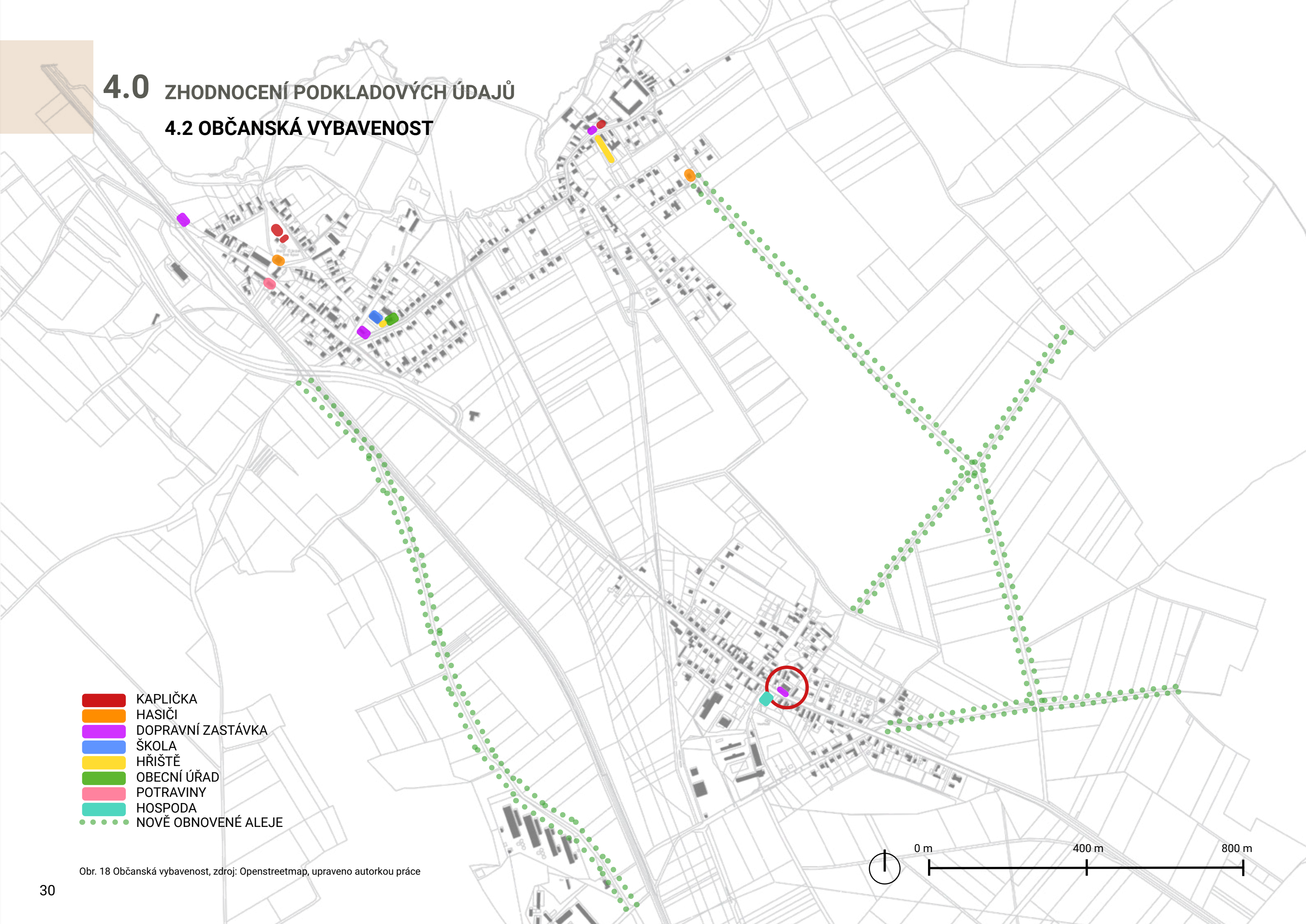
Obce byly založeny jako zemědělské a nebyly ve větší míře pozměňovány, proto je tento charakter patrný dodnes. Extravilán obce tvoří dominance orné půdy která tak způsobuje špatnou prostupnost krajiny a nedostatečnou návaznost tří sídelních částí.

Obr. 17 Širší vztahy - ortofoto, zdroj: ČÚZK, upraveno autorkou práce

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.2 OBČANSKÁ VYBAVENOST

Obr. 18 Občanská vybavenost, zdroj: Openstreetmap, upraveno autorkou práce

Obec složená ze tří částí nezajišťuje příliš vysokou úroveň občanské vybavenosti. Občané jsou v některých případech závislí na větších přilehlých obcích v dojezdové vzdálenosti.

Školství

V obci se nachází MŠ a ZŠ. Sídli zde družina, 1. a 2. ročník. V nové budově sídlí 3. až 5. ročník. Mateřská škola má kapacitu pro 50 dětí, základní škola pro 75 žáků. Děti z Vavřince musí do školy dojíždět či docházet.

Sportovní vybavenost

V části obce Malý Újezd se nachází sportoviště, v jehož areálu je umístěno dětské hřiště, hřiště na malou kopanou nebo třeba na petanque. Dalším sportovištěm, které se nachází ve Vavřinci je multifunkční hřiště, kde je možné hrát tenis, volejbal, nohejbal nebo basketbal. U hřiště je nově vysazená veřejná zeleň.

Zdravotnictví

V Malém Újezdě, Jelenici ani Vavřinci se nenachází žádné zdravotní středisko ani lékárna.

Ostatní občanská vybavenost

- 2x hospoda
- 2x samoobsluha
- 1x obchod se zvířecími potřebami
- 1x obchod se zahradními potřebami
- 1x autoservis

Za zbylou občanskou vybaveností a zdravotnictvím občané dojíždějí do 5,8 km vzdáleného Mělníka. V akutních případech musí obyvatelé vyhledat lékařskou pomoc ve větších městech, např. v Mladé Boleslavi, či Praze.

Obyvatelstvo

Počet obyvatel narostl o 1/3 a to zejména v posledních 20 letech, především kvůli nové výstavbě v obci.

Je proto potřeba vylepšit a dále rozvíjet technickou infrastrukturu a kapacitu předškolního a školního vzdělávání. Počet obyvatel v obci je 1094 - z toho mužů 530 a žen 564. Průměrný věk obyvatel obce je 39,1 let a stabilně stoupá.

Společenský život v obci

Obec aktivně podporuje udržování tradic, například pálení čarodějnic, stavění májky, masopustní průvod, mikulášskou nadílku nebo Vánoční jarmark.

V obci jsou aktivní tři spolky. Sportovní a kulturní spolek RADOŠT, který připravuje sportovní zápasy a bohatý kulturní program převážně pro dospělé. Dále zde působí sdružení dobrovolných hasičů s dětským družstvem a honební společenstvo. Obec by ráda založila obecní včelstva.

Obec také vede obecní kroniku a vydává si vlastní občasník Obecníček. K soudržnosti vesnice přispívají pravidelné akce uvedených spolků a oslavy MDŽ, dne dětí, vítání občánků či dětský karneval.

Informace o dění v obci jsou občanům předávány rozhlasem, SMS zprávami, občasníkem Obecníček, sociálními sítěmi a webem a také novou aplikací Mobilní rozhlas.

Technická infrastruktura a dojezdové vzdálenosti

Technická infrastruktura ve Vavřinci dosahuje průměrných hodnot v porovnání s podobně velkými obcemi. Není zde zaveden plyn, byl zde vybudován potlakový kanalizační systém. Obec je napojená na ČOV Mělník.

Dopravní infrastruktura je tvořena zejména silnicí I/16, která prochází středem obce Vavřinec a potom míjí Malý Újezd. Vede z Mělníka do Mladé Boleslavi. Dále je možné využít dvojkolejnou elektrizovanou železniční trať 702 vedoucí v úseku Lysá nad Labem - Ústí nad Labem. Ostatní infrastruktura je tvořena místními komunikacemi.

	auto	bus	cyklo
Vavřinec - Malý Újezd	3 min	3 min	15 min
Vavřinec - Mělník	12 min	19 min	38 min
Vavřinec - Mladá Boleslav	37 min	51 min	2:42 h
Vavřinec - Praha	46 min	59 min	2:32 h

Z cyklotras lze využít č. 8171 propojující Mělník - Malý Újezd - Jelenici - Hostín anebo č. 8162 propojující Mělník - Jelenici - Vavřinec - Kly, cyklotrasa je na území Vavřince souběžná se zelenou turistickou trasou.

4.0 ZHDNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.3 VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Kraj: Středočeský
Okres: Mělník
Obec s rozšířenou působností: Mělník
Obec s pověřeným obecním úřadem: Malý Újezd
Katastrální území: Jelenice u Mělníka (691429)
Řešené území v rámci katastrálního území: Vavříneč

Obec Malý Újezd se skládá ze tří částí – Malý Újezd, Jelenice a Vavříneč.

Řešené území se nachází v části Vavříneč, která je ze tří zmíněných největší. Rozloha katastru obce je 1223 ha.

Jedná se o přilehlý prostor budoucího obecního domu Vavříneč s číslem popisným 9, část komunikace I/16 a památník na protější straně ulice.

Ve stávající budově je provozována prodejna potravin.

Parcely: 47/3, 383/5, 106 a přilehlá část 504/5
Výměra řešeného území: 2 479 m²

Majetkoprávní vztahy:

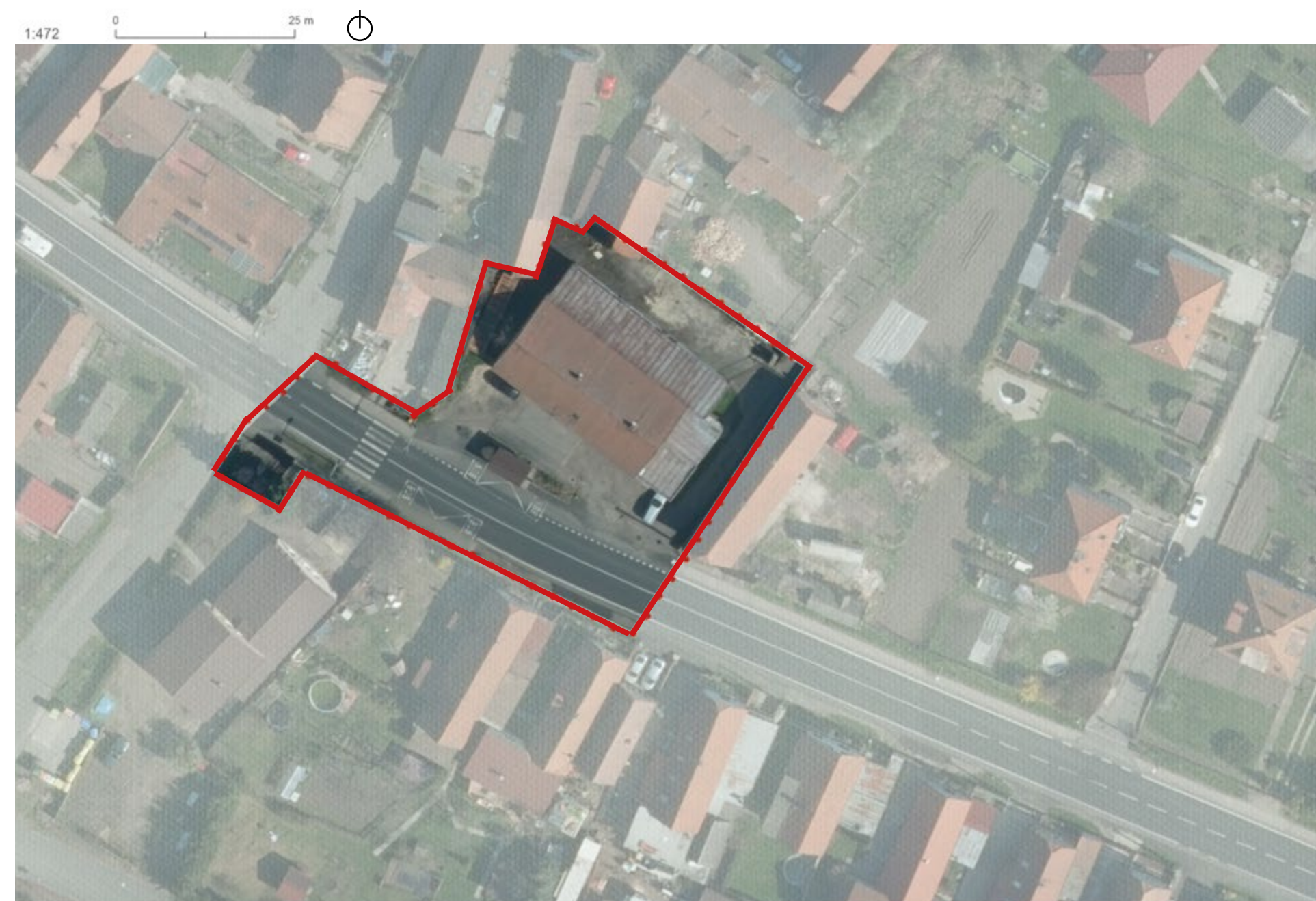
47/3 - stavební parcela - 1 243 m² - č.p. 9 - **vlast. právo. OÚ Malý újezd**

383/5 - ostatní komunikace - 124 m² - **vlast. právo. OÚ Malý újezd**

106 - zastavěná plocha - 41 m² - **vlast. právo - OÚ Malý újezd**

148 - zastavěná plocha - 10 m² - **vlast. právo - OÚ Malý újezd**

504/5 - silnice - 1061 m² - **vlast. právo Česká republika**

Obr. 19 Vymezení území - ortofoto, zdroj: ČÚZK, upraveno autorkou práce

Obr. 20 Stávající stav - foto, zdroj: autorka práce

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.4 HISTORICKÉ INFORMACE

Žádné ze sídel obce nikdy nemělo významnější funkci v osídlení – nebylo sídlem feudální vrchnosti, fary apod., byly založeny vrchností jako běžné poddanské zemědělské obce. Malý Újezd patřil panstvím i farou do Mělníka, Jelenice a Vavříneč do Liblic. Historicky k obcím patřivaly dnes zaniklé vesničky Školka a Mikov.

První zmínka o Malém Újezdě pochází z roku 1517. O Jelenicích pochází první zmínka z roku 1395, dle Ottova slovníku naučného z roku 1436. V Jelenicích byl velký poplužní dvůr náležející k statku liblickému, a tedy i panství liblickému, z části náležely Jelenice k majetku královského věnného města Mělník. Ve středověku bylo na říčce Pšovce vybudováno několik mlýnů, mimo jiné ve Vrutici a v Jelenicích. Vavříneč je zaznamenán poprvé v roce 1545, kdy byl ve vsi poplužní dvůr, ves patřila původně k Liblicím, koncem 19. století byla sloučena s obcí Jelenice.

Do roku 1887 chodily děti z Jelenic a Vavříneče do školy do Liblic. Z Malého Újezda do Mělníka, od roku 1888 všechny do Velkého Borku. V roce 1914 byla v Malém Újezdě postavena nová trojtřídní obecná škola.

Koncem 19. století a za první republiky fungovalo v obcích několik dobře prosperujících pohostinství, obchodů a řemeslných živností.

S rozvojem průmyslové výroby po druhé světové válce většina občanů cestovala za prací do přilehlého Mělníka, Mladé Boleslavi nebo do Byšic u Prahy.

V roce 1960 byly Malý Újezd, Jelenice a Vavříneč sloučeny do jedné obce.

V 80. letech 20. století vznikají ve Vavříneči nové bytové domy. V roce 1998 vzniká v Malém Újezdě nová budova obecního úřadu a je zrekonstruována secesní budova pro potřeby ZŠ a MŠ.

Obr. 21 Mapa okresu mělnického 1861 - celek, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 22 III Vojské mapování 1914 - 1918 - celek, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 23 III Vojské mapování 1950 - celek, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 24 II Vojské mapování 1848, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 25 Mapa okresu mělnického 1861, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 26 III Vojské mapování 1938, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Z přiložených map je patrné, že Vavříneč svou podobu vlivem historických událostí příliš neměnil.

Dle mapování lze vyčíst, že vesnice byla založena a dále se rozrůstala podél komunikace.

Již na mapě z roku 1848 můžeme vidět hlavní prostor návsi s návsním rybníkem. Je zde patrné původní uspořádání alejí.

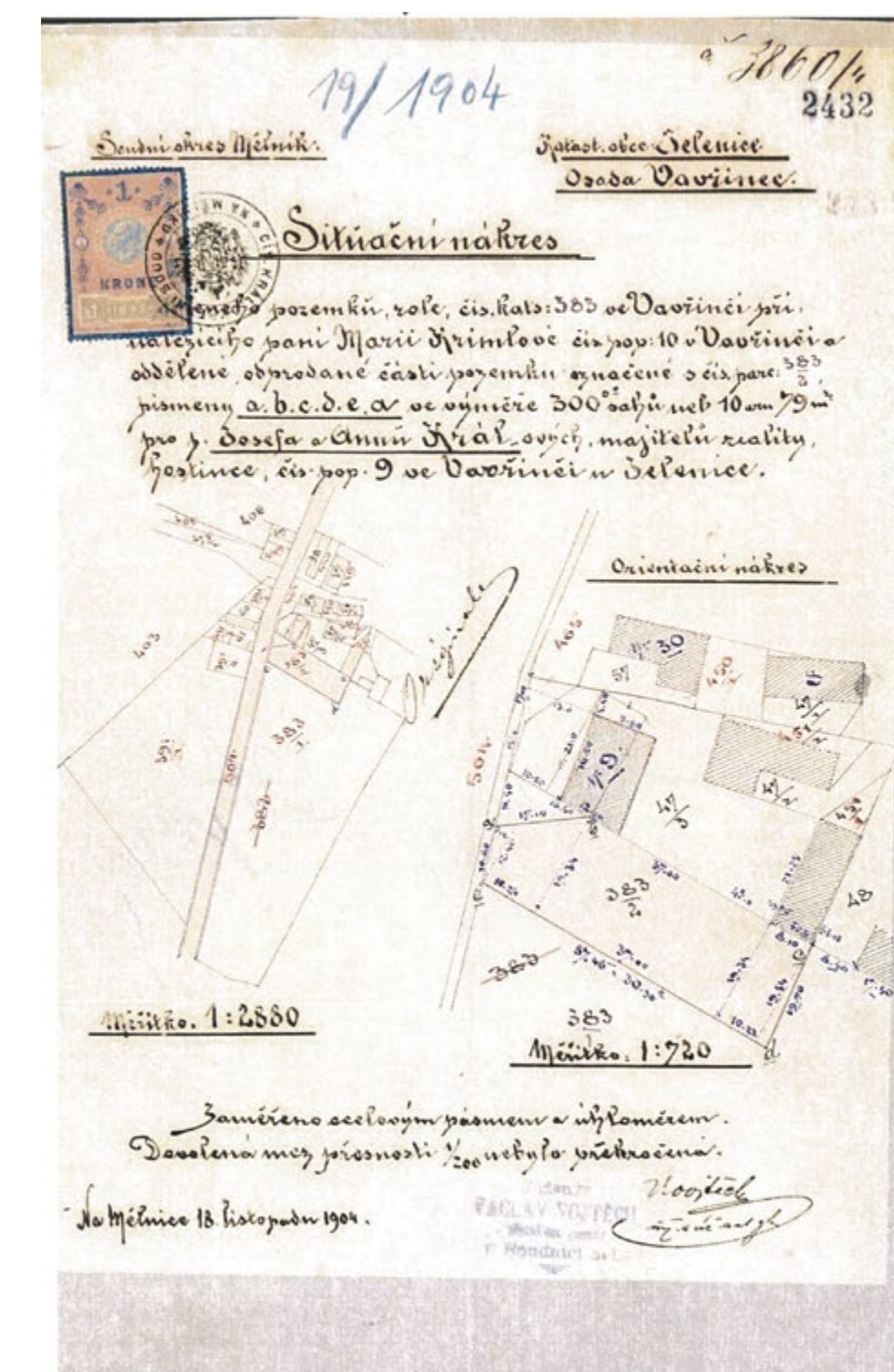
Na mapě z roku 1938 jde už velmi dobře rozeznat parcela řešeného území č.p. 9.

Na satelitních snímkách můžeme pozorovat jakým způsobem se zástavba rozrůstala do okolí a jak se

Obr. 27 II Vojské mapování 1950, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 28 Ortofoto Vavříneč - 1960, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 29 Ortofoto Vavříneč - 2015, zdroj: Virtuální mapová sbírka

Obr. 30 Situační náčrt, zdroj: OÚ Malý Újezd

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.5 PŘÍRODNÍ A KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Obecné informace

Řešené území se nachází v polabské krajině Středočeského kraje, jeho okolí tvoří zejména zemědělské půdy. Území je úplně rovinaté se sklonem 0 - 3°.

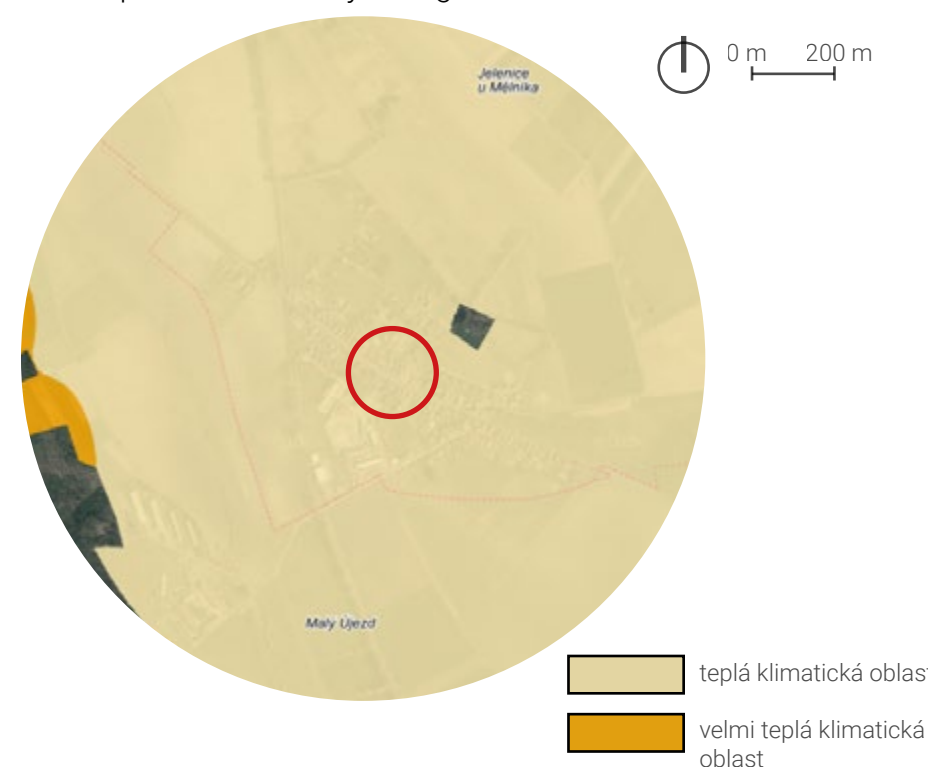
Zelené celky se rozléhají mezi Vavřinčem a Hostínem, Vavřinčem a Mikovem. Nedaleko je velmi významná chráněná krajinná oblast Kokořínsko. V blízkosti Jelenice protéká říčka Pšovka, v jejímž okolí se nachází přírodní rezervace Polabská černava a přírodní památka Dolní Pšovka.

Nadmořská výška

Nadmořská výška řešeného území: 182 m.n.m.
Nejnižší bod se nachází u potoka Pšovka. Nejvyšší bod se nachází v nedalekém Mikově (231 m. n. m.).

Klíma

Klimatická oblast: T2 - teplá klimatická oblast
Pro oblast T2 je typické dlouhé teplé suché léto, krátká a suchá zima. Má nejvyšší průměrné teploty v Čechách.
Průměrná roční teplota - 8 - 9 °C
Průměrný úhrn srážek (mm) - 500 - 600
Pravděpodobnost suchých vegetačních období v % - 20 - 30

Obr. 31 Klíma, zdroj: VÚMOP, v.v.i, upraveno autorkou práce

Geologie a půda

Řešené území spadá do 1.7 Polabského regionu. Geomorfologicky spadá do oblasti Středolabské tabule, celku Mělnická vrutice a podcelku Všetatská pahorkatina. Území tvoří převážně nezpevněný sediment (slatina, písčito-hlinité až hlinito-písčité, sedimenty). Z hlediska pedologie se se zde nachází pararendzina hnědá a rašeliništní půda slatinná.

BPEJ 2.60.00 - území patří do třídy ochrany I. - jedná se o nejvyšší hodnotu ochrany půdy. Základní cena pozemků - 17 Kč/m². Skupiny půdních typů jsou černice, regozemě a fluvizemě.

Hydropedologická charakteristika

Hydrologická skupina - B - půdy se střední rychlostí infiltrace
Infiltrace a propustnost - střední
Retenční vodní kapacita - vysoká
Využitelná vodní kapacita - vysoká

Obr. 32 Skupina půdních typů, zdroj: VÚMOP, v.v.i, upraveno autorkou práce

Potenciální přirozená vegetace

Kolem Vavřinče tvoří přirozenou vegetaci bikovo-jedlové doubravy, lipové doubravy a mochnové doubravy.

Vavřineč se nachází v pásmu, kde je přirozenou vegetací střemchová jasenina. Tu povětšinou tvoří dominance *Fraxinus excelsior*, občasně s příměsí *Alnus glutinosa* či *Tilia cordata* a často *Prunus padus*.

Ideální dřeviny pro stromořadí jsou hybridní druhy *Populus*, *Fraxinus excelsior*, v menším množství *Tilia Cordata*, *Acer pseudoplatanus*.

Obr. 33 Potenciální přirozená vegetace, zdroj: VÚMOP, v.v.i, upraveno autorkou práce

Zatížení dopravou

Na silnici I/16 (sčítací úsek 1-1480) procházející celým Vavřinčem za celý den průměrně projede 6 290 vozidel (sčítáno 2020). Z toho 1505 nákladních aut a 4 728 osobních aut. Zbytek jsou jednošlapá motorová vozidla.

Plánovaný obchvat by měl intenzitu dopravy snížit až o 95%.

Komunikace patří do lehce zvýšeného zatížení. I tak je pocitový dojem na řešeném území spíše nepříjemný, zejména kvůli množství nákladních aut, šířce komunikace a absenci uličního stromořadí.

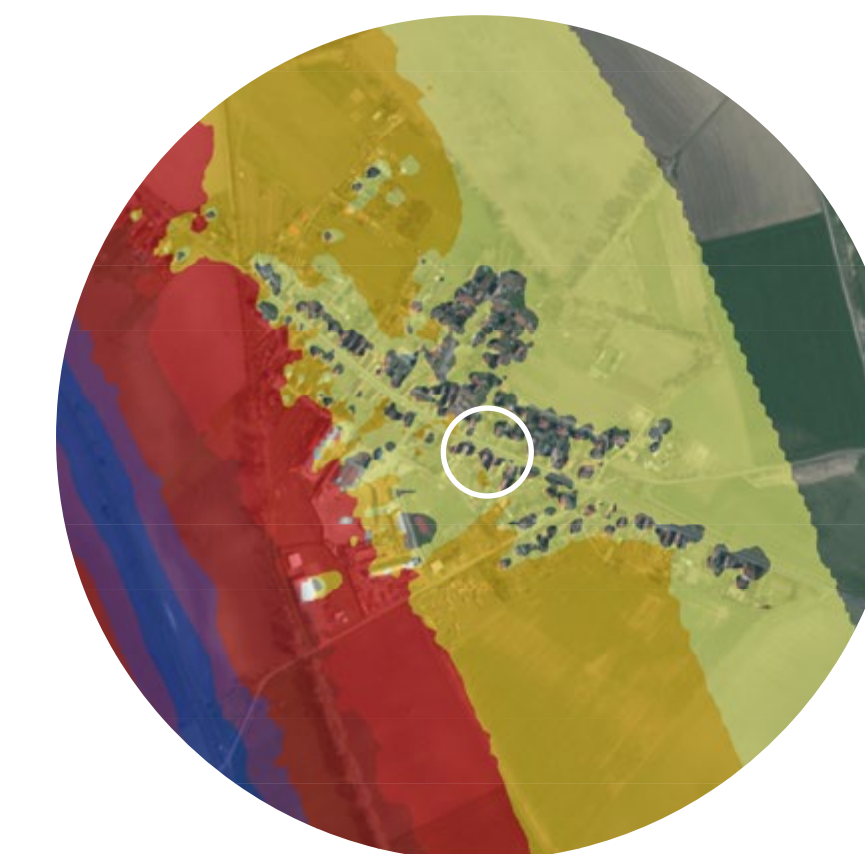

Obr. 34 Zatížení dopravou, zdroj: ŘSD ČR, upraveno autorkou práce

Hlukové zatížení

Na snímku je patrné hlukové zatížení od přilehlé železnice, kde měření dosahuje až mezních hodnot. V místě řešeného území dosahuje hluk od trati 55-60 dB.

Pro silniční komunikaci I/16 nejsou dostupná data v mapách, byla ale provedena hluková studie pro posouzení vlivu stavby silničního obchvatu.

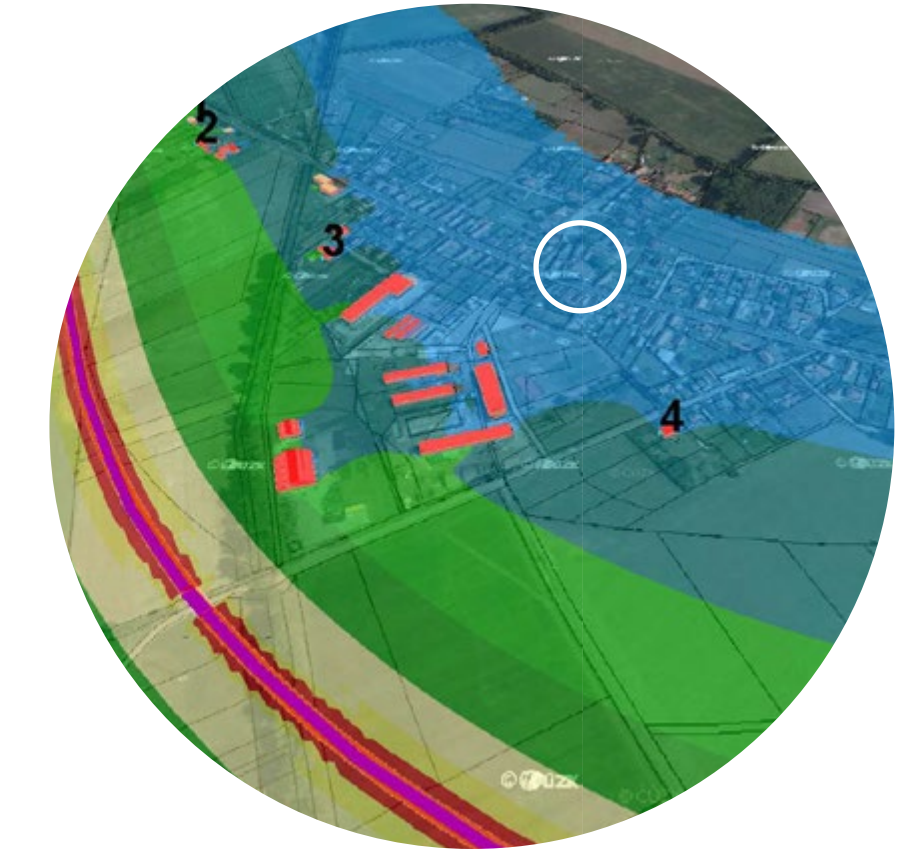

Obr. 35 Hlukové zatížení, zdroj: MZ ČR, upraveno autorkou práce

Studie uvádí pro řešené území hodnoty akustického tlaku 61.3 dB přes den a 55.4 dB přes noc. Obě hodnoty přesahují hygienické limity, které jsou stanovené na 60 dB přes den a 50 dB přes noc.

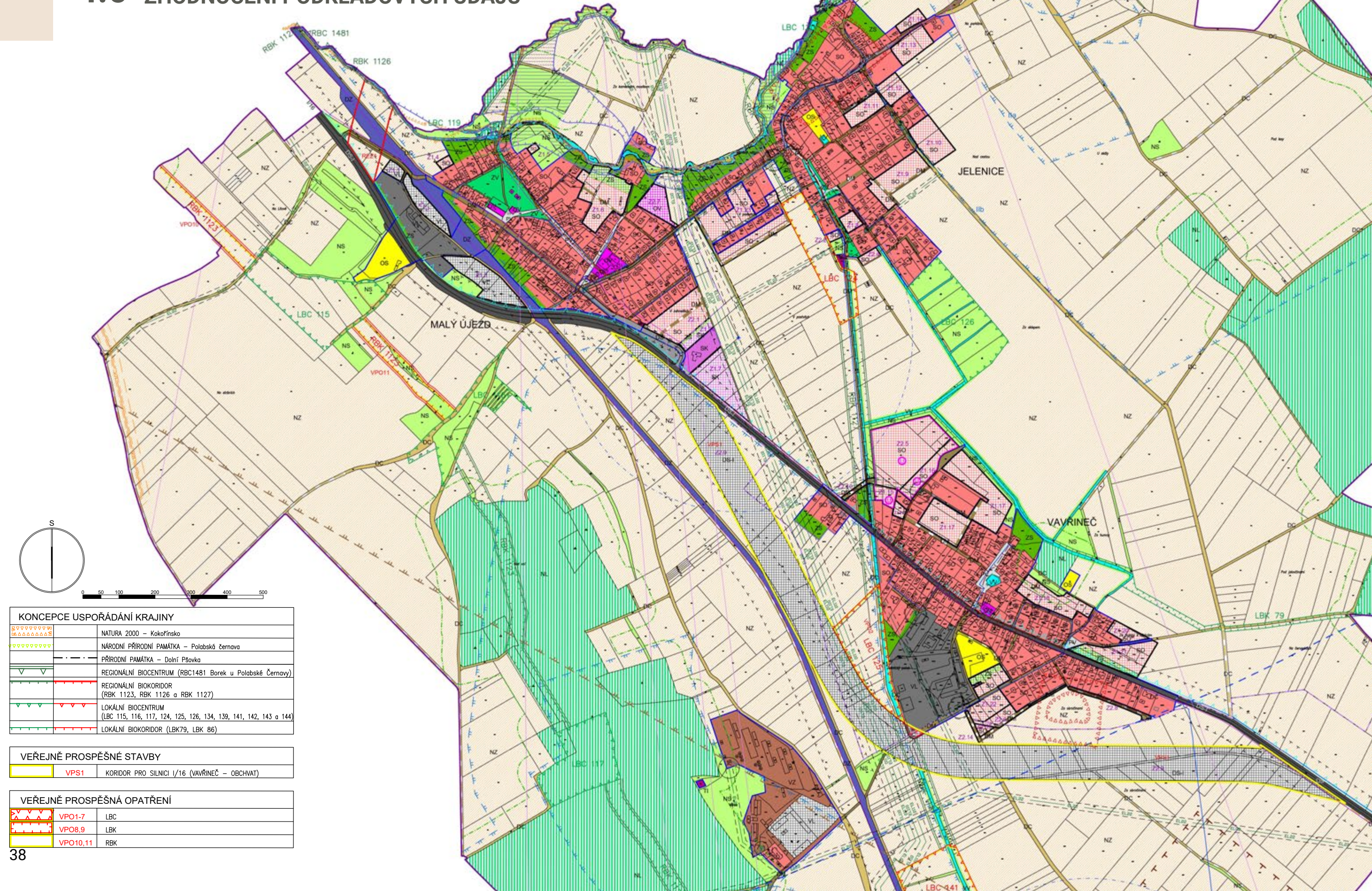
Po plánované výstavbě obchvatu by měly být hodnoty sníženy až na 32.9 dB přes den a 26.3 dB přes noc. Místy by se měl hluk snížit až o 90%.

Vlastní návrh v bakalářské práci bude vycházet z podmínek, které nastanou po výstavbě obchvatu.

Obr. 36 zobrazení hlukových pásem Vavřineč, 3D pohled, 2030 - den, zdroj: Akustika Bartek s.r.o., upraveno autorkou práce

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

KONCEPCE USPOŘADÁNÍ KRAJINY	
	NATURA 2000 – Kokofínsko
	NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA – Polabské černava
	PŘÍRODNÍ PAMÁTKA – Dolní Pšovka
	REGIONÁLNÍ BIOCENTRUM (RBK1481 Borek u Polabské Černavy)
	REGIONÁLNÍ BIOKORIDOR (RBK 1123, RBK 1126 a RBK 1127)
	LOKÁLNÍ BIOCENTRUM (LBC 115, 116, 117, 124, 125, 126, 134, 139, 141, 142, 143 a 144)
	LOKÁLNÍ BIOKORIDOR (LBC79, LBC 86)
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ STAVBY	
	VPS1 KORIDOR PRO SILNICI I/16 (VAVŘINEČ – OBCHVAT)
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÁ OPATŘENÍ	
	VPO1-7 LBC
	VPO8,9 LBC
	VPO10,11 RBK

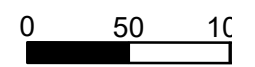
4.6 VÝŇATEK Z ÚZEMNÍHO PLÁNU

Územní plán pro obec Malý Újezd byl v roce 2022 zpracován Ing. arch. Zdeňkem Gottfriedem.

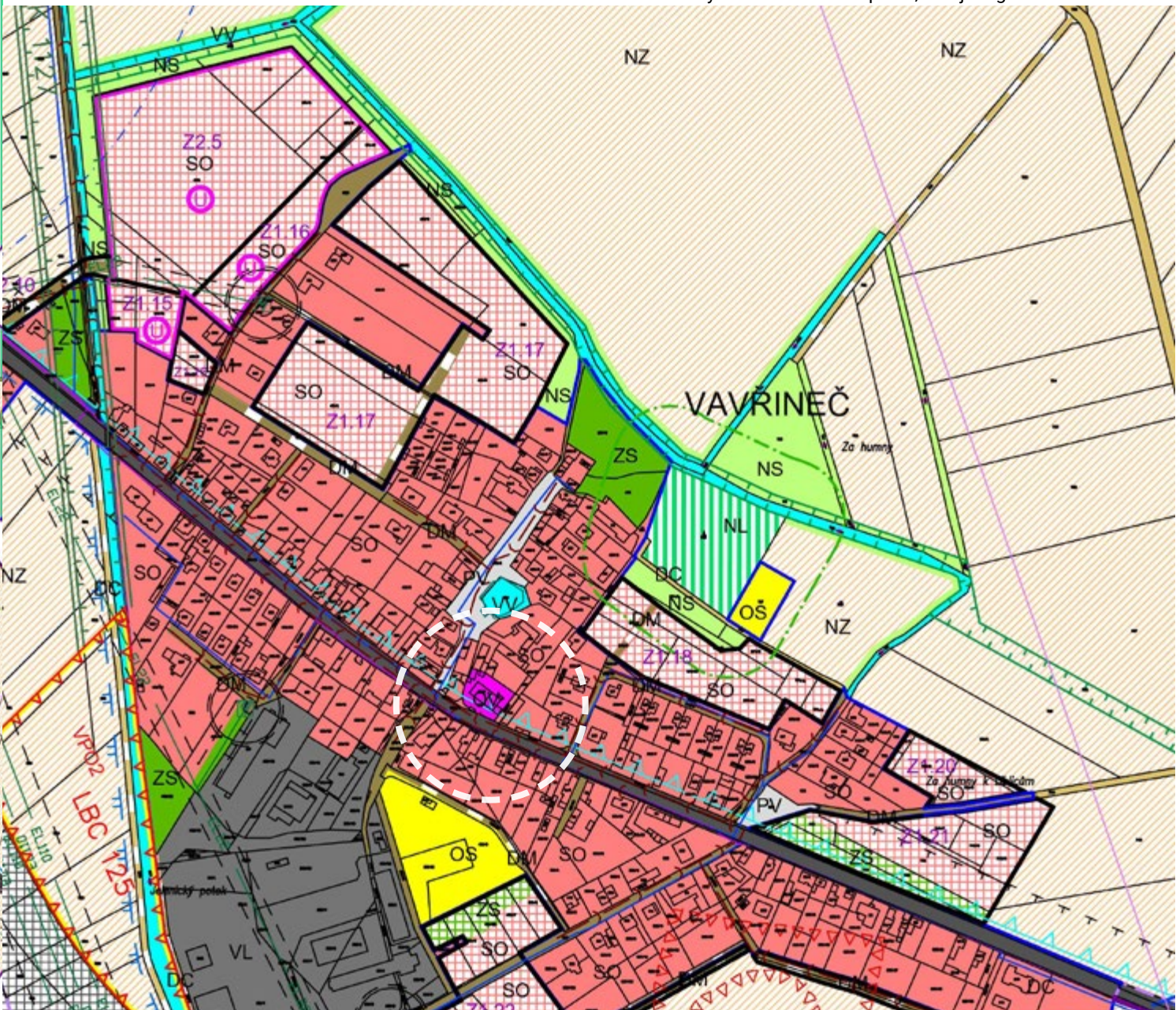
Řešené území je v územním plánu vedeno jako plocha občanského vybavení a veřejná infrastruktura. Část, kde se nachází pomník padlým je vedena jako území smíšené obytné venkovské.

Z územního plánu je patrné vedení kanalizace, která řešené území protíná po krajích komunikace I/16. Po jižní straně komunikace je patrný vodovod a komunikační vedení. Severní polovina obce včetně řešeného území se nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod.

Také je patrná lokalita plánovaného obchvatu.

Obr. 37 Výňatek z územního plánu, zdroj: Ing. arch. Zdeňk Gottfried

KATASTRÁLNÍ PODKLAD PLATNÝ K DATU 3.5.2021

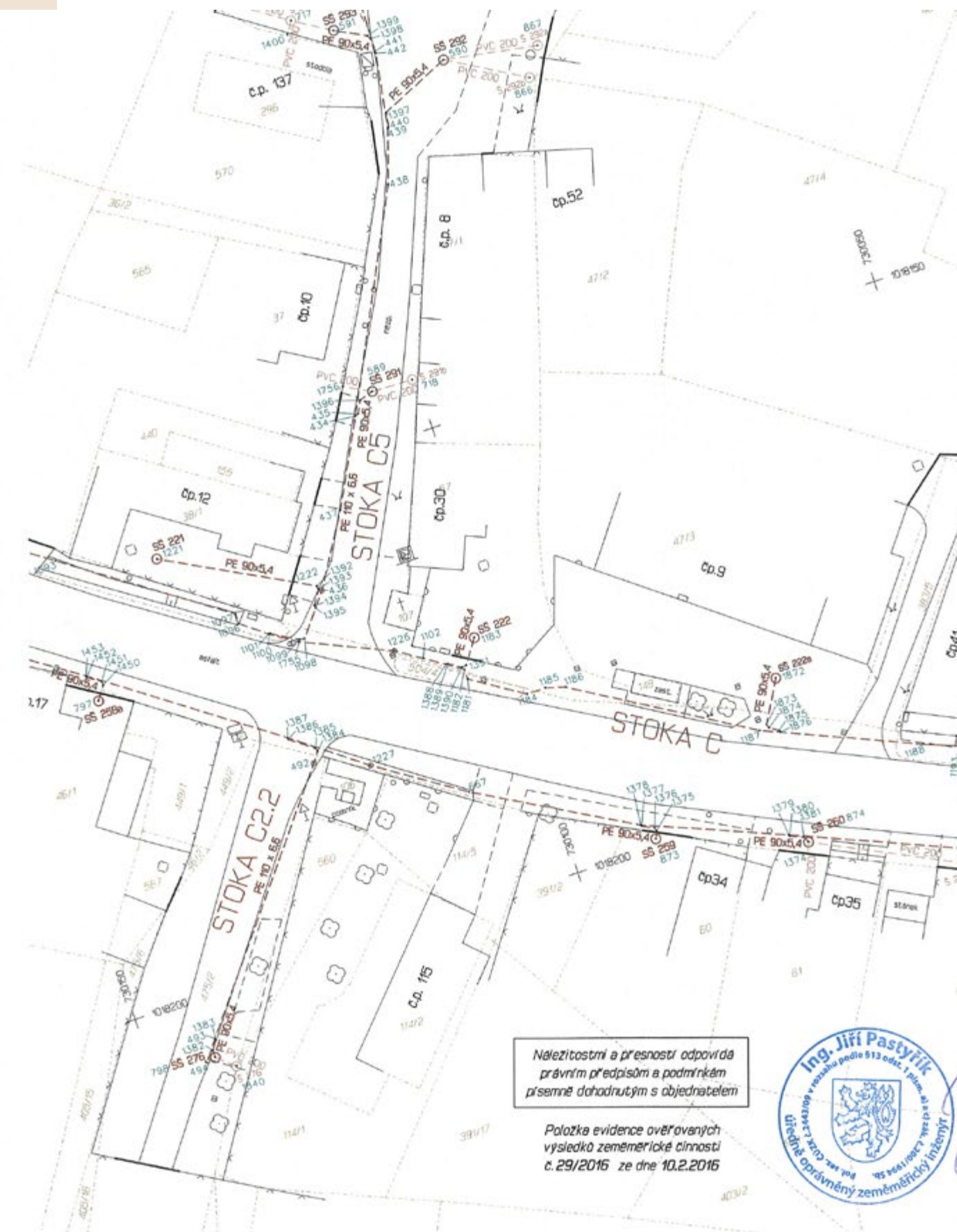
LEGENDA		
HRANICE		
	HRANICE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	
	HRANICE KATASTRÁLNÍHO ÚZEMÍ	
	ZASTAVĚNÉ ÚZEMÍ OBCE K DATU 19.7.2021	
	PLOCHY PŘESTAVBY	
	Z1-18 a Z1-25 ZASTAVITELNÉ PLOCHY	
	Z2-14, Z2-14, Z2-15 ZASTAVITELNÉ PLOCHY	
	REZ1 ÚZEMÍ S PŘEDEPANOU ÚZEMNÍ STUDIÍ	
	REZ1 ÚZEMNÍ REZERVA PRO SILNICI I/16 (MĚLNÍK – OBCHVAT)	
PLOCHY S ROZDÍLNÝM ZPŮSOBEM VYUŽITÍ		
	SO PLOCHY SMÍŠENÉ OBYTNÉ	VENKOVSKÉ
	SK PLOCHY SMÍŠENÉ OBYTNÉ	VENKOVSKÉ
	OV PLOCHY SMÍŠENÉ VYUŽITÍ KOMERČNÍHO TYPU	VEŘEJNÁ INFRASTRUKTURA
	OS PLOCHY OBYČNÉHO VYBAVENÍ	SPORT
	DS PLOCHY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	PLOCHY PRO MIMOŘÍŠNÍ ÚČELY
	DM PLOCHY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	SILNICE I. TŘÍDY
	DC PLOCHY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	SILNICE III. TŘÍDY
	DZ PLOCHY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	MÍSTNÍ KOMUNIKACE
	TI PLOCHY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY	POLNÍ A LESNÍ CESTY
	VL PLOCHY VÝROBY A SKLADOVÁNÍ	ŽELEZNIČNÍ
	VZ PLOCHY VÝROBY A SKLADOVÁNÍ	LEHÁ VÝROBA
	PV PLOCHY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ	ZEMĚLSKÁ VÝROBA
	ZS PLOCHY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ	VEŘEJNÁ ZELEN'
	VV PLOCHY VODNÍ A VODOHOSPODÁŘSKÉ	SIDELNÍ
	NZ PLOCHY ZEMĚLSKÉ	
	NS PLOCHY SMÍŠENÉ NEZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ	

KONCEPCE TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY	
	VZDUŠNÉ EL. VEDENÍ 110kV
	VZDUŠNÉ EL. VEDENÍ 22kV
	TRAFOSTANICE
	DÁLKOVÝ PŘÍVADĚČ PITNÉ VODY (Kladno – Hostřín)
	VODOVOD
	VRYTÍ A PRAMENY ČIŠTU
	KANALIZACE – VÝTLAČNÝ ŘÁD
	KANALIZACE
	PLYNOVOD VTL
	LETECKÁ STAVBA VČ. OP
	KOMUNIKAČNÍ VEDENÍ

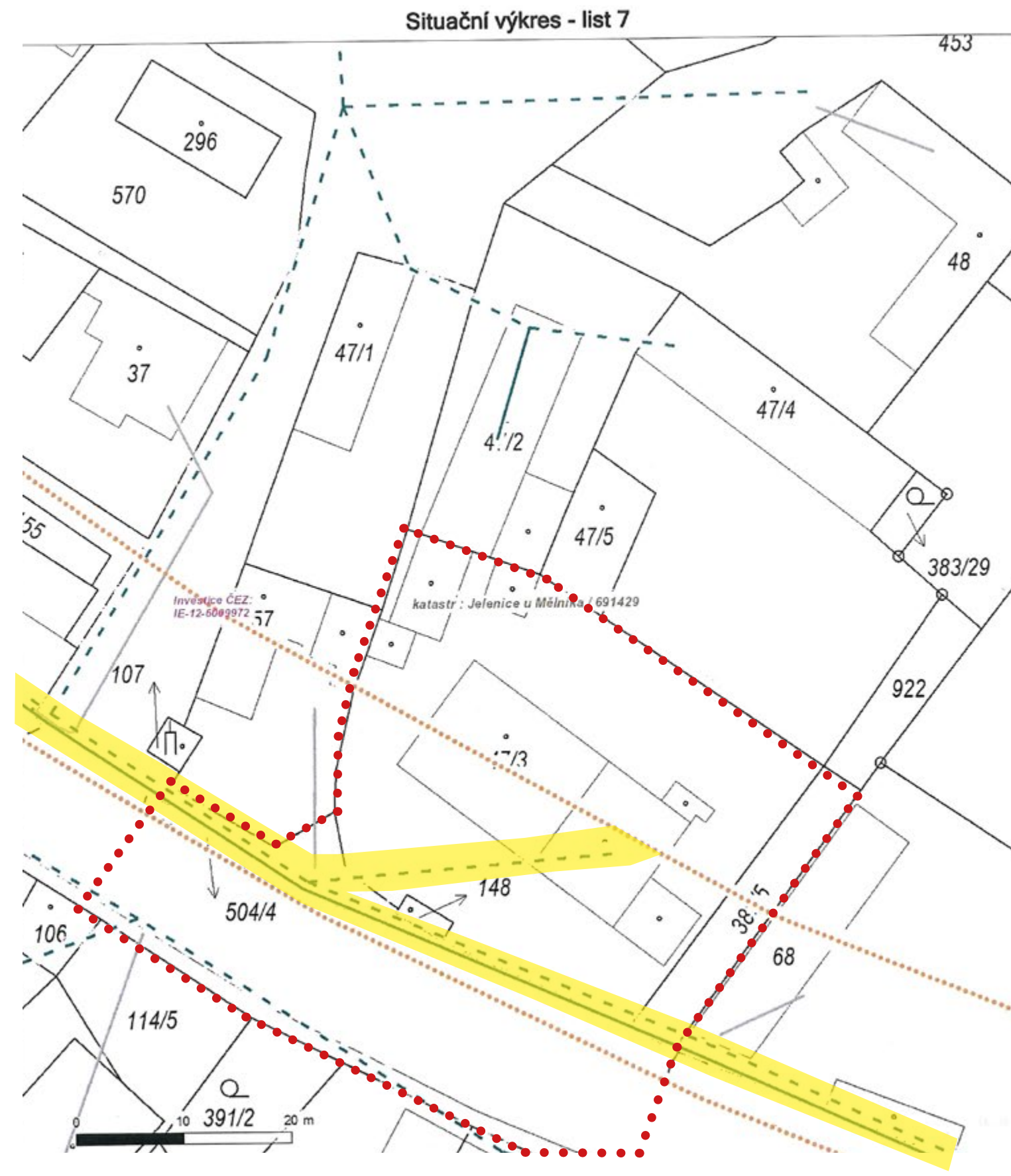
LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ	
	OCHRANNÉ PÁSMA DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY
	VZDÁLENOST 50m OD KRAJE LESA
	OCHRANNÉ PÁSMA VZDUŠNÉHO EL. VEDENÍ, TRAFOSTANICE
	OCHRANNÉ PÁSMA VODNÍHO ZDROJE
	PHO VODNÍHO ZDROJE
	OCHRANNÉ PÁSMA VTL
	BEZPEČNOSTNÍ PÁSMA VTL
	ÚZEMÍ ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZŮ
	OCHRANNÉ PÁSMA VTL
	CHRÁNĚNÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMÍ
	VÝHRADNÍ LOŽISKA BILANCOVANA
	CHRÁNĚNÁ OBLAST PŘIROZENÉ AKUMULACE VOD
	ZAPLAVOVÉ ÚZEMÍ O100
	AKTIVNÍ ZÓNA ZAPLAVOVÉHO ÚZEMÍ

CELÉ SPRÁVNÍ ÚZEMÍ JE SITUOVÁNO V OP LETECKÝCH ZABEZPEČOVACÍCH ZAŘÍZENÍ MO ČR.
 CELÉ SPRÁVNÍ ÚZEMÍ JE ZAJMOVÁNO ÚZEMNÍM MINISTERSTVA OBRANY Z HLEDISKA POVOLOVÁNÍ VYKONÁVÁNÝCH DRUHŮ STAVEB.

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

Obr. 38 Výkres inženýrských sítí, zdroj: Ing. Jiří Pastyřík

Obr. 39 Výkres inženýrských sítí 1, zdroj: skupina ČEZ

Obr. 40 Výkres inženýrských sítí 3, zdroj: OÚ Malý Újezd

4.7 LIMITY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Limitem řešeného území je výskyt nadzemních inženýrských sítí v prostoru nad zastávkou AD.

Jelikož v koncepční rozvaze bylo zjištěno, že ideálním místem pro výsadbu vyšších dřevin je prostor právě okolo zastávky, bude v rámci stavebních úprav navrženo přesun nadzemních sítí do prostoru vyznačeném na obrázku č. 40. Návrh a přesun zajistí odborná inženýrská firma.

LEGENDA:

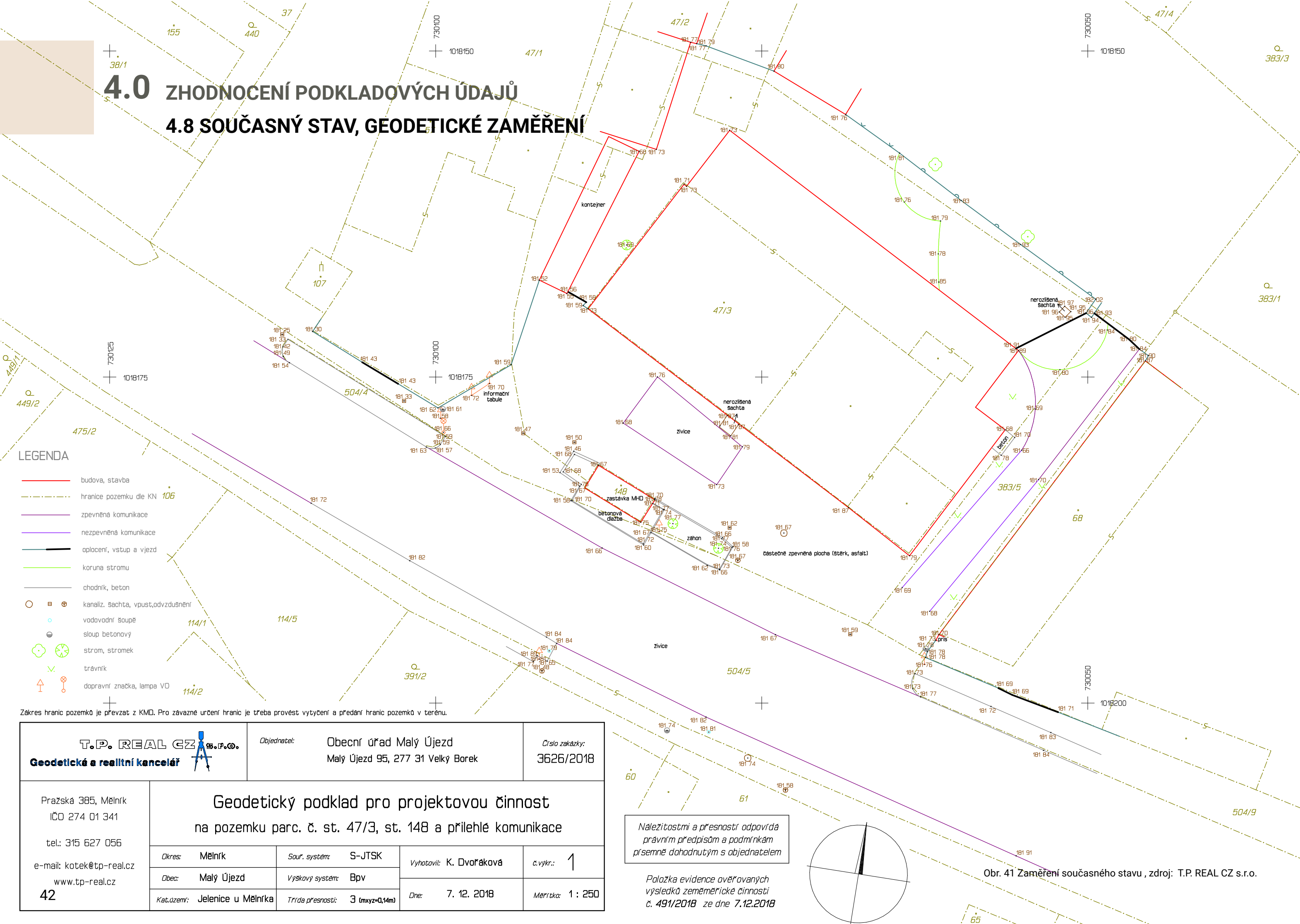
- STÁVAJÍCÍ PRŮBĚH NADZEMNÍCH SÍTÍ
- NAVRHOVANÁ MOŽNOST PŘESUNU DO KOLEKTORŮ
- ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

LEGENDA

- hranice zájmového území k vyjádření
- NV přípojka, území s NN přípojkou CETIN
- zaměřený průběh metalického kabelu
- zaměřený průběh optického kabelu
- nezaměřený úrběh metalického kabelu
- nadzemní sítě cizí
- nezaměřený průběh optického kabelu
- radiové sítě, ochranné pásma radiové sítě
- nadzemní sítě neprovozované
- podzemní sítě cizí
- sítě s NN
- kolektor, kabelovod

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.8 SOUČASNÝ STAV, GEODETICKÉ ZAMĚŘENÍ

LEGENDA

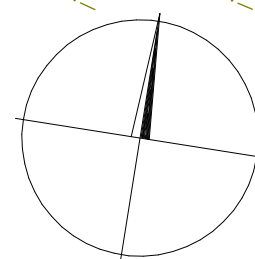
- budova, stavba
- - - hranice pozemku dle KN 106
- zpevněná komunikace
- nezpevněná komunikace
- oplotení, vstup a vjezd
- koruna stromu
- chodník, beton
- kanaliz. sachta, vpust, odvodnění
- vodovodní soupe
- sloup betonový
- strom, stromek
- trávník
- ↑ dopravní značka, lampa VO

Zákes hranic pozemků je převzat z KMD. Pro závazné určení hranic je třeba provést vytyčení a předání hranic pozemků v terénu.

T.P. REAL CZ s.r.o. Geodetická a realitní kancelář	Objednatel:	Obecní úřad Malý Újezd Malý Újezd 95, 277 31 Velký Borek	Číslo zakázky:	3626/2018			
	Pražská 385, Mělník IČO 274 01 341 tel.: 315 627 056 e-mail: kotek@tp-real.cz www.tp-real.cz 42						
Geodetický podklad pro projektovou činnost na pozemku parc. č. st. 47/3, st. 148 a přilehlé komunikace							
Dkres:	Mělník	Sour. systém:	S-JTSK	Vyhotovil:	K. Dvořáková	c.vykr.:	1
Obec:	Malý Újezd	Výškový systém:	Bpv	Dne:	7. 12. 2018	Meritka:	1 : 250
Kat.území:	Jelenice u Mělníka	Trída přesnosti:	3 (mxyz=0,14m)				

Náležitostmi a přesností odpovídá právním předpisům a podmínkám písemně dohodnutým s objednatel.

Palozka evidence ověřovaných výsledků zeměměřické činnosti č. 491/2018 ze dne 7.12.2018

Obr. 41 Zaměření současného stavu, zdroj: T.P. REAL CZ s.r.o.

4.9 INVENTARIZACE DŘEVIN, KÁCENÍ

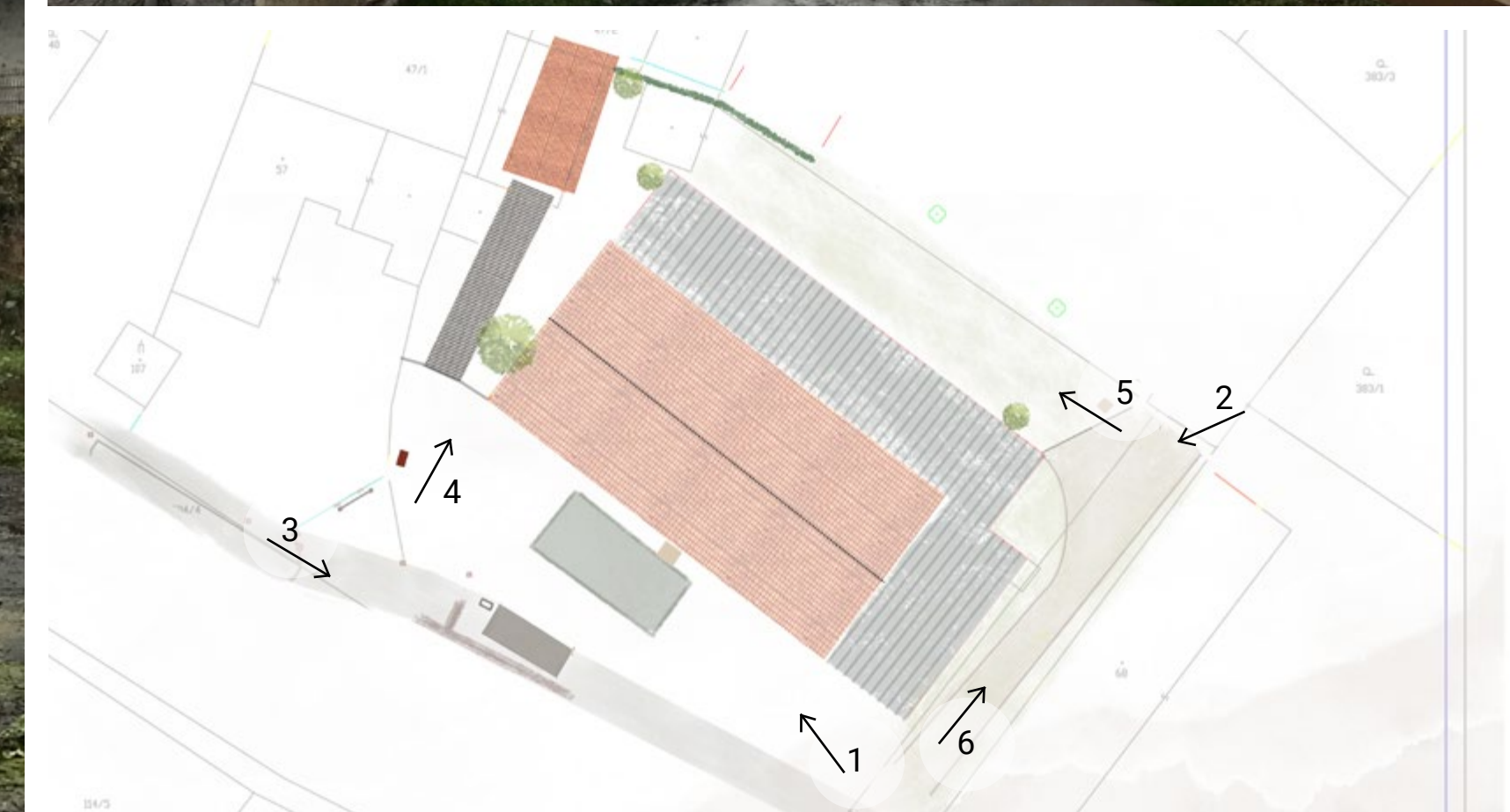

- STÁVAJÍCÍ ZELEN
- 1 ROBINIA PSEUDOACACIA - náletové
- 2 BETŮLA NIGRA - náletové
- 3 SAMBUCUS NIGRA - náletové
- 4 SAMBUCUS NIGRA - náletové
- NÁVRH KÁCENÍ
- porost HEDERA HELIX

Obr. 42 Současný stav, zdroj: autorka práce, podklad: T.P. REAL CZ s.r.o.

4.0 ZHODNOCENÍ PODKLADOVÝCH ÚDAJŮ

4.10 FOTODOKUMENTACE

0 5 VLASTNÍ
NÁVRH

5.0 VLASTNÍ PROJEKT

5.1 KONCEPT

POPIS KONCEPTU

Koncept vychází z podmínek, které nastanou po zhotovení plánovaného obchvatu a z plánované rekonstrukce stávající budovy. Obchvat by měl zajistit maximální snížení dopravy, návrh tedy bude počítat s auty v řádu desítek denně a občasným projejetím autobusu.

Rekonstrukcí budovy se v budoucnu z objektu stane OBECNÍ DŮM s řadou pro obyvatele atraktivních možností. Budova Obecního domu bude nabízet možnost využití sálu, restaurace, kavárny, menšího obchodu nebo například bydlení.

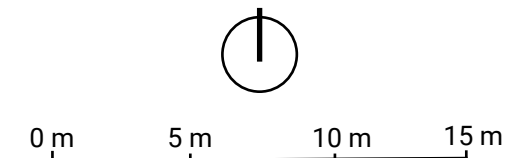
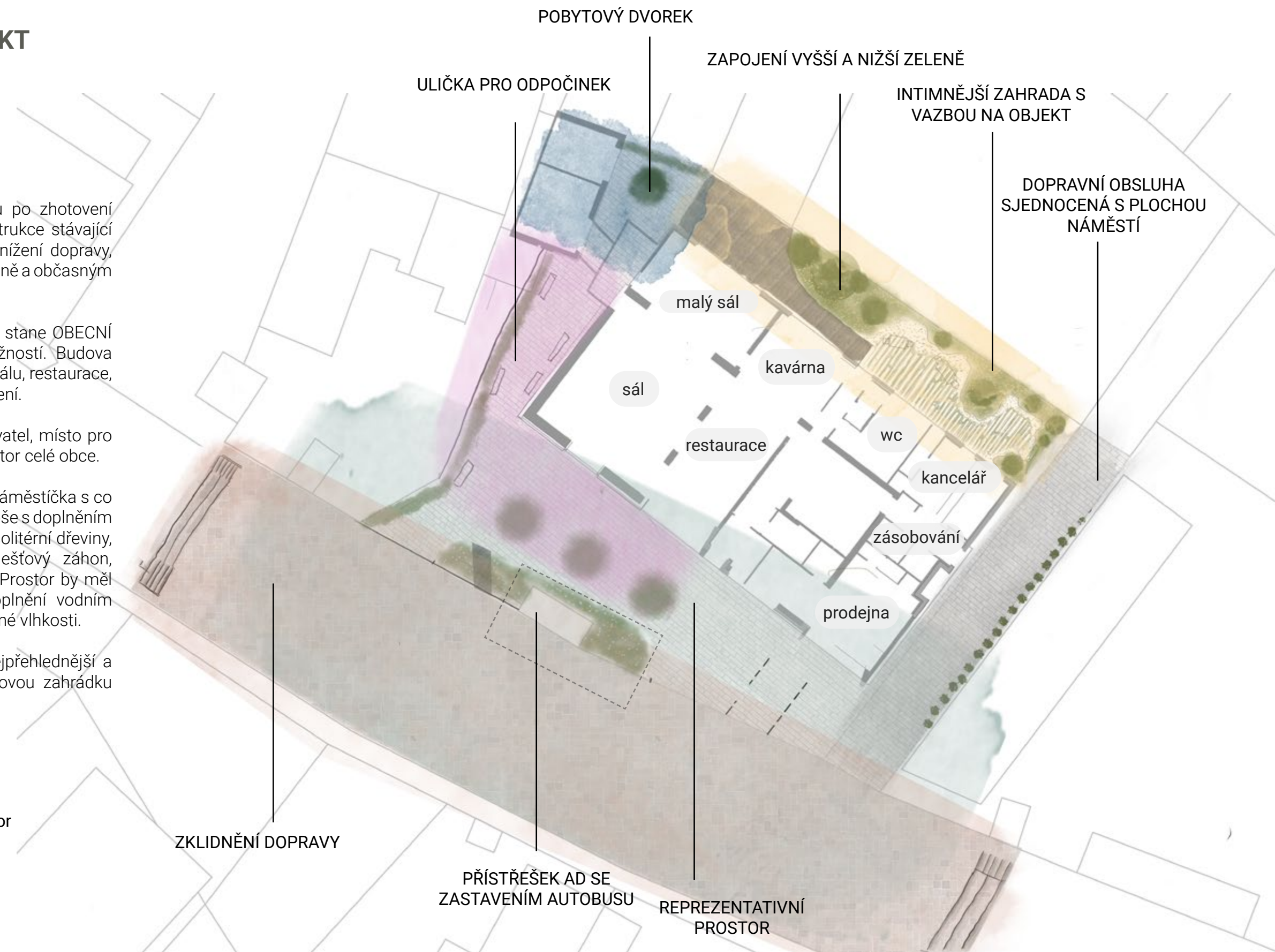
Vznikne tak místo pro setkávání místních obyvatel, místo pro pořádání kulturních akcí a reprezentativní prostor celé obce.

Koncept je založen na úvaze zklidněné ulice a náměstíčka s co největším procentem propustných povrchů v ploše s doplněním odpovídající zeleně podle možností prostoru - solitérní dřeviny, keře, popínavé rostliny, trvalky a traviny, dešťový záhon, vsakovací průleh s rostlinami, zelená střecha. Prostor by měl být vhodně doplněn lavičkami. Ideální je doplnění vodním prvky pro zvýšení atraktivity prostoru a vzdušné vlhkosti.

Přední náměstní prostor by měl zůstat co nejpřehlednější a vzdušný. Zadní prostor se promění na pobytovou zahrádku sloužící kavárně a venkovním akcím.

- zklidněná ulice
- náměstní reprezentativní prostor
- prostor pro umístění laviček
- prostor zahrady
- dopravní obsluha a vjezd k sousednímu pozemku
- pobytový dvorek

Obr. 45 Koncept, zdroj: autorka práce

5.2 REFERENČNÍ FOTOGRAFIE

Obr. 46 Lineární vodní prvek, zdroj: Pinterest

Obr. 47 Přírodní herní prvky, Postpark Hanau, zdroj: GTL - Michael Triebswetter Landschaftsarchitekt

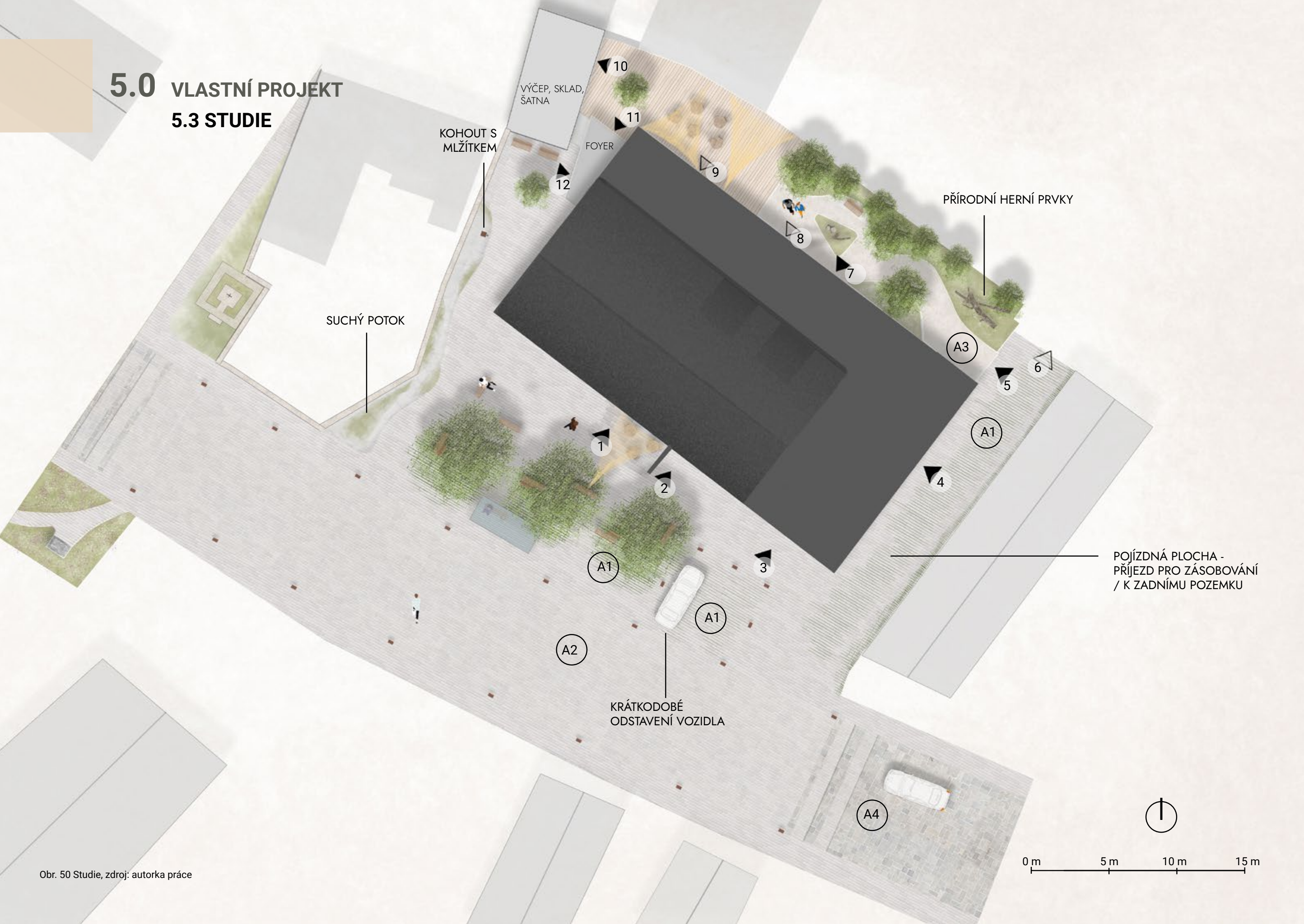
Obr. 48 Zahrada v zúženém prostoru, zdroj: Pinterest

Obr. 49 Andlinger Center for Energy and the Environment at Princeton University zdroj: MVVA Inc

5.0 VLASTNÍ PROJEKT

5.3 STUDIE

Obr. 50 Studie, zdroj: autorka práce

POPIS NÁVRHU:

Návrh vychází z koncepční rozvahy, která vymezila funkční části řešeného území a přibližně definovala umístění zeleně.

Hlavním záměrem návrhu je z prostoru před Obecním domem vytvořit **ucelený přehledný prostor** s využitím **environmentálního řešení**. Toho je docíleno co největším sjednocením **dlažby s propustným charakterem**. Původně asfaltová silnice a navrhovaný náměstní prostor jsou **srovnány do jedné úrovně**. Zpomalení příjezdu auta či autobusu zajišťují dva nízké prahy, které spolu s volbou dlažby jiného typu tvoří optickou brzdu.

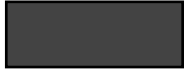

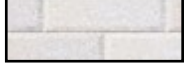

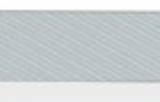
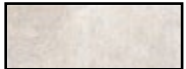

Od nechtěného vjezdu do plochy náměstí auto brání minimalistické sloupky a jasně vyznačují prostor pro pohyb auta a pro možnost jeho parkování. Příjezd pro zásobování Obecního domu a vjezd na zadní pozemky zůstávají zpřístupněny. Byl zrušen záliv zastávky autobusu, ta byla přesunuta do jízdního pruhu, uvolněný prostor zálivu byl začleněn do náměstního prostoru - stává se tak z něj **náměstí se smíšeným provozem**.

Před budovou OD je navrženo **symbolické „stromořadí“** opticky oddělující klidné náměstí a potenciálně více rušný uliční prostor a poskytující dostatečný stín. Pod stromy se nachází **zatravnovací dlažba**, která v okolí kmene přechází do plného trávníku. Spolu se suchým potokem zajišťují ideální **vsak dešťové vody**. Suchý potok se při nadprůměrných srážkách plní vodou, která zde ale nezůstává déle, než 48 hodin. Je osázen rostlinami, které tolerují krátkodobé zaplavení, ale zároveň plní svou estetickou funkci během suchých dní. Do suchého potoka je zakomponován kohout s **mlžátkem pro ochlazení**. Zákoutí je doplněno okrasně kvetoucí dřevinou.

V návrhu je zadní část zamýšlena jako **klidná zahrada s dřevěnou terasou** sloužící kavárně. Zahrada byla doplněna středně vzrostlými stromy, keři a podrosty dle možnosti úzkého prostoru. Pro zdůraznění přírodního vzhledu byl pro materiál cesty vybrán mlat. V pravé části zahrady jsou navrženy **přírodní herní prvky** - prolézačky - v podobě klád.

Okolí památníku padlým hrdinům na protější straně komunikace je vhodně osázeno a vizuálně sjednoceno s návrhem náměstního prostoru. Zapojením převážně nižších taxonů je dosaženo **vyzdvižení významu památníku**.

LEGENDA:

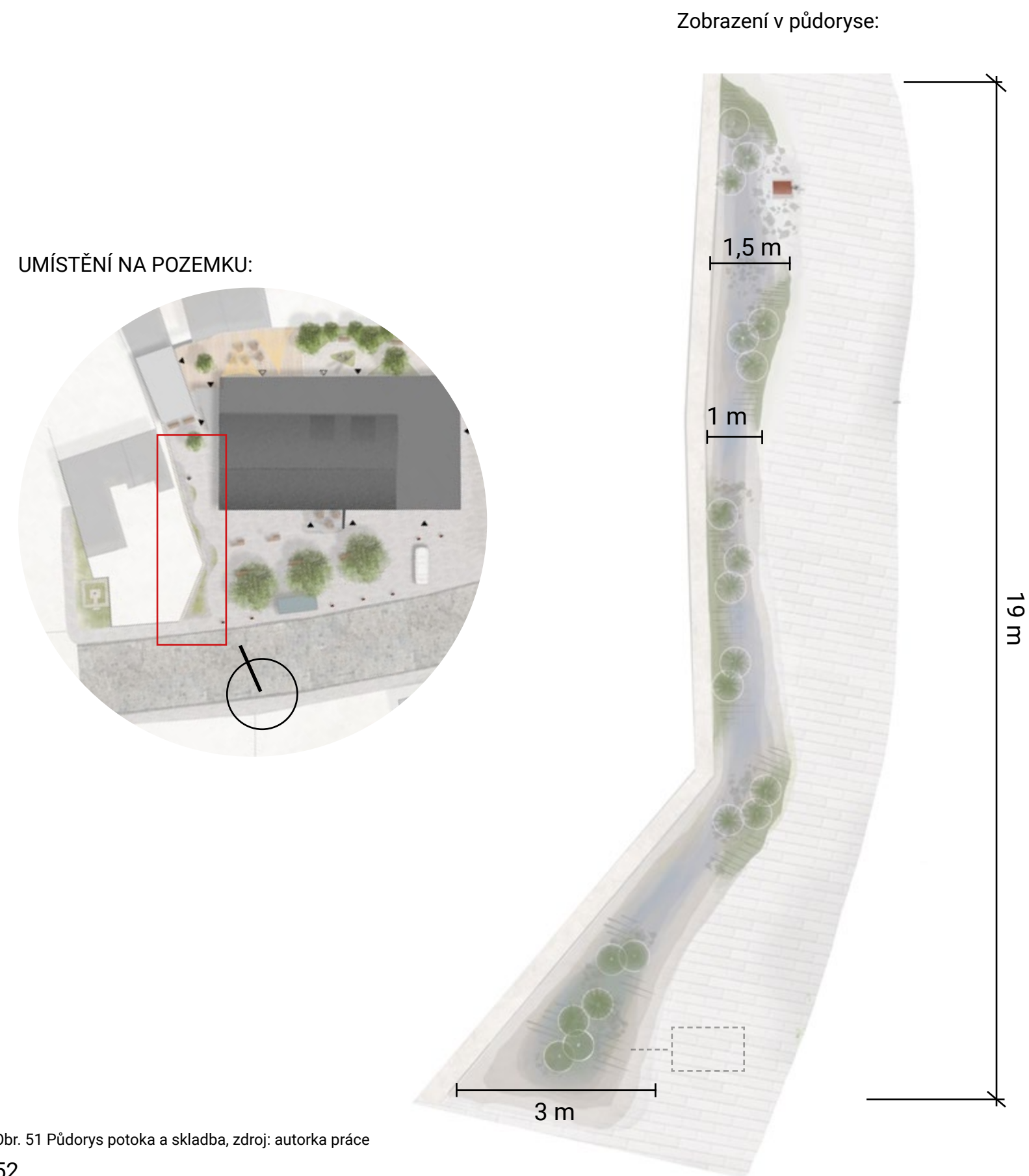
	budova obecního domu			
	sousední budovy			
	pojízdná a pochozí dlažba - betonová, propustná	(A1)		zástina - textilní plachty
	pojízdná a pochozí dlažba - betonová, zatravněná	(A2)		zastávka autobusu
	mlat	(A3)		sloupek
	pojízdná dlažba - žula retenční	(A4)		pomník obětem 1. světové války
	terasa - dřevo			křížek
	lavička			
	lavička s opěrkou			
	stůl s židlemi			

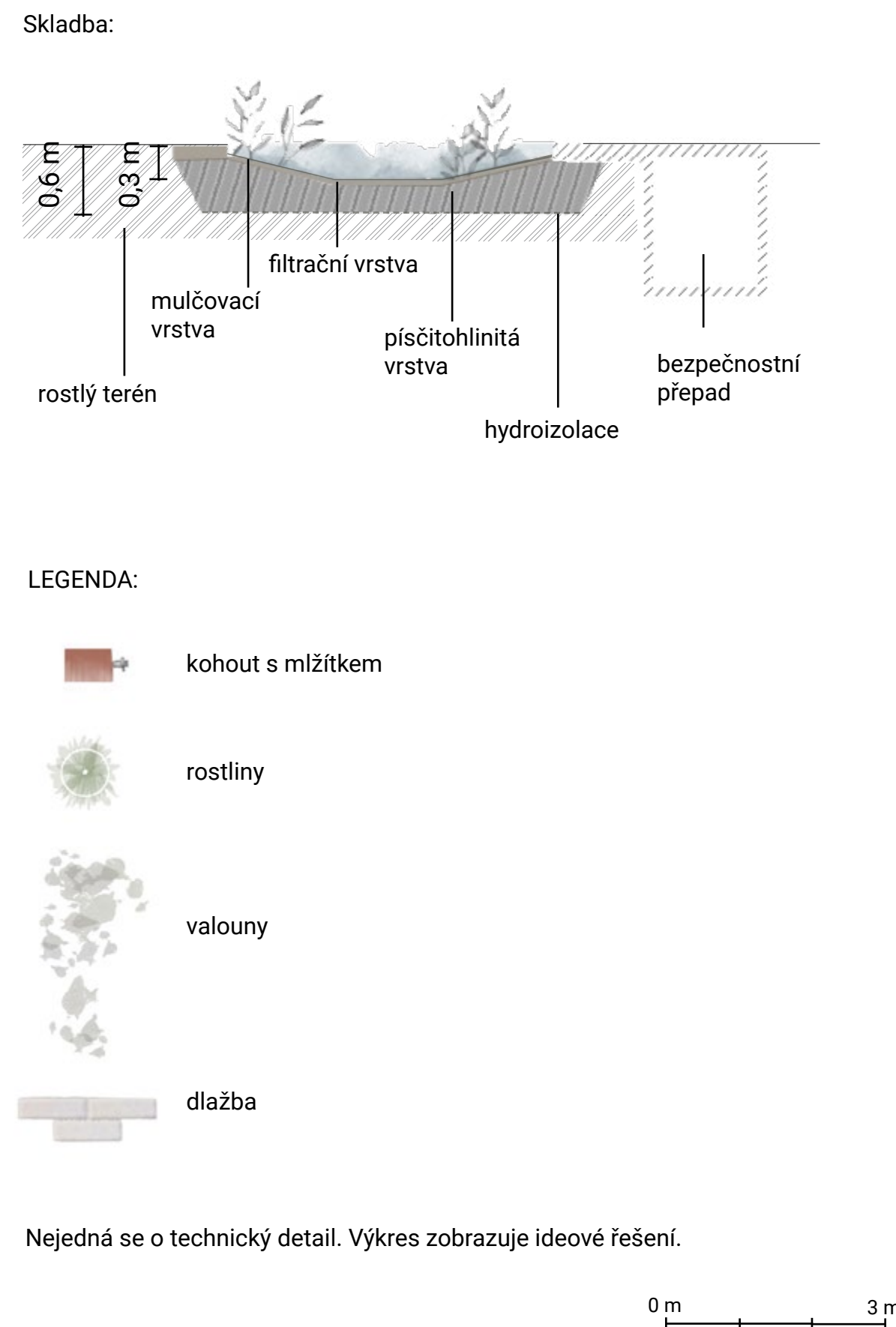
	1 VSTUP DO RESTAURACE
	2 VSTUP K BYTŮM
	3 VSTUP DO OBCHODU
	4 VSTUP PRO ZÁSBOVÁNÍ
	5 VSTUP NA ZAHRADU
	6 PŘÍJEZD SOUSEDNÍ POZEMKY
	7 VSTUP KAVÁRNA
	8 VSTUP DO RESTAURACE - ZE ZAHRADY
	9 VSTUP - PROPOJENÍ SÁLU S EXTERIÉREM
	10 VSTUP SKLAD
	11 VSTUP FOYER
	12 VSTUP FOYER

5.0 VLASTNÍ PROJEKT

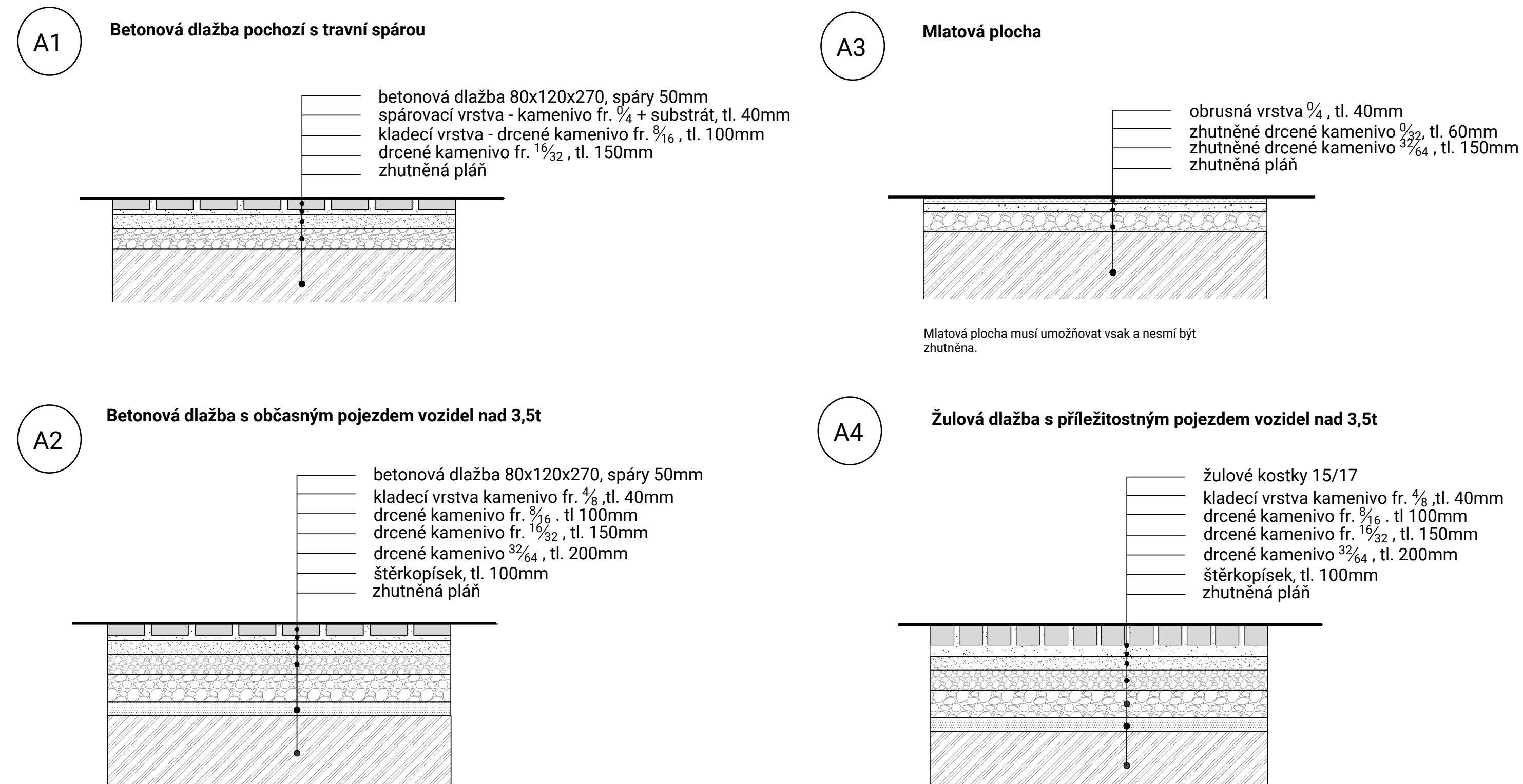
5.4 PŮDORYS SUCHÉHO POTOKA

Obr. 51 Půdorys potoka a skladba, zdroj: autorka práce
52

5.5 SKLADBA PLOCH

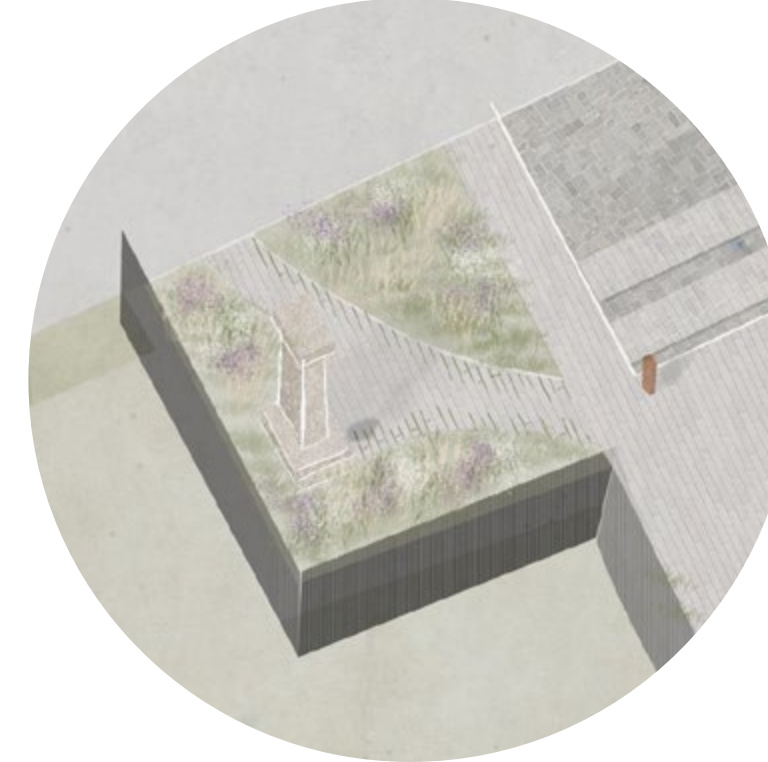
Obr. 52 Skladba ploch, zdroj: autorka práce

5.0 VLASTNÍ PROJEKT
5.6 AXONOMETRIE

Obr. 53 Axonometrie, zdroj: autorka práce

1 památník padlým v 1. světové válce

2 křížek

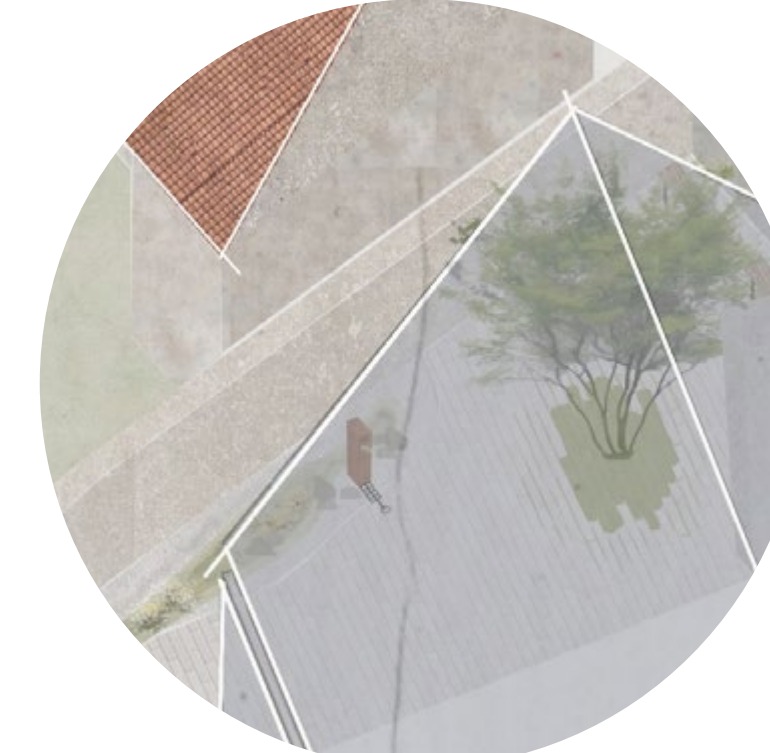
3 venkovní terasa a pobytový dvorek

4 zadní zahrada

5 zákoutí s potokem a kohoutem

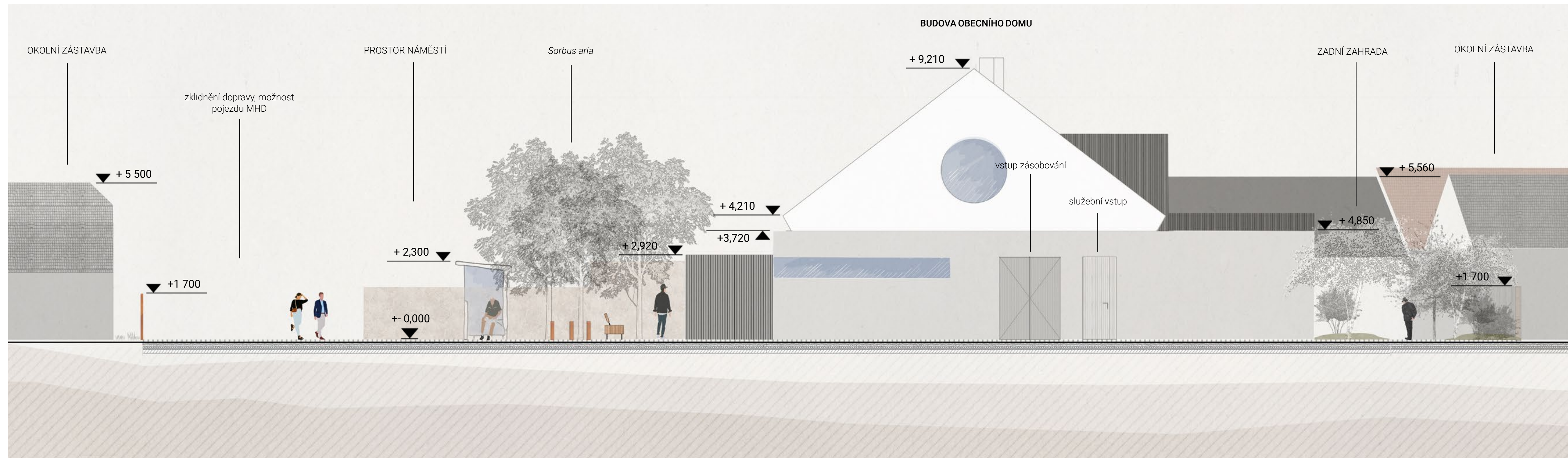
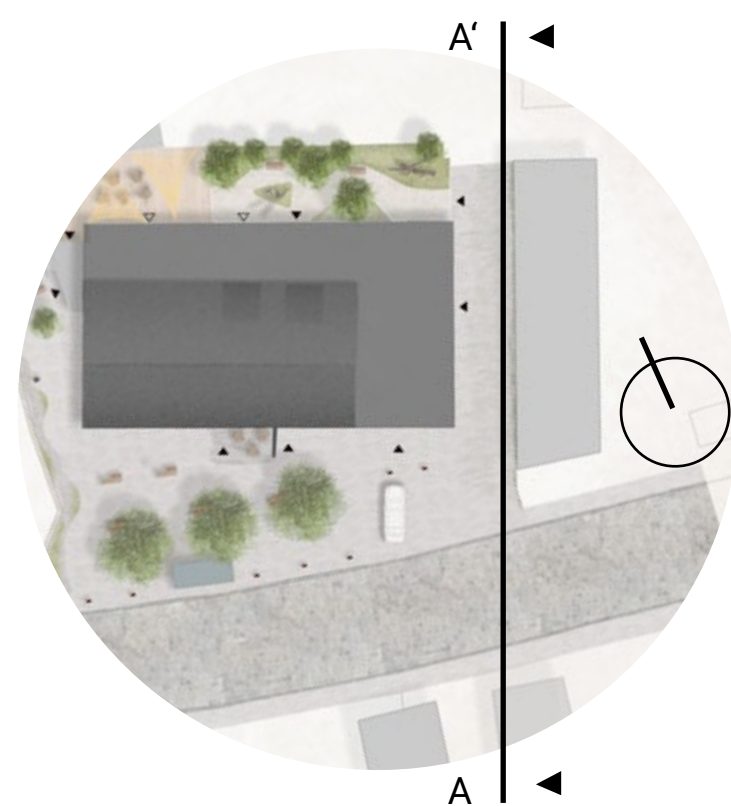

6 suchý potok a posezení pod stromy

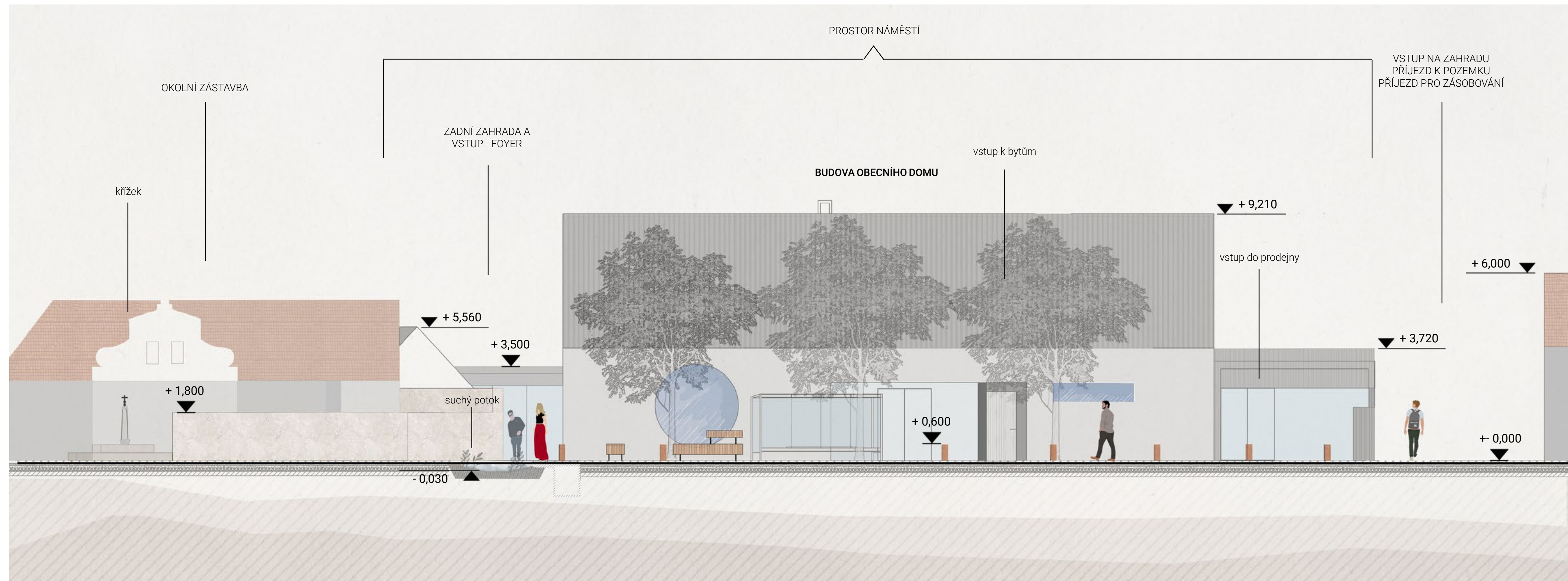
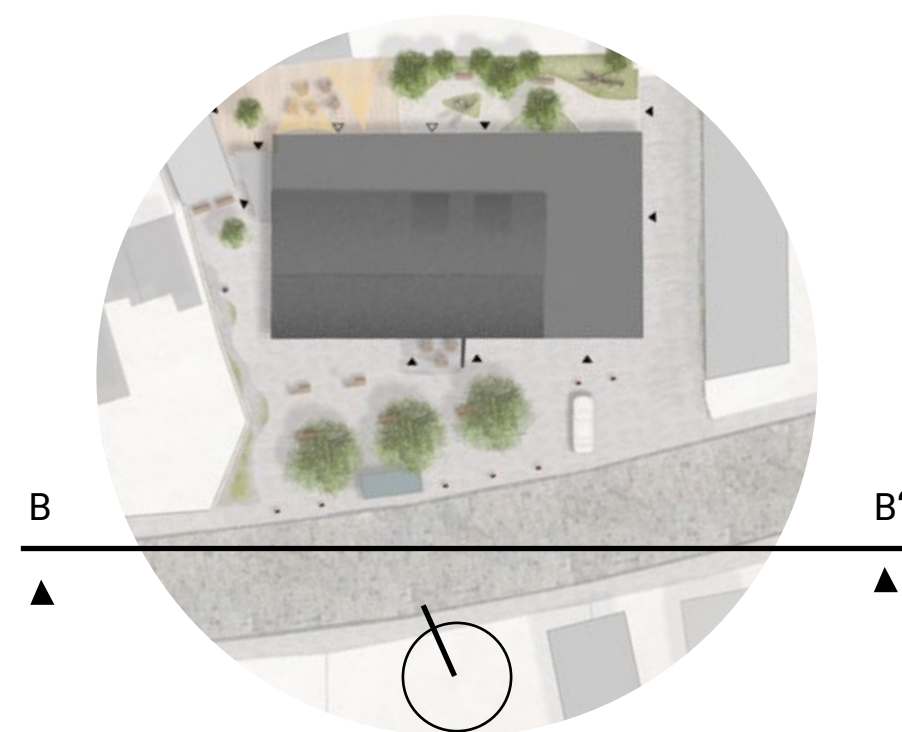
Obr. 54 Axonometrie - detaily, zdroj: autorka práce

5.0 VLASTNÍ PROJEKT
5.7 ŘEZPOHLED A - A'

Obr. 55 Řezopohled A - A', zdroj: autorka práce

5.0 VLASTNÍ PROJEKT
5.8 ŘEZPOHLED B - B'

Obr. 56 Řezopohled B - B', zdroj: autorka práce

5.0 VLASTNÍ PROJEKT
5.9 VIZUALIZACE

Obr. 57 Vizualizace - předprostor, zdroj: autorka práce

Obr. 58 Vizualizace - ulička, zdroj: autorka práce

Obr. 59 Vizualizace - zadní zahrada, zdroj: autorka práce

Obr. 60 Vizualizace - pobytový dvorek, zdroj: autorka práce

5.0 VLASTNÍ PROJEKT

5.10 ROSTLINNÝ SORTIMENT

Amelanchier lamarckii

Magnolia soulangeana

Cornus mas

Cydonia oblonga
'Leskovacka'

Malus purpurea

Viburnum opulus 'Roseum'

Spiraea salicifolia

Ligustrum vulgare

Syringa vulgaris

Kerria japonica

Sorbus aria

Aquilegia chrysantha
'Yellow Queen'

Aquilegia chrysantha
'Yellow Queen'

Geranium macrorrhizum

Heuchera americana
'Palace Purple'

Heuchera hybrida
'Neptune'

Heuchera villosa var.
macrorrhiza

Hosta 'Marmalade on Toast'

Hosta sieboldiana
'Elegans'

Hosta undulata
'Albomarginata'

Leucanthemum maximum
'Christine Hagemann'

Vinca major

Andropogon gerardii 'Red
October'

Deschampsia
caespitosa

Euphorbia palustris
'Walenburg's glorie'

Iris sibirica 'Double
standard'

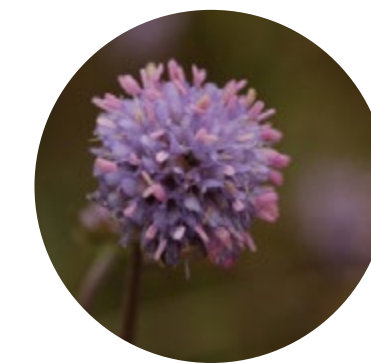
Molinia caerulea
'Poul Petersen'

Rudbeckia fulgida var.
deamii

Sorghastrum nutans

Succisa pratensis

Veronicastrum virginicum
'Lavendelturm'

Briza media

Echinacea purpurea

Nepeta racemosa 'Alba'

Phlox subulata 'Emerald
Cushion Blue'

Primula denticulata 'Blau'

Rudbeckia fulgida 'Goldsturm'

Stachys byzantina

Veronica teucrium
'Shirley Blue'

Astilbe chinensis 'Diamonds
and pearls'

Bergenia cordifolia
'Bach'

Deschampsia caespitosa 'Pixie
Fountain'

Epimedium x rubrum

Geranium macrorrhizum
'Ingwersen'

Geranium x cantabrigiense
'Karmina'

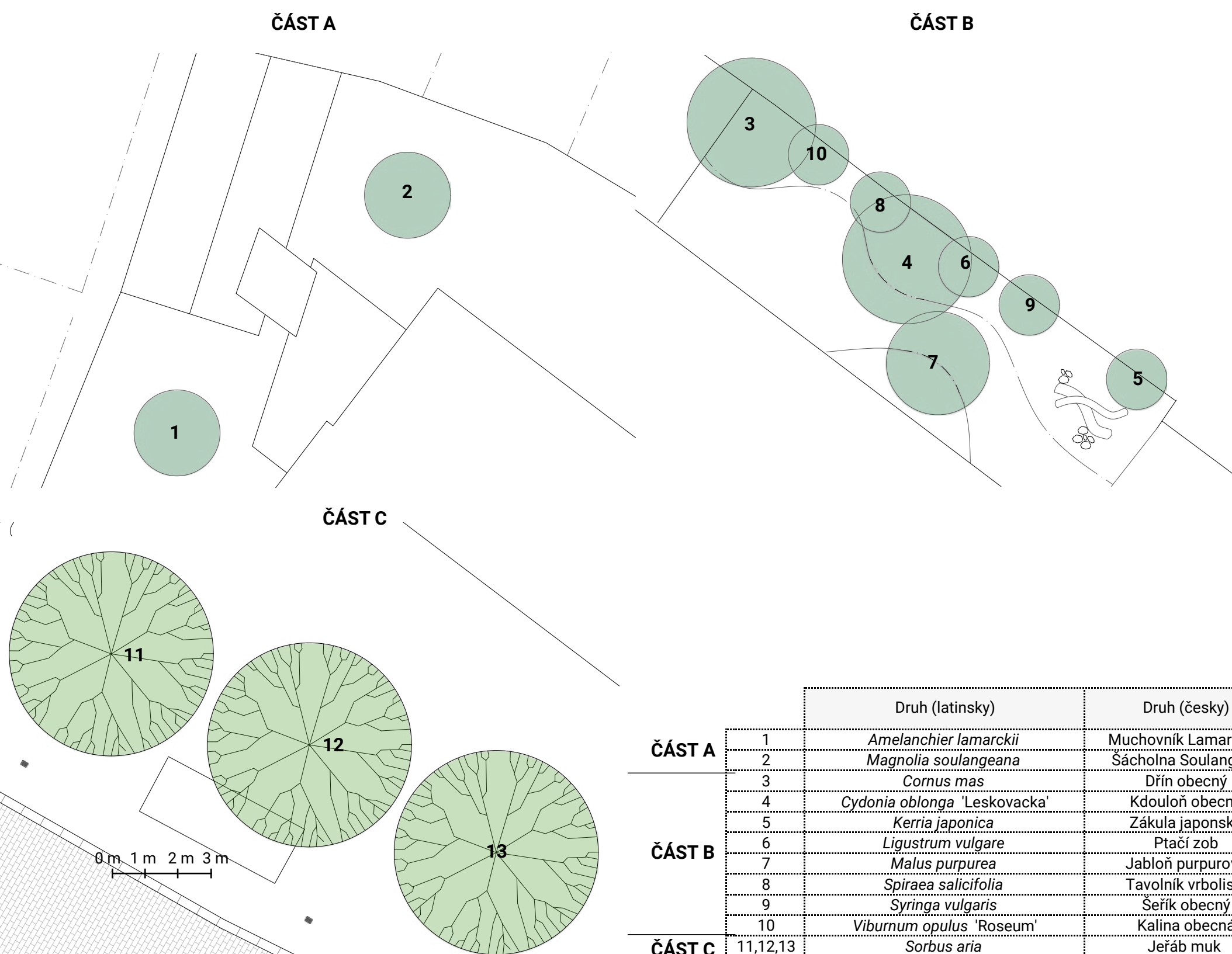
Nepeta racemosa 'Alba'

Anemone hupehensis
var. *japonica* 'Honorine jobert'

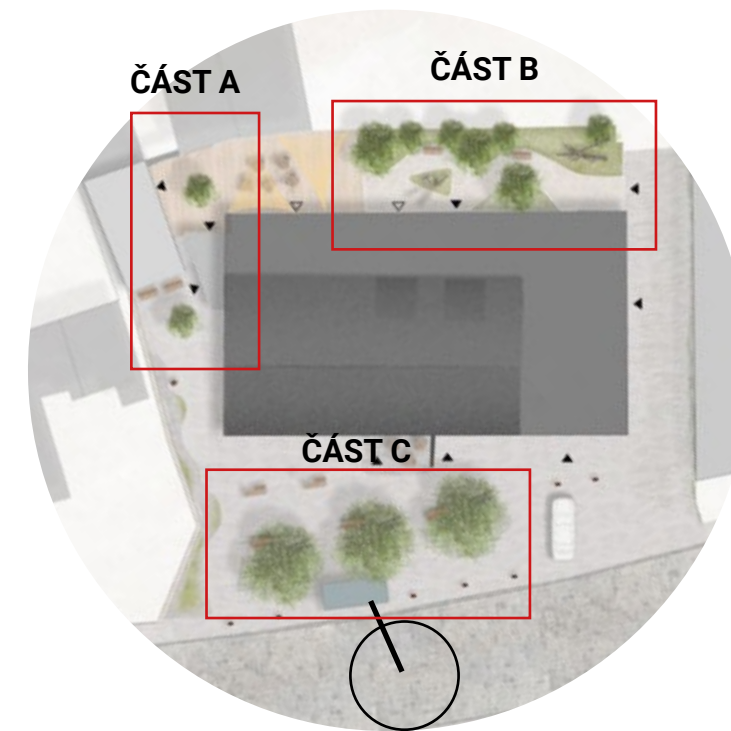
5.0 VLASTNÍ PROJEKT

5.11 OSAZOVACÍ PLÁN - STROMY A KEŘE

Obr. 62 Osazovací plány - dřeviny, zdroj: autorka práce

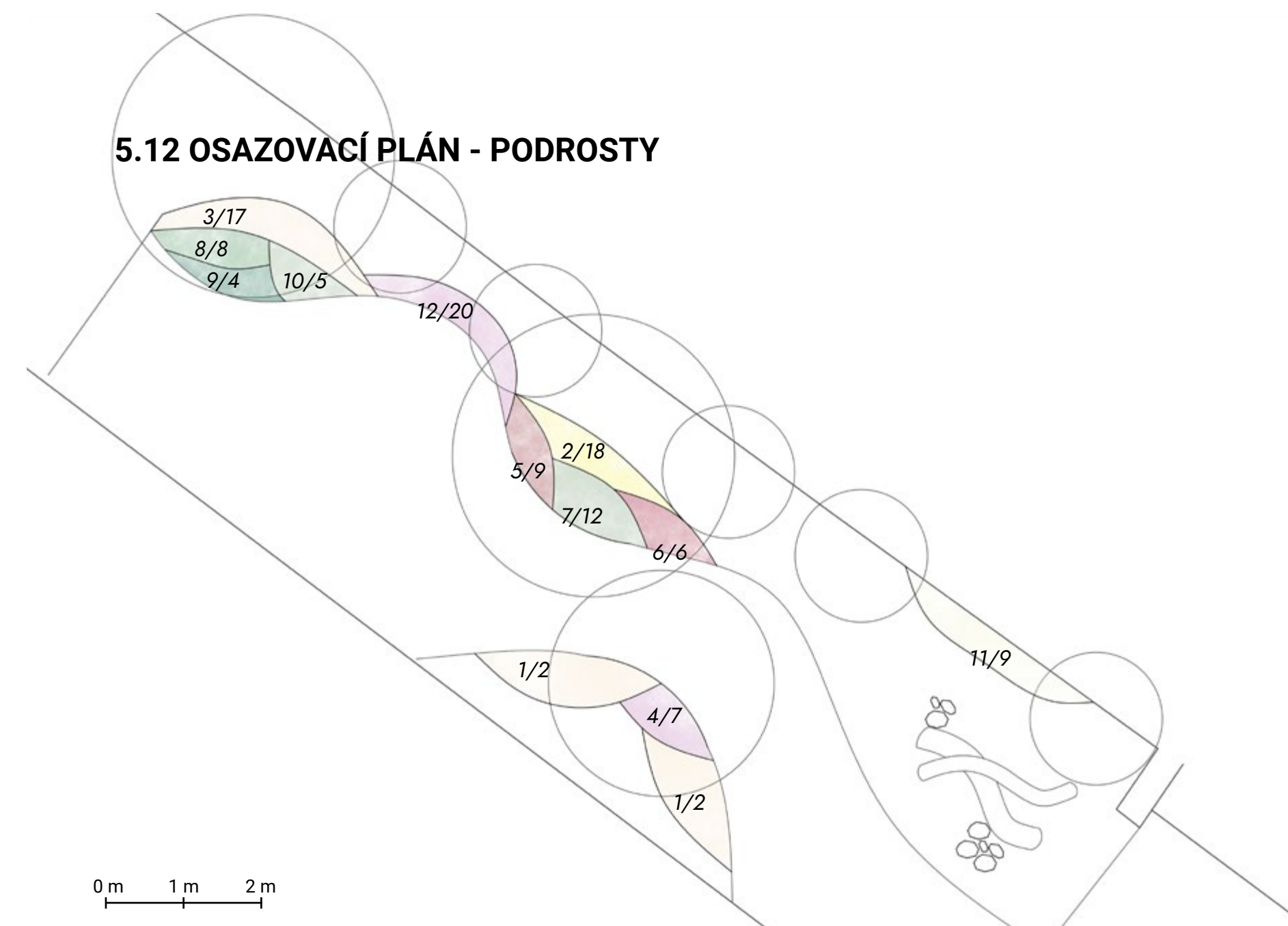
UMÍSTĚNÍ NA POZEMKU:

Tab. 1 Tabulka kvetení dřevin, zdroj: autorka práce

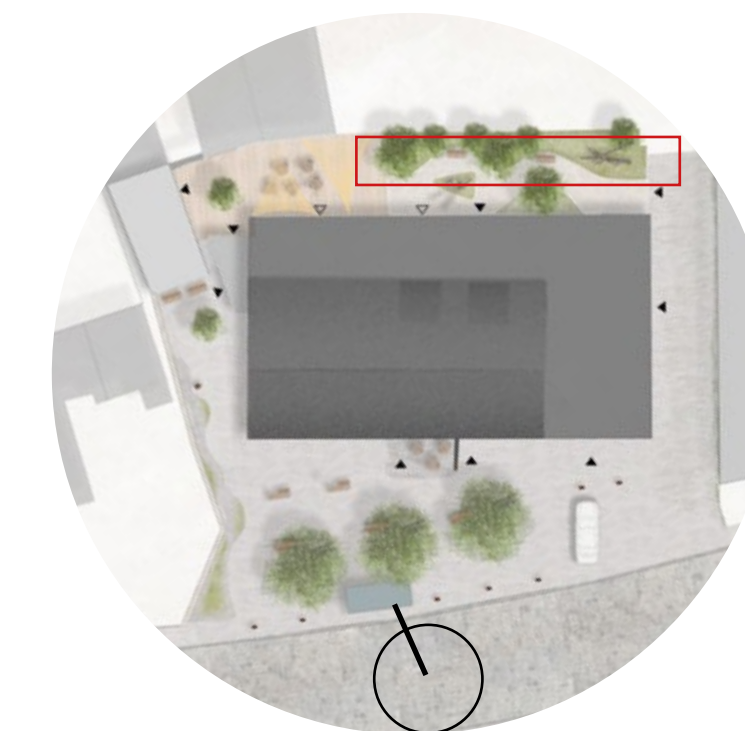
	Druh (latinsky)	Druh (česky)	květ						
			III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
ČÁST A	1 <i>Amelanchier lamarckii</i>	Muchovník Lamarckův							
	2 <i>Magnolia soulangeana</i>	Sácholna Soulangeův							
ČÁST B	3 <i>Cornus mas</i>	Dřín obecný	●	●					
	4 <i>Cydonia oblonga</i> 'Leskovacka'	Kdouloň obecná			●				
	5 <i>Kerria japonica</i>	Zákula japonská			●	●	●		
	6 <i>Ligustrum vulgare</i>	Ptačí zob			●	○	○		
	7 <i>Malus purpurea</i>	Jablon purpurová		●	●				
	8 <i>Spiraea salicifolia</i>	Tavolník vrboolistý				●	●	●	
	9 <i>Syringa vulgaris</i>	Seřík obecný			●				
	10 <i>Viburnum opulus</i> 'Roseum'	Kalina obecná			●				
ČÁST C	11,12,13 <i>Sorbus aria</i>	Jefáb muk			○				

5.12 OSAZOVACÍ PLÁN - PODROSTY

0 m 1 m 2 m

UMÍSTĚNÍ NA POZEMKU:

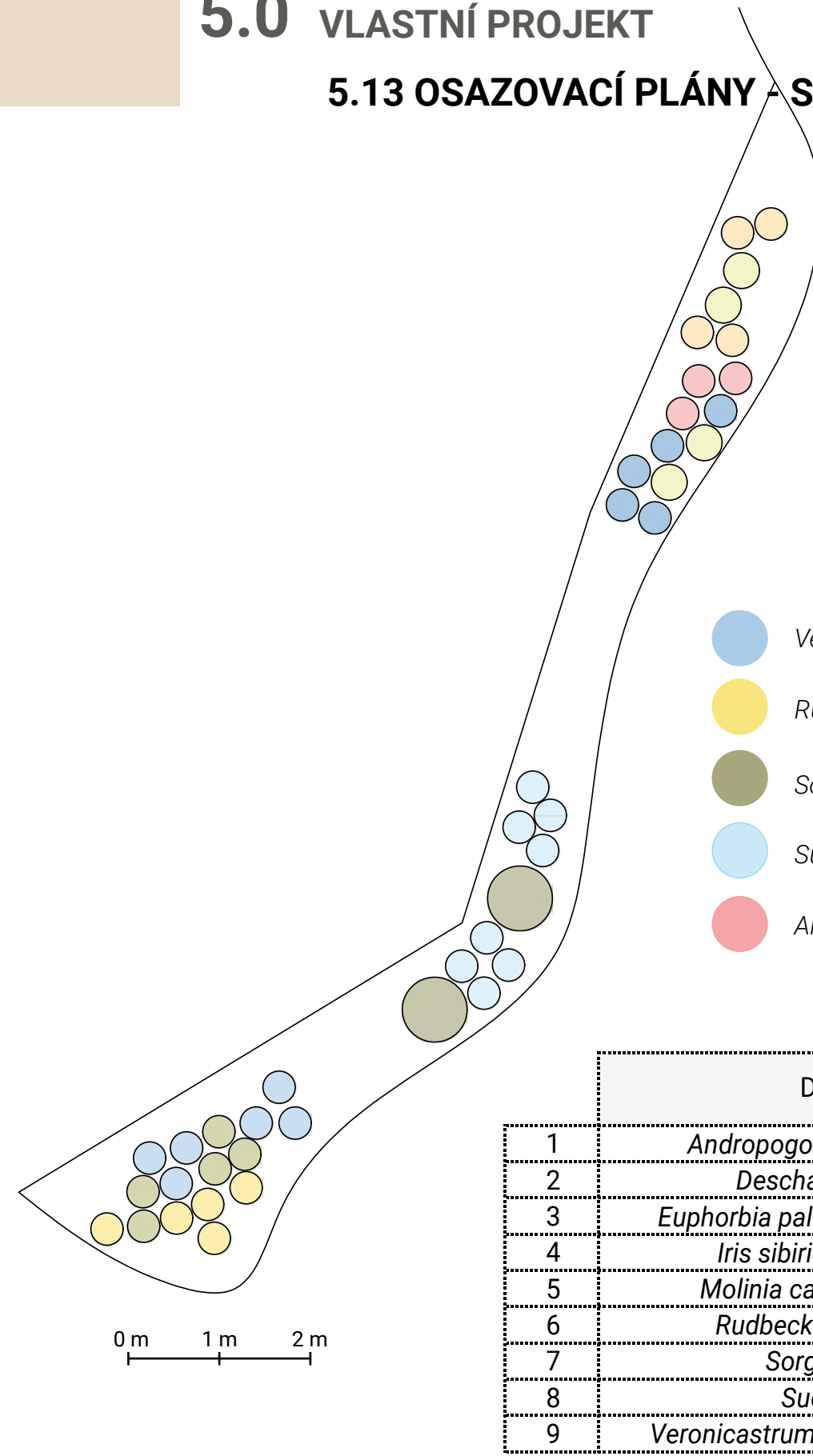
Tab. 2 Tabulka kvetení - podrosty, zdroj: autorka práce

	Druh (latinsky)	Druh (česky)	květ							
			IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
1	<i>Anemone hupehensis</i> var. <i>japonica</i> 'Honorine jobert'	Japonská sasanka				●	●	○	○	
2	<i>Aquilegia chrysantha</i> 'Yellow Queen'	Orlíček		●	●	●				
3	<i>Astilbe japonica</i> 'Ellie'	Čechrava japonská			●	●	●			
4	<i>Geranium macrorrhizum</i>	Kakost oddenkatý			●	●	●			
5	<i>Heuchera americana</i> 'Palace Purple'	Dlužicha americká			●	●	●			
6	<i>Heuchera hybrida</i> 'Neptune'	Dlužicha			○	○	○			
7	<i>Heuchera villosa</i> var. <i>macrorrhiza</i>	Dlužicha var. <i>macrorrhiza</i>			○	○	○			
8	<i>Hosta 'Marmalade on Toast'</i>	Bohyška					○	○	○	
9	<i>Hosta sieboldiana</i> 'Elegans'	Bohyška sivá					○	○	○	
10	<i>Hosta undulata</i> 'Albomarginata'	Bohyška vlnitolistá	●	●						
11	<i>Leucanthemum maximum</i> 'Christine Hagemann'	Kopretina největší		●	●	●	●			
12	<i>Vinca major</i>	Barvínek větší	●	●	●					

Obr. 63 Osazovací plány - podrosty, zdroj: autorka

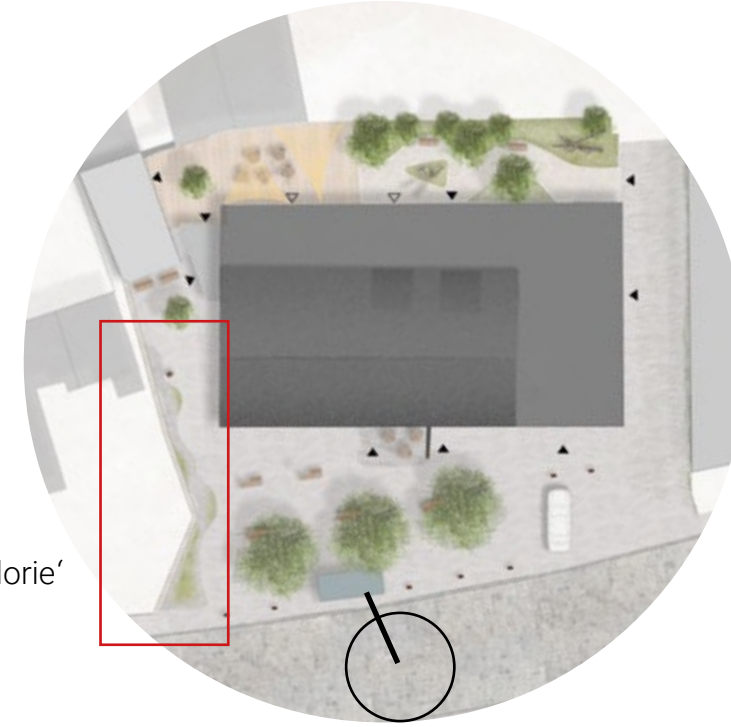
5.0 VLASTNÍ PROJEKT

5.13 OSAZOVACÍ PLÁNY - SUCHÝ POTOK

- *Veronicastrum virginicum* 'Lavendelturm'
- *Rudbeckia fulgida* var. *deamii*
- *Sorghastrum nutans*
- *Succisa pratensis*
- *Andropogon gerardii* 'Red october'
- *Euphorbia palustris* 'Walenburg's Glorie'
- *Molinia caerulea* 'Poul Petersen'
- *Iris sibirica* 'Double standard'
- *Deschampsia caespitosa*

UMÍSTĚNÍ NA POZEMKU:

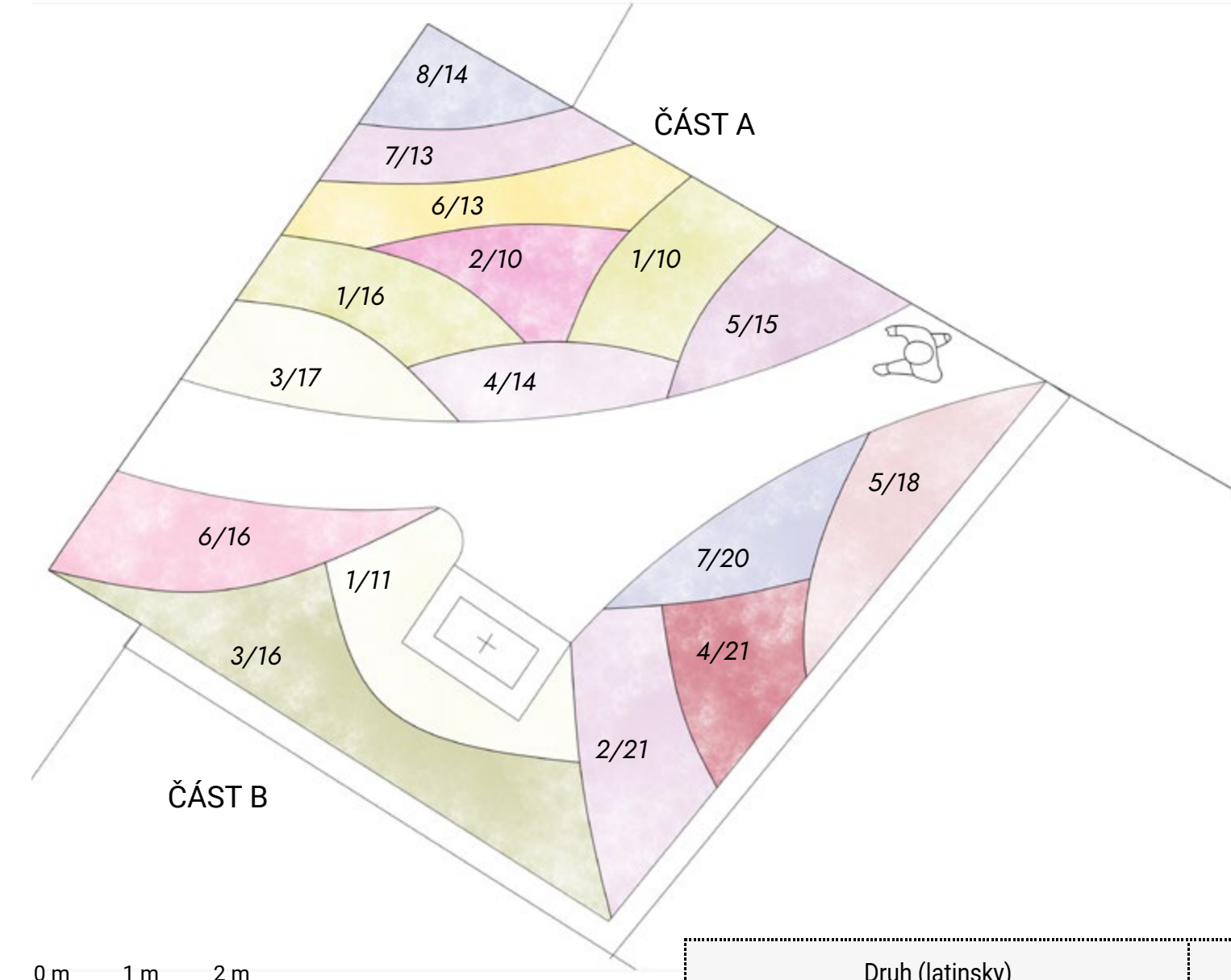
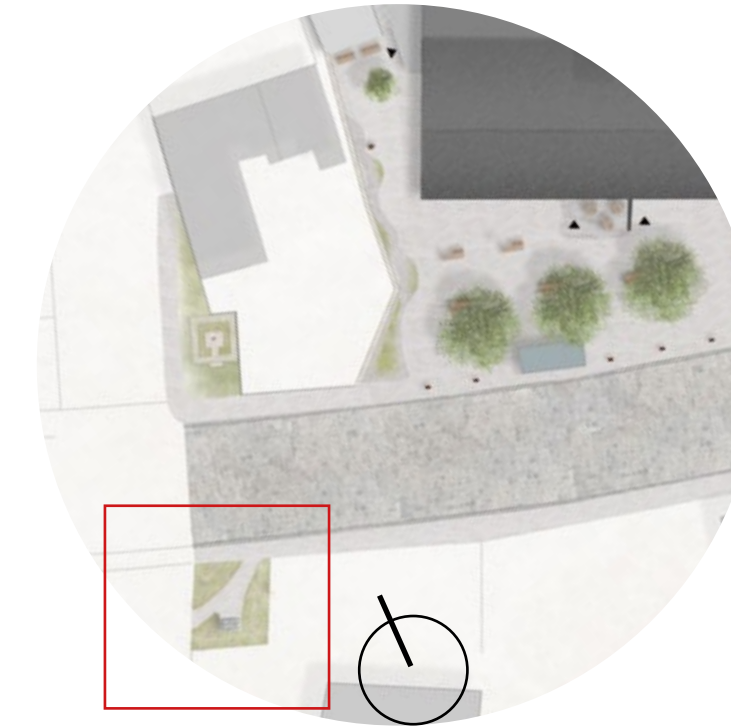
Tab. 3 Tabulka kvetení - potok, zdroj: autorka práce

	Druh (latinsky)	Druh (česky)	květ								
			IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	
1	<i>Andropogon gerardii</i> 'Red october'	Vousatice				●	●				
2	<i>Deschampsia caespitosa</i>	Metlice trsnatá					●	●	●		
3	<i>Euphorbia palustris</i> 'Walenburg's glorie'	Přýsec bahenní					●	●	●		
4	<i>Iris sibirica</i> 'Double standard'	Kosatec sibiřský				●	●	●	●		
5	<i>Molinia caerulea</i> 'Poul Petersen'	Bezkolnec modrý				●	●	●	●		
6	<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>deamii</i>	Třapatka zářivá			●	●					
7	<i>Sorghastrum nutans</i>	Indiánská tráva				●	●	●			
8	<i>Succisa pratensis</i>	Čertkus luční			●	●	●				
9	<i>Veronicastrum virginicum</i> 'Lavendelturm'	Rozrazil viržinský		●	●						

Obr. 64 Osazovací plán - potok, zdroj: autorka práce

5.14 OSAZOVACÍ PLÁNY - POMNÍK

UMÍSTĚNÍ NA POZEMKU:

Tab. 4 Tabulka kvetení - pomník, zdroj: autorka práce

ČÁST A

	Druh (latinsky)	Druh (česky)	květ								
			IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	
1	<i>Briza media</i>	Třeslice prostřední				●	●	●			
2	<i>Echinacea purpurea</i>	Třapatkovka nachová					●	●	●		
3	<i>Nepeta racemosa</i> 'Alba'	Santa hroznovitá		●	●	●	●				
4	<i>Phlox subulata</i> 'Emerald Cushion Blue'	Plamenka šidlovitá				●	●				
5	<i>Primula denticulata</i> 'Blaue'	Prvosěnka zoubkatá	●	●							
6	<i>Rudbeckia fulgida</i> 'Goldsturm'	Třapatka zářivá				●	●	●			
7	<i>Stachys byzantina</i>	Čistec vlnatý				●	●				
8	<i>Veronica teucrium</i> 'Shirley Blue'	Rozrazil ožankovitý	●	●							

ČÁST B

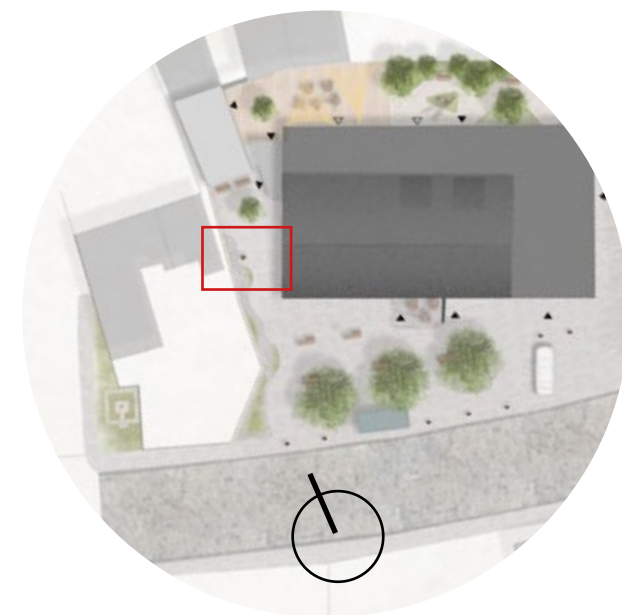
	Druh (latinsky)	Druh (česky)	květ								
			IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	
1	<i>Astilbe chinensis</i> 'Diamonds and pearls'	Čechrava				●	●				
2	<i>Bergenie cordifolia</i> 'Bach'	Bergénie srdčitá		●	●						
3	<i>Deschampsia caespitosa</i> 'Pixie Fountain'	Metlice trsnatá		●	●						
4	<i>Epimedium x rubrum</i>	Škornice červená			●	●					
5	<i>Geranium macrorrhizum</i> 'Ingwersen'	Kakost oddenkatý			●	●					
6	<i>Geranium x cantabrigiense</i> 'Karmina'	Kakost kantabrijský	●	●	●	●					
7	<i>Vinca minor</i> 'Variegated Golden'	Barvínek větší			●	●	●				

Obr. 65 Osazovací plány - pomník, zdroj: autorka práce

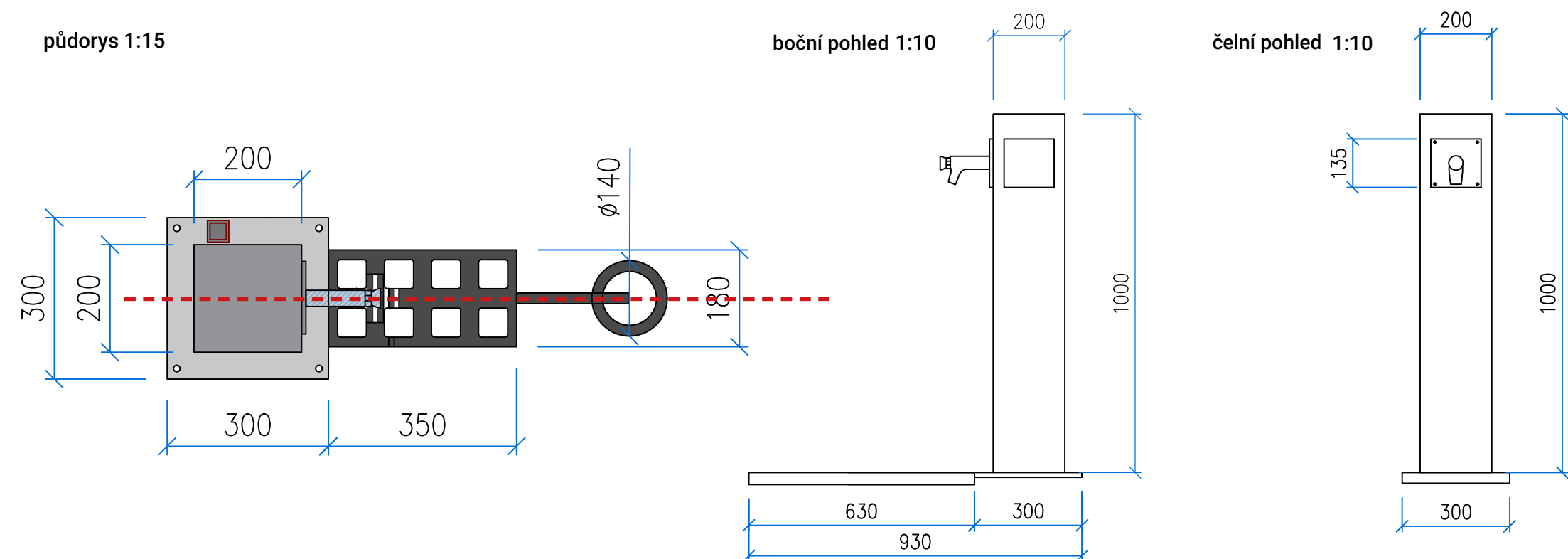
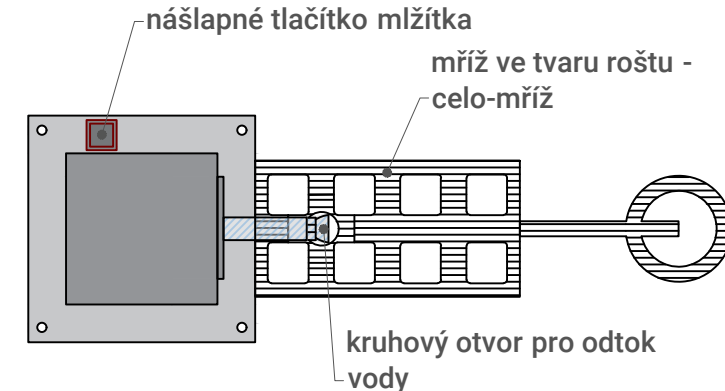
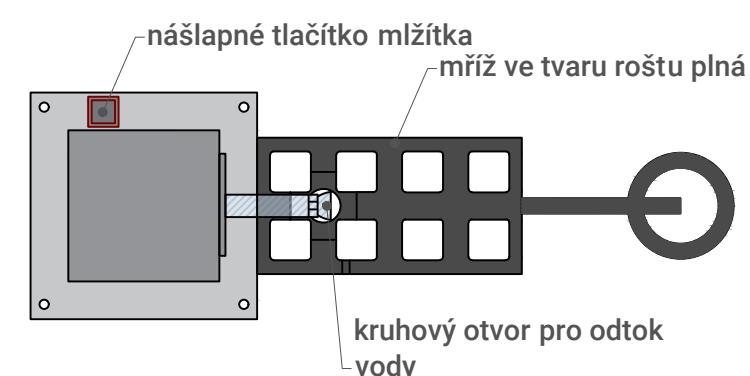
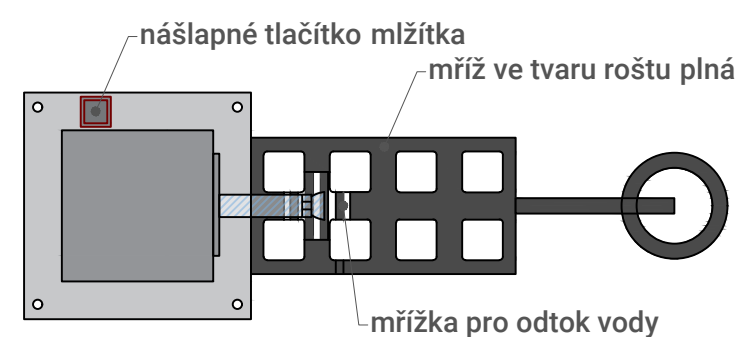
5.0 VLASTNÍ PROJEKT

5.15 TECHNICKÝ PRVEK

UMÍSTĚNÍ NA POZEMKU:

možnosti řešení odtokové mřížky 1:15

Obr. 66 Technický prvek - pohledy, řez a půdorys, zdroj: autorka práce

ZNAK OBCE MALÝ ÚJEZD

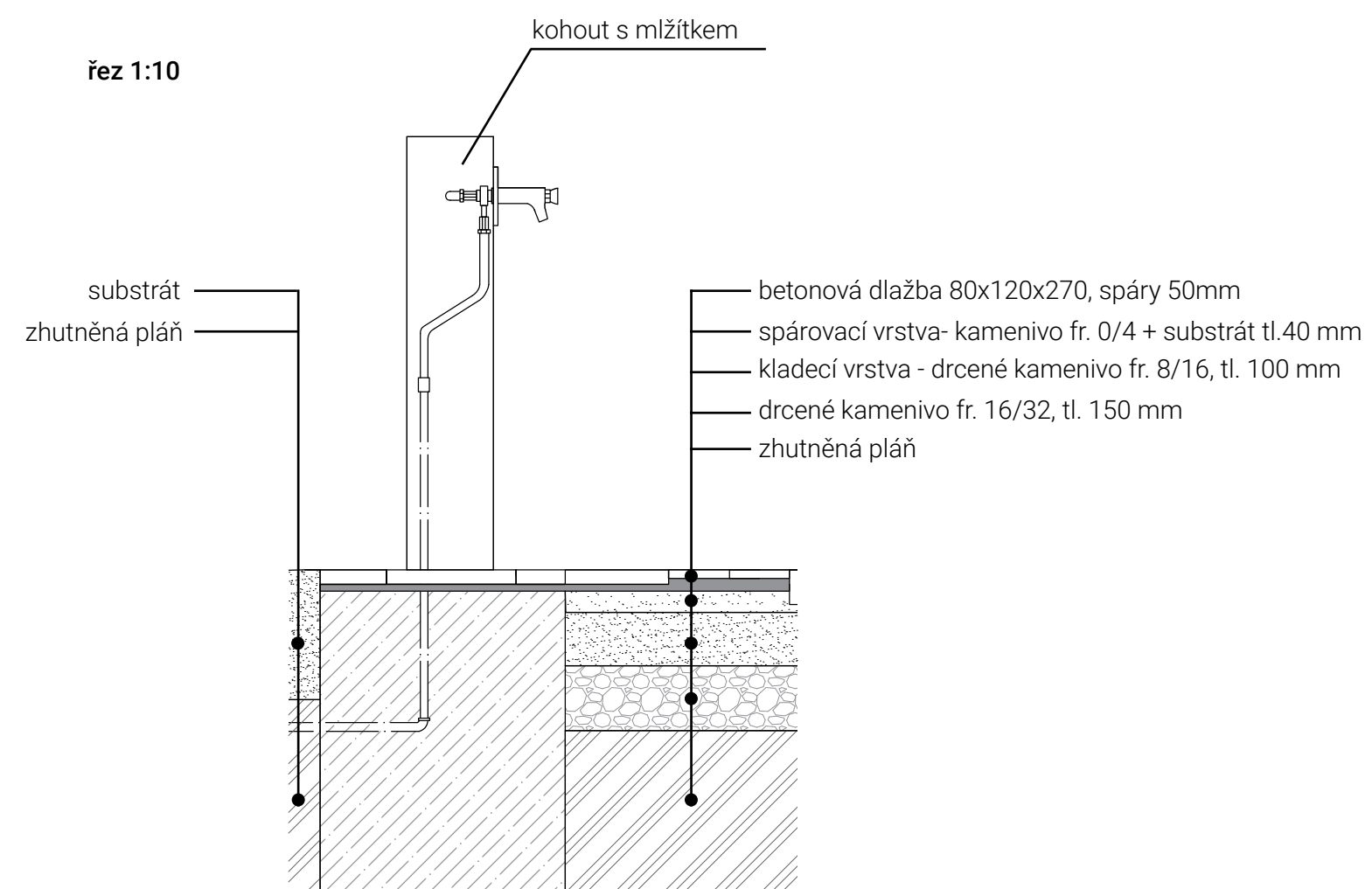

POPIS NÁVRHU:

Navržený kohout s pitnou vodou slouží pro načerpání vody do lahve či umytí rukou. Nejedná se o klasické pítko. V boční stěně je zakomponováno mlžítko, které lze využít pro ochlazení v horkých dnech.

Vodní prvek materiálovým zpracováním odpovídá mobiliáři v předprostoru Obecního domu. Sloupek kohoutu je z cortenu, ventil a deska mlžítka z nerezové oceli.

Odtoková mříž je navržena ve tvaru roštu, který odkazuje na znak obce a jejího patrona sv. Vavřínce. Je navržena z černé litiny s kruhovým otvorem nebo s mříží pod vodním kohoutem. Odtok je sveden do suchého potoka.

5.16 PRŮVODNÍ A TECHNICKÁ ZPRÁVA

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Kraj: Středočeský
Okres: Mělník
Obec s rozšířenou působností: Mělník
Obec s pověřeným obecním úřadem: Malý Újezd
Katastrální území: Jelenice u Mělníka (691429)
Řešené území v rámci katastrálního území: Vavříneč
Dotčené parcely: 47/3, 383/5, 106 a přílehlá část 504/5
Celková výměra řešeného území: 2 479 m²

Majetkoprávní vztahy:

47/3 - stavební parcela - 1 243 m² - č.p. 9 - vlast. právo. OÚ Malý újezd
383/5 - ostatní komunikace - 124 m² - vlast. právo. OÚ Malý újezd
106 - zastavěná plocha - 41 m² - vlast. právo - OÚ Malý újezd
148 - zastavěná plocha - 10 m² - vlast. právo - OÚ Malý újezd

NORMY A STANDARDY:

ČSN 73 6005 - Prostorové uspořádání sítí technického vybavení
ČSN 46 4920 - Listnaté stromy
ČSN 46 4930 - Listnaté keře
ČSN 46 4750 - Trvalky a skalničky
ČSN 46 4901 - Osivo a sadba - Sadba okrasných dřevin
ČSN 46 4902 - Výpěstky okrasných dřevin - Společná a základní ustanovení
ČSN 83 9001 - Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní a odborné definice
ČSN 83 9011 - Technologie vegetačních úprav v krajině - Práce s půdou
ČSN 83 9021 - Technologie vegetačních úprav v krajině - Rostliny a jejich výsadba
ČSN 83 9051 - Technologie vegetačních úprav v krajině - Rozvojová a udržovací péče o vegetační prvky
ČSN 83 9061 - Technologie vegetačních úprav v krajině - Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch
SPPK A02 001:2012 - Výsadba stromů
SPPK A02 002:2013 - Řez stromů
SPPK A02 003:2013 - Výsadba a řez keřů a lián

VÝKAZ VÝMĚR

Celková výměra - 2 479 m²
Náměstní plocha - 1 100 m²
Budova Obecního domu - 552 m²
Dlažba zatravněovací - 321,5 m²
Žulová retenční dlažba - 203 m²
Terasa dřevěná - 102 m²
Mlatová cesta - 63 m²
Travnatá plocha 50,5 m²
Suchý potok - 34,5 m²
Záhony u památníku - 35 m²
Podrostové záhony - 17,5 m²

5.0 VLASTNÍ PROJEKT

Příprava území

Před zahájením krajinářsko-architektonických prací musí být provedeno vytyčení veškerých podzemních inženýrských sítí. Dále budou před vlastní výsadbou provedeny následující úkony:

1. Kácení dřevin

- Dřeviny budou pokáceny dle požadavků krajinářského návrhu. Bude tak učiněno v souvislosti rekonstrukce budovy při HTÚ prováděných odbornou stavební firmou. Ke kácení jsou navrženy celkem 4 náletové dřeviny – 4 z dřevin mají obvod kmínku do 100 cm (*Robinia pseudoacacia*, *2x Sambucus nigra*, *Betula nigra*). Technologie odstranění bude určena stavební firmou.

2. Odstranění zpevněných ploch

- Celková plocha zpevněných povrchů k odstranění je cca 1126 m². Z toho 318 m² živice, 205m² chodníku, 603 m² asfaltové silnice. Odstranění bude provedeno příslušnou technologií dle určení odborné stavební firmy.

3. Příprava půdy

- Po zásahu stavební firmy a provedení veškerých stavebních úkonů prováděných při rekonstrukci budovy se na řešeném území nachází zhutněná pláň. Před položením dalších podkladních vrstev bude pláň upravena do požadovaných sklonů. Pro poslední vrstvu bude využita předem deponovaná ornice.

Vybudování nových zpevněných ploch

V zadní části pozemku bude vytyčena a následně realizována plocha (63 m²) pro (A3) mlatovou komunikaci tvořena skladbou: obrusná vrstva 0/4 tl. 40 mm, zhutněné drcené kamenivo fr. 0/32 tl. 60 mm, zhutněné drcené kamenivo fr 32/64 tl. 150 mm – celkem 250 mm. Plocha bude upnuta do obruby dvouřadým kovovým páskem.

Dále následují plochy:

(A1) betonová dlažba pochozí s travní spárou (320 m²) se skladbou: betonová dlažba 80x120x270 firma BEST AKVALINES s retenční spárou 50 mm, spárovací vrstva kamenivo fr. 0/4 + substrát tl. 40 mm, kladecí vrstva drcené kamenivo 8/16, tl. 100 mm, drcené kamenivo fr. 16/32, tl. 150mm – celkem: 340 mm. Jako osivo bude použita směs pro štěrkový trávník se směsí kostřavy červené, jílku vytrvalého, lipnice luční, v menší míře potom řebříček. Doporučený výsev 25 g/m².

(A2) betonová dlažba s občasným pojezdem vozidel na 3,5t (1 100 m²) se skladbou: : betonová dlažba 80x120x270 firma BEST AKVALINES s retenční spárou 50mm, kladecí vrstva kamenivo fr. 4/8 tl. 40mm, drcené kamenivo fr. 8/16 tl. 100 mm, drcené kamenivo fr. 16/32 tl. 150 mm, drcené kamenivo fr. 32/64 tl. 200 mm, štěrkopísek tl. 100 mm – celkem 590 mm.

(A4) žulová dlažba s příležitostným pojezdem nad 3,5t (203 m²) se skladbou: žulové kostky 15/17 s retenční spárou 20 mm, kladecí vrstva kamenivo fr. 4/8 tl. 40mm, drcené kamenivo fr. 8/16 tl. 100mm, drcené kamenivo fr. 16/32 tl. 150mm, drcené kamenivo 32/64 tl. 200mm, štěrkopísek tl. 100mm – celkem: 590 mm.

Umístění mobiliáře

Na řešené místo bude umístěn nový mobiliář podle půdorysné studie. Navrženo k umístění je 11 atypických laviček z masivního dřeva, které budou zhotoveny na míru. 8 laviček s bude s opěrkou a 3 lavičky bez opěrky. V prostoru před kavárnou bude umístěno 5 stolů s židlemi, v prostoru před restaurací 3 stoly s židlemi. Dále je možnost umístění mobiliáře v podobě košů, stojanů na kola atd. Viz. referenční fotografie mobiliáře.

Zakládání výsadby

Před založením výsadeb by mělo nejprve dojít k odplevelení potřebných ploch postřikem totálním herbicidem, alespoň 2x. Druhý termín 4 až 6 týdnů před vysazením po rozprostření svrchní vegetační vrstvy.

Stromy

Vysazované stromy budou vzrostlé s kvalitním kořenovým balem, u ovocných dřevin je s ohledem na dostupnost možnost využití prostokoennou sadbu. Před předáním výsadby zkontrolujeme veškeré ukazatele kvality – tvar a založení koruny, obvod a stav kmínku, velikost zemního balu k poměru koruny, choroby a škůdce atd.

Velikost výsadbové jámy vždy odpovídá 1,5 násobku průměru kořenového balu. Výsadbová jáma musí být ke spodní části zešíkmená a její stěny musí být rozrušené, aby nesloužily jako utužená bariéra pro růst kořenů. Stejně tak dno výsadbové jámy nesmí být zhutněno. Bude provedena vodní zkouška a podle situace bude navrženo odpovídající řešení. Před výsadbou bude proveden komparativní řez koruny podle potřeby. Bal bude usazen do výsadbové jámy a bude zkontrolována výška kořenového krčku – krček musí být v rovině s terénem popřípadě lehce nad terénem. Nebude dále zasypáván zeminou. Podle situace na stanovišti bude doplněn půdní kondicionér kvůli zvýšení živné kapacity půdy, podpory kořenů a růstu. Stromy budou kotveny třemi dřevěnými kůly (6/250 cm, impregnované) se třemi příčkami a budou uvázány 2 bavlněnými úvazky, které nesmí škrtit kmen stromu. Kůly musí být alespoň 50 cm v hloubce půdy a nesmí zasahovat do koruny, musí být nejméně 10 cm pod ní. Aby bylo zamezeno poškození kořenového krčku a kmene, bude použita chránička kmene s vzduchovými otvory Tubus OSL SuperEco 60cm. Ke konci výsadby bude vytvořena závlahová mísa – průměr alespoň 1 m. Zálivka bude při výsadbě řešena do otevřené jámy kvůli zamezení vzniku vzduchových kapes. Konečným úkonem je zamulčování vrstvou 10 cm drcené dřevní borky. Zálivka při výsadbě cca 80 l vody, záleží na situačních podmínkách.

Péče o stromy dle ČSN 83 9051. Na stanovišti provádíme po výsadbě pravidelnou zálivku. Zálivka musí být přizpůsobena momentálním klimatickým podmínkám na stanovišti a přepokládanému průběhu počasí na několik dní. Půdní vlhkost vždy nejprve zkontrolujeme, nesmí dojít k přemokření půdy. Pokud je potřeba tak dodržujeme cyklus 10 zálivek během prvního vegetačního období po výsadbě. V dalších letech se intenzita zálivky snižuje na zhruba polovinu, opět přizpůsobeno podle daných podmínek. Zálivka musí prostoupit celý kořenový bal, nesmí probíhat pod tlakem tak, aby odkrývala kořenový prostor a vymývala zeminu. Pokud je potřeba provádíme hnojení hnojivem na okrasné dřeviny. Podle potřeby a růstu dřeviny provádíme tvarovací, udržovací a zdravotní řezy abychom dosáhli chtěného a zdravého habitu (podle typu řezu buď v období mimo vegetaci či v období vegetace). Opakovaně kontrolujeme kotvení a případné vyvrácení stromu, kontrolujeme zdravotní stav kmene (popř. aplikujeme ochranu), pokud potřeba doplňujeme mulč.

Keře

Keře budou vysazovány kontejnerované či s kořenovým balem . Před předáním výsadby zkontrolujeme veškeré ukazatele kvality – tvar a založení koruny, obvod a stav kmínku, velikost zemního balu k poměru koruny, choroby a škůdce atd.

Keře budou vysazovány do předem hloubených jam / jamek. Velikost jam bude záviset na sadebním materiálu nebo se bude řídit pravidlem 1,5x větší velikostí, než je kořenový bal. Výsadbová jáma musí být ke spodní části zešíkmená a její stěny musí být rozrušené, aby nesloužily jako utužená bariéra pro růst kořenů. Stejně tak dno výsadbové jámy nesmí být zhutněno. Bude provedena vodní zkouška a podle situace bude navrženo odpovídající řešení. Bal bude usazen do výsadbové jámy a bude zkontrolována výška kořenového krčku – krček musí být v rovině s terénem popřípadě lehce nad terénem. Nebude dále zasypáván zeminou. Podle situace na stanovišti bude doplněn půdní kondicionér kvůli zvýšení živné kapacity půdy, podpory kořenů a růstu. Kořenový systém musí být umístěn v přirozené poloze, pokud byl stočen podél kontejneru opatrně jej upravíme do správného tvaru. Pokud je potřeba, provedeme komparativní řez koruny. Budou vytvořeny závlahové mísy a výsadba bude zamulčována vrstvou 10 cm drcené dřevní borky. Zálivka v množství 10 l vody / m².

Péče o keře dle ČSN 83 9051. Po výsadbě keřů provádíme zálivku v cyklu 6 - 8 zálivek během prvního vegetačního období. Dávka 10 l/m² / rostlina. Pokud je potřeba aplikujeme hnojivo na okrasné dřeviny podle daných podmínek. Provádíme udržovací a tvarovací řezy popřípadě odstraňujeme jednoleté výhony. Zajišťujeme keřům potřebný prostor, pokud je potřeba tak prosvětlujeme stanoviště. Udržujeme v bezplevelném stavu.

Klasický trvalkový záhon:

Plochy pro výsadby trvalek by měly být rozrušeny rytím a následně uhrabány do požadované plochy Plocha výsadby trvalek bude obohacena (ohumusována) o 10 cm kvalitní tříděné zeminy. Pokud bude potřeba je možno zeminu vylepšit půdním kondicionérem v dávce 100g / m². Pro výsadbu bude použit rostlinný materiál z kontejnerů. Kořenový systém stejně jako u výsadby keřů musí být rozprostřen do přirozené polohy, pokud byly kořeny příliš zdeformovány kontejnerovaným balením budou velmi opatrně rozrušeny. Rostliny budou sázeny stejně hluboko jako byly usazeny v kontejnerech, pakliže nebyly příliš hluboko či mělko. Plochy a počty kusů jednotlivých rostlin na metr jsou uvedeny v návrhu. Rostliny budou zality vodou v množství 5 l / m². Aby nedocházelo k výparu vody budou rostliny mulčovány vrstvou 5 cm kvalitní drcené dřevěné borky.

Péče o trvalky dle ČSN 83 9051. Trvalkové výsadby pravidelně zavlažujeme, hnojíme podle potřeby a doplňujeme mulč. Odstraňujeme odkvetlé a odumřelé části. Při úmrtí rostliny zajistíme novou dosadbu podle situace. Udržujeme v bezplevelném stavu pravidelným pletím. Travniny na zimu svazujeme, v jarních měsících zmlazujeme, sestřihujeme i ostatní rostliny. Pokud je potřeba zajišťujeme ochranu před mrazem

5.17 EKONOMICKÁ ROZVAHA

					Tab. 5 Ekonomická rozvaha, zdroj: autorka práce
Položka	Poznámka	Množství	Jednotka	Jedn. cena [Kč/MJ]	Cena [Kč]
Pokládka vegetační dlažby	včetně přípravy, výkopu a pokládky	1351	m2	750	1 013 250
Dlažba BEST Akvalines	80x120x270 mm	1351	m2	923	1 246 973
Usazení sloupků do betonového lože	včetně výkopu a betonáže	21	ks	750	15 750
Cortenové sloupky	Corten 5 mm	21	ks	4000	84 000
Pokládka silničních prahů		36	m	320	11 520
Brzdné prahy z betonové dlažby		36	m	640	23 040
Mlatové plochy	včetně materiálu	75	m2	450	33 750
Konstrukce terasy	včetně materiálu - sibiřský modřín	102	m2	2750	280 500
Založení dešťového záhonu	včetně materiálu a výsadby	35	m2	2600	91 000
Sortiment dešťového záhonu	viz. osazovací plán - cena souhrnně	42	ks		2 350
Založení záhonů	včetně materiálu a výsadby	106	m2	2200	233 200
Sortiment záhonů	viz. osazovací plán - cena souhrnně	371	ks		35 215
Výsadba dřevin před OD		3	ks	5000	15 000
Sortiment dřevin	viz. osazovací plán, Sorbus aria 18-20 bal	3	ks	12500	37 500
Výsadba dřevin za OD		10	ks	1000	10 000
Sortiment dřevin	viz. osazovací plán - cena souhrnně	10	ks	x	67 800
Prolézačka z broušené akátové kulatiny 30 cm	včetně materiálu a instalace	1	ks	80000	80 000
Kohout s mlžítkem	autorský návrh, provedení corten, včetně instalace	1	ks	70000	70 000
Venkovní lavice	Vrána, s opěrkou, včetně dovozu a instalace	11	ks	14500	159 500
Venkovní přenosný mobiliář	Foxi Balcony I.	8	ks	11650	93 200
				Celková odhadovaná cena vč. DPH [Kč]	3 603 548

Tab. 5 Ekonomická rozvaha, zdroj: autorka práce

Ekonomická rozvaha realizace úprav okolí Obecního domu Vařineč vychází z odhadovaných cen a objemu prací návrhové studie. V rozvaze nejsou zahrnuty položky překladu sítí, a demoličních prací. Tyto položky musí být naceněny individuálně příslušnou odbornou firmou před realizací. Ekonomická rozvaha zahrnuje pouze krajinářské úpravy prováděné po HTÚ, ČTÚ a JTÚ. V rozvaze taktéž nejsou zahrnuty náklady na následnou péči o zeleň.

Trávník:

Plocha pro trávník bude nakypřena a zbavena nežádoucích prvků (kámen, plevel, zbytky rostlinného materiálu), následně chemicky odplevelíme. Hráběmi upravíme do požadované roviny tak, aby byly eliminovány terénní nerovnosti, před osemem utužíme hladkým válcem. Na připravenou plochu ručně vyséváme osivo rozhozem v množství 20 g / m². Osivo pokládáme jen při teplotách minimálně 8°C. Jemně zapravíme do půdy a přitlačíme. Vhodně zavlažíme.

Souhrnná péče o výsadby

Po dobu 3 let odstraňujeme z okolí závlahových míst stromů a keřů plevel ručním vytrháváním alespoň 2x za rok. Je vyloučena jakákoliv manipulace motorové sekačky či strunové sekačky v okolí kmenů. Kotvení bude kontrolováno minimálně 2x ročně a v případě potřeby opravováno či vyměněno, úvazky budou povolovány či zcela vyměněny, pokud nutné. Trvalkové záhony budou plety 6x během roku v termínu jaro – podzim podle intenzitní třídy II. Odstraňování odkvetlých a odumřelých částí 4x za rok v termínu jaro – podzim podle intenzitní třídy II. Hnojení minerální 1x za rok dle typu hnojiva v dávkách 20 - 40 g / m² (nejvhodnější vícesložková tekutá hnojiva).

Ideové řešení mobiliáře

Konkrétní řešení mobiliáře je navazující stupeň dokumentace.

0 6 DISKUZE

Veřejné prostory a komunikace tvoří půdorysně největší část sídla a svým uspořádáním, ale i výškovým a materiálovým členěním, utváří jeho charakter (Tichá 2019). Ve městech tento vliv není tak výrazný, avšak v malé obci je náves či náměstí dodnes často jediným centrálním bodem setkávání a sociální interakce (Roubíková 2015).

V posledních třiceti letech však rozvoj malých obcí prošel dvěma výraznými změnami a urbanizace spojená s odlivem původních obyvatel do měst a následná suburbanizace a příliv obyvatel nových se do struktury vesnických sídel nesmazatelně zapsaly (Perlín et al. 2010). Právě proto je v dnešní době tak důležité na malých vesnicích tvořit kvalitní veřejné prostory, jež podpoří kulturní a společenský život v obci a pomohou svým novým obyvatelům si vytvořit vztah k jejich novému „domovu.“

Cílem této práce bylo navrhnout prostranství u budoucího Obecního domu ve Vavřínči u Mělníka. Rekonstrukcí této budovy se jí navrácí její původní role – stává se centrem občanské vybavenosti i kultury v obci. Hlavním dogmatem práce se tak stalo sjednocení předprostoru kvalitním novým povrchem a vytvoření nového náměstí se smíšeným provozem. V kontrastu s typickými nezpevněnými plochami vesnického parteru je tak dále umocněn význam Obecního domu. Oproti současnému stavu, kdy prostor slouží primárně dopravní funkci, počítá návrh s významnou redukcí tranzitní automobilové dopravy v návaznosti na stavbu obchvatu obce. Náměstí je doplněno pouze jednoduchým subtilním mobiliářem a malým stromořadím odkazujícím na charakteristické aleje podél venkovských cest typické pro českou krajinu.

Náměstí a návsi, vzhledem ke svému intenzivnímu využití chodci a dopravou, vždy musí být výsledkem kompromisu těchto dvou skupin, aby uspokojovaly potřeby jednotlivých návštěvníků a zároveň plnily i funkci estetickou a environmentální (Sýkorová et al. 2021). Kompromisem mezi jednolitou dlážděnou plochou a možností nakládat s dešťovou vodou je v tomto návrhu zatravněvací dlažba umožňující vsak a retenci vody. Dešťový záhon pak slouží pro však nadbytečné vody při velmi vysokých srážkách, které by dlažba již nebyla schopna pojmout.

V zadní části řešeného území je navržena intimnější zahrada s dřevěnou terasou, která stojí v kontrastu s předprostorem Obecního domu. Záhony, jejich sortiment, skladba povrchů i jednoduché přírodní herní prvky mají evokovat klid vesnických předzahrádek, kde je možné se oprostit od každodenního shonu a setkat se s přáteli a sousedy. Proměnou prošlo také bezprostřední okolí památníku padlým hrdinům, aby bylo stylem sjednoceno s návrhem nového náměstí. Dostává tak nový reprezentativnější vzhled, který si jako důležitá památka jistě zaslouží, a snad pomůže zachovat historickou paměť obce.

0 7 Z Á V Ě R

Okolí Obecního domu ve Vařinči bylo navrženo s ohledem na potřeby místních obyvatel, kteří potřebovali jasně definovaný prostor pro setkávání a společenské aktivity. Díky plánovanému obchvatu byly brány v potaz ideální podmínky pro vytvoření zklidněného náměstí, které umožňuje snadný pohyb chodců a zároveň poskytuje přehledný prostor pro pozorování a vykonávání různých aktivit.

Pro zpomalení odtoku srážek byly použity environmentální prvky v podobě propustné dlažby a dešťového záhonu. Kromě toho byla doplněna vegetace podle prostorových možností a vodní prvek, aby bylo dosaženo eliminace přehřívání.

Díky otevřenosti prostoru je posílena myšlenka volného přístupu pro obyvatele, kteří mohou okolí domu využívat i bez nutnosti využívat funkce budovy. Je tak vytvořena otevřená a přívětivá atmosféra, která vyzývá k setkávání obyvatel.

Při navrhování byly brány v úvahu nejen estetické a funkční aspekty, ale také bylo dbáno na to, aby se prostor stal místem, kde lidé tráví svůj čas a cítí se zde dobře. Proto byly v rámci řešení mobiliáře využity prvky které materiálově vyhovují lidskému teplotnímu komfortu. Z hlediska estetického byl barevně sjednocen mobiliář a rostliny v záhonech byly kombinovány tak, aby měly dlouhý efekt kvetení.

Takovéto řešení zajišťuje, aby prostor sloužil jako centrum komunity, kde se lidé setkávají a stráví zde svůj volný čas, prostor je plně funkční a komfortní pro každodenní využití.

0 8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

8.1 SEZNAM LITERATURY

- Abbaspour M, Karimi E, Nassiri P, Monazzam MR, Taghavi L. 2015. Hierarchal assessment of noise pollution in urban areas – A case study. *Transportation Research Part D: Transport and Environment* **34**:95–103.
- Ba M, Kang J. 2019. Effect of a fragrant tree on the perception of traffic noise. *Building and Environment* **156**:147–155.
- Cejpková K, et al. 2019. Principy tvorby veřejných prostranství. Kancelář architekta města Brna. Brno.
- Čablová M, Maceková M, Mičák L, Nawrath M, Římanová M, Sedlák R, Šilberská P. 2011. Kvalitní veřejné prostory metodika tvorby a obnovy veřejných prostranství. Nadace Partnerství. Brno.
- ČSN 73 6101. 2018. Projektování silnic a dálnic. Česká agentura pro standardizaci. Praha.
- ČSN 73 6110. 2006. Projektování místních komunikací. Česká agentura pro standardizaci. Praha.
- ČSN 83 9021. 2006. Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba. Česká agentura pro standardizaci. Praha.
- Davies L. 2004. Safer places. The plannign system and crime prevention. Thomas Telford Publishing. Tonbridge.
- Fleming RW. 2014. Visual perception of materials and their properties. *Vision Research* **94**:62-75.
- Francis M. 2012. Control as a dimension of public-space quality. Pages 147-172 in Altman I, Zube EH, editors. *Public places and spaces*. Springer. Berlín.
- Gehl J. 2011. *Life between buildings: using public space* 6th edition. Island Press, Washington.
- Gehl J, Gemzoe L. 2000. *New city spaces*. The Danish Architectural Press. Kodaň.
- Heffernan E, Heffernan T, Pan W. 2013. The relationship between the quality of active frontages and public perceptions of public spaces. *Urban Design International* **19**:92-102.
- Holland C, Clark A, Katz J, Peace S. 2007. *Social interactions in urban public spaces*. The Policy Press. Bristol.
- Kratochvíl P, Merta D, Pučerová K. 2017. *Veřejný prostor CZ / krajina města = Public space CZ / urban landscape*. Galerie Jaroslava Fragnera. Praha.
- Hečková M. 2021. *Možnosti vesnice. Meziměsto*. Praha.
- Hendel M, Parison S, Grados A, Royon L. 2018. Which pavement structures are best suited to limiting the UHI effect? A laboratory-scale study of Parisian pavement structures. *Building and Environment* **144**:216-229.
- Hnilička P. 2005. *Sídelní kaše. Otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. Vydavatelství ERA. Brno.
- Hora D, Kříž K, Pánek P, Pejchal M, Souček J, Šmídová Š, Vébr L, Vítek J. 2022. *Městský standard plánování, výsadby a péče o uliční stromořadí jako významného prvku modrozelené infrastruktury pro adaptaci na změnu klimatu*. IPR/SDM/KVP. Praha.
- Kopp J, Marval Š. 2021. Využití srážkových vod na veřejných prostranstvích. *Geografické rozhledy* **30**:34-37.
- Kratochvíl P. 2015. *Městský veřejný prostor. Zlatý řez*. Praha.
- Mareček J. 2005. *Krajinářská architektura venkovských sídel*. Česká zemědělská univerzita. Praha.
- Mareček J. 2022. *Zahradní a krajinářská architektura: Kompoziční východiska*. Česká zemědělská univerzita. Praha.
- Melková P, et al. 2014. *Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy*. IPR/SDM/KVP. Praha.
- Moravcová J, Pečenka J, Pěkná D, Moravcová V, Nováková N. 2020. The role od public spaces in small municipality in Almusaed A, Almssad A, Truong-Hong L, editors. *Sustainability in urban planning and design*. IntechOpen. Londýn.

8.1 SEZNAM LITERATURY

- Papoušek J, Mlčochová M, Řihák P. 2016. Historické formy a struktury jako zdroj inspirací pro současný venkov. Pages 82-92 in Kašpar J, editor. Venkov a územní plánování. ČVUT Praha. Praha.
- Pavlovský T. 2009. Drobný vodní prvek v interiéru města. Pages 116-120 in Guzdek A, editor. XIII. Vědecká konference doktorandů: sborník textů. Vysoké učení technické v Brně. Brno.
- Perlín R, Kučerová S, Kučera Z. 2010. Typologie venkovského prostoru Česka. Geografie **115**:161-187.
- Pešková Z. 2016. Půdorysné formy návěsných vesnic na rakovnicku. Pages 40-46 in Kašpar J, editor. Venkov a územní plánování. ČVUT Praha. Praha.
- Pešta J. 2000. Několik poznámek ke studiu půdorysné struktury venkovských sídel na území Čech. Průzkumy památek **11**:153-168.
- Polič D. 2009. Vliv doprovodné zeleně na hlukovou situaci podél PK. ČVUT v Praze. Praha. Available from: z http://www.udrzitelnavystavba.cz/WP4_papers/24_Polic.pdf (accessed March 2023)
- Roubíková B. 2015. Veřejná prostranství venkovské obce. Ministerstvo zemědělství ČR. Praha.
- Rozmanová N, Pokorná Z. 2018. Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha.
- Říha J. 2014. Voda jako složka biosféry: encyklopedie vodního hospodářství. Univerzita J.E. Purkyně v Ústí nad Labem. Ústí nad Labem.
- Slabý P, Laube Z, Boháč Š, Vohradský O, Dlabajová R. 2004. Jak zklidnit dopravu v obcích Příručka pro zástupce místní samosprávy. Nadace Partnerství. Brno.
- Speak A, Montagnani L, Wellstein C, Zerbe S. 2020. The influence of tree traits on urban ground surface shade cooling. Landscape and Urban Planning **175**:1-13.
- Stránský D, et al. 2019. Studie hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích. Ministerstvo životního prostředí. Praha.
- Sýkorová M, Tománek P, Šušlíková L, Staňková N, Habalová M, Čtverák M, Macháč J, Hekrlé M. 2021. Voda ve městě: metodika pro hospodaření s dešťovou vodou ve vazbě na zelenou infrastrukturu. České vysoké učení technické (ČVUT) ve spolupráci s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně (UJEP). Praha.
- Šimková H. 2019. Veřejná prostranství aneb jak udělat veřejný prostor dobře. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha.
- Šimová J. 2014. Veřejný prostor v obcích. Pages 153-159 in Guzdek A, editor. XVIII. Vědecká konference doktorandů: sborník textů. Vysoké učení technické v Brně. Brno.
- Šindelářová J. 1978. Příznivé biologické účinky dřevin. Pages 67-84 in: Kavka B a Šindelářová J. editors. Funkce zeleně v životním prostředí. Státní zemědělské nakladatelství. Praha
- Taib N, Abdullah A. 2016. The Cooling Effects of Plants on the Built Environment. Pages 151-165 in Ahmad MI, Ismail M, Riffat S, editors. Renewable Energy and Sustainable Technologies for Building and Environmental Applications. Springer International Publishing. Berlín.
- Tichá J. 2019. Doporučení k péči o vesnické stavby a veřejný prostor. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha.
- Timm A, Kluge B, Wessolek G. 2018. Hydrological balance of paved surfaces in moist mid-latitude climate – A review. Landscape and urban planning **175**:80-91.
- Vogt M, Kluza I, Ciemięga M. 2013. The Ecological, Aesthetic and Psychological Benefits from Using Climbing Plants in Urban Green Spaces in Cracow and Dresden. Journal of Sustainable Architecture and Civil Engineering **4**:39–46.
- Yücel GF. 2013. Street furniture and amenities: Designing the user-oriented urban landscape in Ozyavuz M, editor. Advances in landscape architecture. IntechOpen. Londýn.
- Žďárský P. 2019. Opatření proti „suchu“ s důrazem na nedostatek hasební vody. Ochrana & Bezpečnost **8**:1-35.

09 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ, TABULEK A ZKRATEK

9.1 SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1 Komunikační vesnice lineární, zdroj: Olek Remesz, dostupné z: www.wikipedia.org
Obr. 2 Zklidněná ulice, zdroj: MOBA studio, dostupné z: www.archiv.hn.cz
Obr. 3 Bezbariérově přístupný prostor, zdroj: Arpentère, dostupné z: www.arpente.re
Obr. 4 Zrcadlení hladiny – přírodní linie, zdroj: Pinterest, dostupné z: www.pinterest.com
Obr. 5 Revitalizace požární nádrže Tetín, zdroj: Mackovič architecture s.r.o., dostupné z: www.stavbaroku.cz
Obr. 6 Mlžitko, zdroj: Jan Mareš, dostupné z: www.melounprohradiste.cz
Obr. 7 Dešťový záhon, zdroj: Sýkorová et al. 2021, dostupné z: www.vodavemeste.cz
Obr. 8 Vsakovací průleh, zdroj: Sýkorová et al. 2021, dostupné z: www.vodavemeste.cz
Obr. 9 Viandro Kirchplatz in Grafenrheinfeld, zdroj: Stein Industrie DE, dostupné z: www.steinindustrie.de
Obr. 10 ESPACE PUBLIC – SENTIER PROMENADE, zdroj: Paysagiste E.S.A.J., dostupné z: www.paysagesdicietdailleurs.fr
Obr. 11 Blake Hobbs Play-Za, zdroj: SCAPE Landscape Architecture DPC, dostupné z: www.scapestudio.com
Obr. 12 Ulice v jedné úrovni, zdroj: Pinterest, dostupné z: www.pinterest.com
Obr. 13 Akumulace tepla v materiálech, zdroj: Mellisa McFeeters, upraveno autorkou práce, dostupné z: www.archive.curbed.com
Obr. 14 Přehled povrchů, zdroj: IPR Praha – Kancelář veřejného prostoru, dostupné z: www.iprpraha.cz
Obr. 15 Popínavé rostliny, zdroj: Vine Garden, dostupné z: www.vinegardenmarket.com
Obr. 16 Širší vztahy, zdroj: HRDLIČKA spol. s.r.o., upraveno autorkou práce, dostupné z: www.m.melnik.cz
Obr. 17 Širší vztahy – ortofoto, zdroj: ČÚZK, upraveno autorkou práce, dostupné z: www.geoprohlizec.cz
Obr. 18 Občanská vybavenost, zdroj: OpenStreetMap, upraveno autorkou práce, dostupné z: www.openstreetmap.org
Obr. 19 Vymezení území – ortofoto, zdroj: ČÚZK, upraveno autorkou práce, dostupné z: www.geoprohlizec.cz
Obr. 20 Stávající stav – foto, zdroj: autorka práce
Obr. 21 Mapa okresu mělnického 1861 - celek, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 22 III Vojenské mapování 1914-1918 – celek, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 23 III Vojenské mapování 1950 - celek, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 24 II Vojenské mapování 1848, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 25 Mapa okresu mělnického 1861, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 26 III Vojenské mapování 1938, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 27 III Vojenské mapování 1950, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 28 Ortofoto Vavříneč - 1960, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 29 Ortofoto Vavříneč - 2015, zdroj: Virtuální mapová sbírka, dostupné z: www.chartae-antiquae.cz
Obr. 30 Situační nákres, zdroj: OÚ Malý Újezd
Obr. 31 Klíma, zdroj: VÚMOP, v.v.i., upraveno autorkou práce, dostupné z: www.geoportal.vumop.cz
Obr. 32 Skupina půdních typů, zdroj: VÚMOP, v.v.i., upraveno autorkou práce, dostupné z: www.geoportal.vumop.cz
Obr. 33 Potenciální přirozená vegetace, zdroj: AOPK ČR, upraveno autorkou práce, dostupné z: www.webgis.nature.cz
Obr. 34 Zatížení dopravou, zdroj: ŘSD ČR, upraveno autorkou práce, dostupné z: www.rsd.cz

9.1 SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 35 Hlukové zatížení, zdroj: MZČR, upraveno autorkou práce, dostupné z: www.mzcr.cz
- Obr. 36 Zobrazení hlukových pásem Vavříneč, 3D pohled, 2030, zdroj: Akustika Bartek s.r.o., upraveno autorkou práce, dostupné z: www.cenia.cz
- Obr. 37 Výňatek z územního plánu, zdroj: Ing. arch. Zdeněk Gottfried, dostupné z: www.malyujezd.cz
- Obr. 38 Výkres inženýrských sítí 1, zdroj: Ing Jiří Pastýřík
- Obr. 39 Výkres inženýrských sítí 2, zdroj: skupina ČEZ
- Obr. 40 Výkres inženýrských sítí 3, zdroj : OÚ Malý Újezd
- Obr. 41 Zaměření současného stavu, zdroj: T.P. REAL CZ s.r.o., podklad poskytl OÚ Malý Újezd
- Obr. 42 Současný stav, zdroj: autorka práce, podklad: T.P. REAL CZ s.r.o.
- Obr. 43 Fotodokumentace stávající stavu, zdroj: autorka práce
- Obr. 44 Současný stav, zdroj: autorka práce, podklad: T.P. REAL CZ s.r.o.
- Obr. 45 Koncept, zdroj: autorka práce
- Obr. 46 Lineární vodní prvek, zdroj: Pinterest, dostupné z: www.pinterest.com
- Obr. 47 Přírodní herní prvky, Postpark Hanau, zdroj: GTL - Michael Triebswetter Landschaftsarchitekt, dostupné z: www.gtl-landschaftsarchitektur.de
- Obr. 48 Zahrada v zúženém prostoru, zdroj: Pinterest, dostupné z: www.pinterest.com
- Obr. 49 Andlinger Center for Energy and the Environment at Princeton University zdroj: MVVA Inc, dostupné z: www.mvvainc.com
- Obr. 50 Studie, zdroj: autorka práce
- Obr. 51 Púdorys potoka a skladba, zdroj: autorka práce
- Obr. 52 Skladba ploch, zdroj: autorka práce
- Obr. 53 Axonometrie, zdroj: autorka práce
- Obr. 54 Axonometrie - detaily, zdroj: autorka práce
- Obr. 55 Řezopohled A - A', zdroj: autorka práce
- Obr. 56 Řezopohled B - B', zdroj: autorka práce
- Obr. 57 Vizualizace - předprostor, zdroj: autorka práce
- Obr. 58 Vizualizace - ulička, zdroj: autorka práce
- Obr. 59 Vizualizace - zadní zahrada, zdroj: autorka práce
- Obr. 60 Vizualizace - pobytový dvorek, zdroj: autorka práce
- Obr. 61 Fotografie sortimentu, dostupné z:
- Amelanchier lamarckii* – www.mvandenoever.nl
- Andropogon gerardii* 'Red october' – www.bambooplants.ca
- Anemone hupehensis* var. *japonica* 'Honorine jobert' - www.perenniculum.cz
- Aquilegia chrysantha* 'Yellow Queen' - www.anniesannuals.com
- Astilbe japonica* 'Ellie' – www.i.pinimg.com.
- Astilbe chinensis* 'Diamonds and pearls' - www.ballseed.com
- Bergenie cordifolia* 'Bach' - matelma.com
- Briza media* - www.greenandgorgeousflowers.co.uk
- Cornus mas* – www.thessfyta.gr.
- Cydonia oblonga* 'Leskovacka' - www.havlis.cz

- Deschampsia caespitosa* - www.coolings.co.uk
- Deschampsia caespitosa* 'Pixie Fountain' - www.perenniculum.cz
- Echinacea purpurea* - www.zahradnictvi-flos.cz
- Epimedium x rubrum* - www.bethchatto.co.uk
- Euphorbia palustris* 'Walenburg's glorie' - www.bethchatto.co.uk
- Geranium macrorrhizum* - www.zahradnictvi-flos.cz
- Geranium macrorrhizum* 'Ingwersen' - www.tuinplantenwinkel.nl
- Geranium x cantabrigiense* 'Karmina' - www.zahrada-cs.com
- Heuchera americana* 'Palace Purple' - www.havlis.cz
- Heuchera hybrida* 'Neptune' - www.havlis.cz
- Heuchera villosa* var. *macrorrhiza* – www.galasearch.de
- Hosta* 'Marmalade on Toast' - www.plantarius.cz
- Hosta sieboldiana* 'Elegans' - www.zahradnictvi-spomysl.cz
- Hosta undulata* 'Albomarginata' - www.prositehosting.co.uk
- Iris sibirica* 'Double standard' - www.havlis.cz
- Kerria japonica* - www.bhg.com
- Leucanthemum maximum* 'Christine Hagemann' – www.mountvenusnursery.com
- Ligustrum vulgare* - www.zahradnictvi-flos.cz
- Magnolia soulangeana* - www.havlis.cz
- Malus purpurea* - www.zahrada-cs.com
- Molinia caerulea* 'Poul Petersen' - www.perenniculum.cz
- Nepeta racemosa* 'Alba' - www.bethchatto.co.uk
- Phlox subulata* 'Emerald Cushion Blue' - fuchsie.cz
- Primula denticulata* 'Blaue' - www.barnhaven.com
- Rudbeckia fulgida* 'Goldsturm' - www.havlis.cz
- Rudbeckia fulgida* var. *deamii* - www.perenniculum.cz
- Sorbus aria* - www.havlis.cz
- Sorghastrum nutans* - www.wilsonbrosgardens.com
- Spiraea salicifolia* – www.ziva.avcr.cz
- Stachys byzantina* – www.osiva-semena.cz
- Succisa pratensis* – www.pladias.cz
- Syringa vulgaris* - www.zesemen.cz
- Veronica teucrium* 'Shirley Blue' - www.zahradnictvi-flos.cz
- Veronicastrum virginicum* 'Lavendelturm' - www.havlis.cz
- Viburnum opulus* 'Roseum' - www.zahradnictvi-aronie.cz
- Vinca major* - powo.science.kew.org
- Vinca minor* 'Variegated Golden' - www.lukon-glads.cz
- Obr. 62 Osazovací plány - dřevin, zdroj: autorka práce
- Obr. 63 Osazovací plány - podrosty, zdroj: autorka
- Obr. 64 Osazovací plán - potok, zdroj: autorka
- Obr. 65 Osazovací plány - pomník, zdroj: autorka práce
- Obr. 66 Technický prvek - pohledy, řez a púdorys, zdroj: autorka práce
- Obr. 67 Sloupek, zdroj: Pinterest
- Obr. 68 Lavička, zdroj: Pinterest

9.2 SEZNAM TABULEK

- Tab. 1 Tabulka kvetení dřevin, zdroj: autorka práce
- Tab. 2 Tabulka kvetení- podrosty, zdroj: autorka práce
- Tab. 3 Tabulka kvetení - potok, zdroj: autorka práce
- Tab. 4 Tabulka kvetení - pomník, zdroj: autorka práce
- Tab. 5 Ekonomická rozvaha, zdroj: autorka práce

9.3 SEZNAM ZKRATEK

- VP - veřejný prostor
- HDV - hospodaření s dešťovou vodou
- OD - Obecní dům